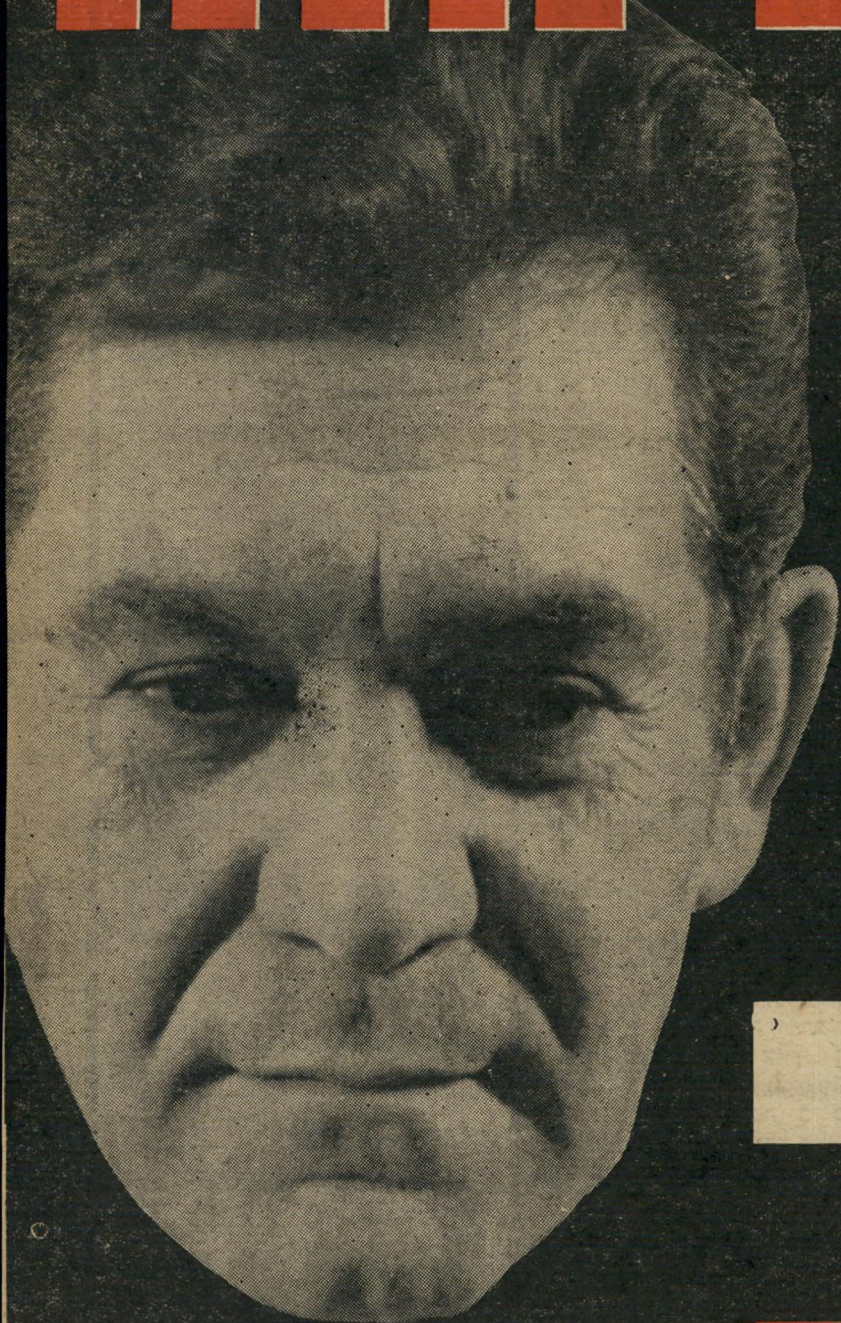
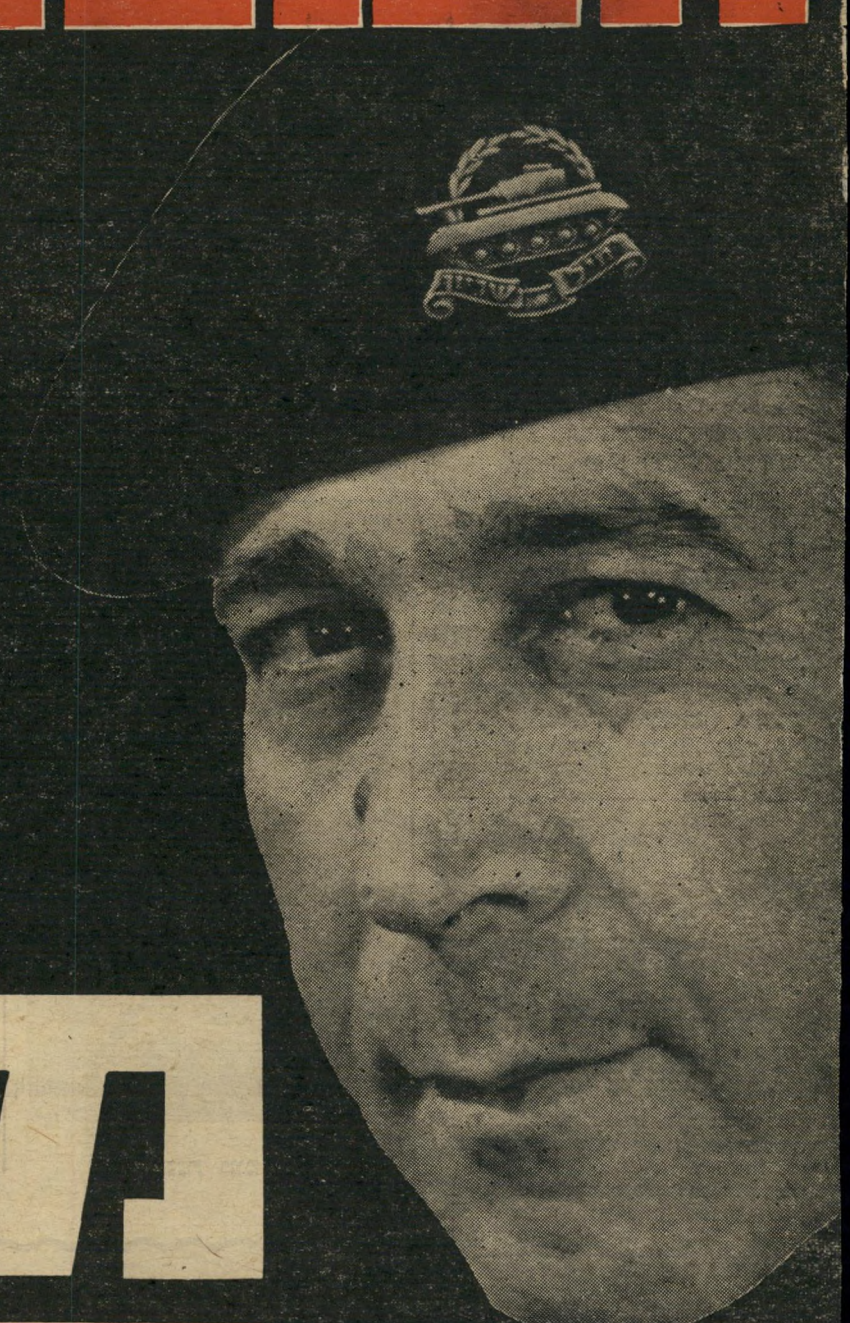


העולם הזה



הרמטכ"ל דויד אלעזר



סגן-רמטכ"ל ישראל טל

מי

יטהר

את צה"ל

חייל מילואים
משתחרר!

זכור!

כחלק בלתי-ניפרד מתהליך השיחרור של היחידה עליך להתייצב ביום השיחרור בשעה 11.00 מול בניין הכנסת בירושלים לצורכי הפגנה.

נביא עימנו:

1. כראות ועליהן סיסמאות לא-מחויבות: "אנחנו פה", "לא עוד", "מי?", "ממשלת פורים", "חג שמח", "איפה?",



"אתם שם", "מוישה מחדלטור", "רק כך", "כיצד?", "המחלל נימשך" — באחריות קצין המיבצע. 2. גיטורות, אקורדיונים וכלי נגינה אחרים. — באחריות קצין החינוך. 3. מצבירוח מרומם כיאה ליחידה. — באחריות הרס"ר.

חייל!

עם גמר ההפגנה ניתפזר איש איש לביתו בהרגשה אדירה של "אנחנו את שלנו עשינו".

זכור!

כאזרחים נאמנים נחזור כולנו אל הקאריירה, אל הפרנסה, אל הלימודים, אל חמכוניות, אל העבודה, אל הדירה, אל המשכנתא — נחזור בשקט ובגאווה אל שיגרת חיינו.

אך נדע

אנו חוזרים הביתה חזקים יותר, רעים ננים יותר, טהורים יותר.

אנחנו את שלנו עשינו

ועד המילחמה הבאה נמשיך ונישתוק.

להיתראות בקרוב

סא"ל משה

מפקד היחידה

מכתבים

למערכת

אני החתום מטה, איש תם וירא-שמיים, מצהיר בזאת שאם מר....., שהוא אתם-יודעים-מה, יתמנה לשר בממשלת-ישראל, אפתח את פי ואגלה את כל מה שאני יודע. אני החתום מטה, אדם נקי-כפיים ובר-לבב, מצהיר בזאת שלא אוכל לר-

* ציין שמו של שר כלשהו בממשלת ישראל.

(המשך בעמוד 3 טור 4)

"200 הארץ" מגלה:

ילדי אילת הם נפלאים!

נ"ר: גם אותי. אותי שום דבר לא מעניין.

גיורא: האמת היא, שלכולנו אין שום ספק בשום דבר. אנחנו גם לא יודעים שום דבר ולא מתעניינים ב"שום דבר. באמת.

שחר: אני מוכן להתוודות שפעם אחת בחיים חשבתי, אבל תיכף קיבלתי כאב-ראש, אז הפסקתי עם זה.

שאלנו את הנער: דן בן-אמוץ אמר לכם שאתם נכים בפוטנציה, מה דעתכם?

כולם במקלה (ללא היסוס, ללא צל של ספק, שרים): אנחנו לא! אר, איזה נוער נפלא, נוער אמיץ, נוער נלהב, נוער קשור, נוער עם שורשים. ואכן, יש תיקווה לעם היהודי — כי זהו הנוער, הנוער הנפלא, שילך מחר לצה"ל, יגן על המולדת, יילחם, ייפצע, ואולי אף ייהרג למענה. אמן.

שאלתי אף שאלה. אולי פעם אחת שאלתי מה השנה.

עופר: אנחנו אין לנו שום שא-לות. זה המפיקים של התוכנית שהכ-ריחו אותנו לשאול שאלות.

יורם: נכון.

שחר: לי גם אין ספקות. זה גם לא מעניין אותי. הכל ברור וזה לא מעסיק אותי בכלל. אין לי שום ספי-

קות ולכן זה לא מעניין אותי.

בעיקבות התוכנית "מוקד" כי מלווייה, ולאחר שהושמעו כי "עקומי מוח ונפש" וב"נוער מובס" ירדנו אילתה לראות — האמנם כזה הוא הנוער של אילת?

ולא היא!

גילינו נוער נפלא, נוער נלהב, נוער אמיץ, נוער קשור, נוער עם שורשים.

מספר יורם: אני בחיים שלי לא

תביעה בשבדיה נגד אורי גלר

"קרית תחת".
המישטרה חוקרת.



מתזוננת טוסיקסן

(מיוחד ל"200 הארץ"). בריגיטה טוסיקסן, בת 28, מאופסלה, שבדיה, מסרה אמש לעיתונאים, כי בדעתה לתבוע את אורי גלר למישפט.

מרת טוסיקסן טוענת, כי צפתה ב"תוכנית טלוויזיה, בה הדגים מר גלר כיפוף טבעות מרחוק באמצעות טל-קינזיס. בשעה שמיקד את מבטו ב"טבעת שלפניו, חשה התובעת כיצד הולך פי הטבעת שלה ומתכוופה, עד שקיבל לבסוף את צורת הסיפורה שמונתה.

מרת טוסיקסן הוסיפה, כי כתוצאה מכך לקתה בבריאותה וכל יציאה שלה כעת היא יציאה כפולה, או לדבריה,

סיפור הצלחה

פעם היה איש אחד שכל מה שהוא עשה הפך להצלחה משגעת.

הוא המציא את המיקוד, תחזיר אותו לתודעת הציבור בעזרת מאות-אלפי לירות והדואר התחיל לעבוד כמו משוגע. הוא גילה את הניקוד, הפך מאות נח"גים עבריינים לנהגים מנוקדים, ומאז פור-עלת שיטת-הניקוד באין מפריע ובאין רואה.



הוא ייסד את חשבון, והעלה את ה"מוראל של הולנד בצורה משמעותית נור-כה גלי ההזדהות ששטפו את הסוכנויות להשכרת מכונות.

הוא היה הראשון שחשב על רכבת-תחתית, על רכבל-עילי, על קרונוע-מש-תנע, על שפחוק-מתבצק ועל מוניתרון-משתפץ.

הוא ייסד את סניירות הבטיחות, ה"חנייה, הדרכים, והפך את התפוז-המיכני למציאות של יום-יום.

הוא הוציא ספר-טלמונים באיחור של שנה ובכל-זאת הספר נראה כמו חדש. הוא בהחלט שינע מכולות.

אז פלא שמינו אותו לשר-הפירסומת והמדע-הדימוי?

ועידת ההסתדרות

סיכום

10.00 — סיומקה מגדוד העבודה
דיבר על ערכים

12.00 — זיאמה מראשוני רמת רחל
ביכה אובדן דרכים

14.00 — חיים מסוללי כביש צמח
תהה "לאן אנו הולכים?"

הפסקה —

16.00 — ברל מ"פועלי ציון-שמאל"
אמר "היתה תקופה"

18.00 — יוסק'ה מ"פועלי ציון-ימין"
קרא בקול "חוצפה!"

20.00 — וסלאח מ"פועלי ניקיון-מרכז"
שטף את הריצפה
טיאטא את הבמה
ואסף את הכוסות

— התיקווה —

אות איך אדם כמו....., מתמנה
למישרה בכירה בישראל לאחר שעשה
מה שעשה.

אני החתום מטה, טלית שכולי תכלת,
לא אסכים לשום פשרה, לא אנוס, לא
אשקוט ולא אישן עד אם יתוקן העוול.

אני החתום מטה, איש עני ואביון,
ממתין להצעות מפורטות שישקיטו את
ליבי ההומה, וירגיעו את התקף האח-
ריות הציבורית שתקפני.

רק לרציניים.

בתודה מראש
(—) מיספר חשבון הבנק.

אולם, הסניגור, עורך-
הדין אליעזר מלחי, התנגד.
גם במיקרה של יצחק רפי
אל — שהיום הוא שר —
לא הסכים העד, שפיגל,
לבוא ולהעיד בקשר לפרו-
שת תל-גיבורים, הכרוי תי-
פרקליט. "באותו מיקרה לא
ביקשה התביעה את דחיית
המשפט. לכן, אין זה הוגן
להמשיך ולהחזיק במעצר
את אוזלאי ולנסות להשפיע,
בדרכים פסולות, על העד.
גם לאוזלאי יש, אולי, סי-
כוי להיות שר ועל-כן יש
לזכותו לאלתר".

השופט קיבל את הטיעון
וזיכה את אזולאי בן-במ-
קום.

את הקטע הזה שלמעלה מצאנו ב„ידי-
עות אחרונות" מיום 14.3.74.

וזה סיפור נורא-נורא יפה ומחנך ובכ-
לל. ואנחנו גם חושבים שלשופט מגיע
ציון-לשבח.

מה שבטוח הוא שעכשיו יש לאזר-
לאי סיכויים הרבה יותר טובים להיות
שר.

ושיהיה לכולנו לבריאות.

גם לממשלה כזאת לא היית מסרב, עם חמוד.
לשום ממשלה אתה לא תסרב, עם נבחר.
כי אתה עסוק.

שלם מיסיד בזמן.

אמש בכנסת

אמר חז"ל **אריינמל** (ליכוד) שנימק
את ההצעה בשם סיעתו: "כל יום
אנו שומעים על עוד שיבתה, שיבות
פראיות של עובדים חסרי אחריות ו
תאבי בצע שמחוללות ללא הרף בשעה
קשה זו לעם, לאומה ובכלל". חז"ל
אריינמל קרא לקבל לאלתר את חוק
בוררות התובנה הסדר סיכסוכי עבודה.
חברתו לסייע חז"ל **גאולת משיח**
ישראל ופרשיו הוסיפה: "ראיתי
תלושי שכורות של מורים ודוורים ופר'
עלי נגמל. משכורותיהם מגיעות ל-700,
800 ואף ל-1000 ל"י והם מעזיזים לשתק
כליל את כלכלת המדינה, לחבל בחיי
נוך בנינו ולהרוס את שחוננו... עד
אננה הגענו?"

אחריה דיבר חז"ל אוֹזְרֵהֶֽמָן (חז"ל) שגינה את התקפתו הפראית של ארימל על הפועלים השבושים. אך קבע שניתן, במסגרת מכובדת ורצונית, ליישר את ההדורים אף ללא שביתות. הוא הביא כדוגמא את העלאת שכר חברי הכנסת שנתקבלה "ללא איזמים, ללא שביתות, תוך הסכמה והנהגה הדינית". יכולים הפועלים בחקלאות, כי מלאכה ובחרושת ליטול דוגמא מגיב-חרי העם ולהגיע למילוי תביעותיהם הצודקות בדרך של ברור חברי ומשא-ומתן מכובד."

ברוב קולות הקואליציה (4) נגד קר-
לות האופוזיציה (2) ובהימנעות הסתמי-
זיכיה (1) הוסרה הצעת חה"כ אריי-נמל
מסדר היום.

הכנסת ישיבה אמש באווירה חגיגית.
דת הכנסת הגישה לאישור המליאה
תה הצעה להעלות את שכר חברי
ונסת. מהא ופרשים חברי הכנסת
נכחו באולם קיבלו את ההצעה בקיר
ורבירות התווה. לא היו מזה
ידים ואף לא נמנעים. שוב הוכר
ברעגי משבר לאומה מתעלה הכנ
מלעל השבונות אישיים קטנוניים
ילוקי דעות אידיאולוגיים ומתכלדת
מול הסכנה אורכת.

את ההצעה קרא חז"ל "החל מה' ליונאר 1974 (ערוך): "החל מה' ליונאר 1974 עולה רטרואקטיבית משכורות של חצי הכנסת." הוא נימק את ההצעה בצלילות המחירים האחרונות ואח"כ תקף את הרפורמה את אלו הטונים שאין השעה לה לעלות המשכורות את ארבע חקופות ירושלים. "כל הטרען כך," אמר חז"ל בצומן, "טרעה ומטעה את העם, שכן , אם לא אנו יוצר, חי ומקיים את יעודת החרום." מציאות כפיים וקרייטת "האח"י" שלשמות העם — לעלות המולדת, "סוציאליזם בימיר" הידד, "כפיאק" ליון את הודע"ן זו של חז"ל וצומן.

כיום מגיע שכרו הממוצע של חברי
נסת: נשוי ואב לשניים ל־1300 ל"י
חודש ברוטו. אחרי התעלה הוא
גיע ל־1500 ל"י לחודש. כאמור נתי
כלה ההצעה ברוב של 120 נגד 0.
בישיבת אה"צ נתקיים דיון על
ההפקרות, והשביחות הפראיות ה־
קדוה את ארצנו בשעה קשה זו.

חוס – „הוגו, בחוברת אין מישפטים בכלל. רק שמות. לא יכול להיות מי-פט אחרון עזוב."

הוגו התעקש. גם האור התחלף ופיו
הכניס את המריצה לראשון.

— „תראה פה,“ — הוא אמר וחראה
על השטח הלבן בסוף העמוד האחרון
של החוברת.

לא ראיתי כלום. רק דף. לבן.

— „תקריא לי!" — אמרתי לו. עם משוגעים מוכרחים לשחק לפי הכללים שלהם. רק זה עובד.

הוגו הרים את משקפיו למצחו, קרב את הדף לעיניו והקריא בקול עצוב:
"המשך יבוא! כאן כתוב — המשך יבוא. וזה עצוב."

— „הווגו!“ — צעקתי — „לא כתוב כאן כלום! שום דבר! תפסיק עם זה!“

— „המשך יבוא, המשך יבוא, המשך יבוא, המשך יבוא, המשך יבוא, המשך יבוא...“ — אמר הווגו ופיוני זימזם את המנוינה.

— „הוגו תפסיק!“

הוגו הפסיק.
— „יבוא... יבוא...” — גמר פויו לאט.
הוא תמיד שומר לעצמו את זכות המילה
האחרונה.

החלטתי שהם משוגעים. החלטתי שהם
היו בשמש. החלטתי שהם תמיד היו
נגד. אבל לא עזר מאומה.

הפעם הוגו ישב במריצה ופזז חזק
לאור ירוק.

הוגו לא בכה ממש, אבל בהחלט אפ־
שר היה לראות שהוא עצוב מאוד.

אני, למשל, מייד ראיתי שהוא עצוב מאוד.

„אני עצוב מאוד“, — אמר הוגו.
בנקודה זו חשוב לציין שהוגו הוא
משוע כמו פיו, ולכן גם אומר דברים
שאחרים רואים מייד.

„למה נפלו פניך?" — שאלתי.

„פויז הפיל לי,“ — הוא ענה וחייך
בחיבה אל פויז, שעשה בורררס—
בורררס ונתן גאז בידיט השמאלית של
המריצה. — „אבל לא בגלל זה אני
עצוב“ — הוסיף בעצב.

— „אז למה?"

— „קראתי חוברת-נופלים, ועכשיו
אני עצוב,“ — אמר הוגו ובאמת היה
עצוב בצורה בולטת.

— „אתה מכיר מישהו בחוברת זו?
— „לא מכיר. גם פויו לא מכיר.
אבל הסוף עצוב.”

לא הבנתי. מדוע הסוף עצוב יותר
מן ההתחלה? או האמצע?
הוגו רגיל לכך שאני לא מבין אותו.

— „מישפט אחרון הכי עצוב! נורא
עצוב מישפט אחרון. אז אני עצוב בגלל
מישפט אחרון.“

— „הוגו" — ליטפתי את מרפקו ב-



הפקיד הבכיר דחה

את פרישתו

הפקיד הבכיר במוסד הממלכתי, שעמד לפרוש לפני שבוע מעבודתו בשירות המדינה, דחה בשלב זה את פרישתו. השבוע יוערך כירור בין הפקיד לבין חמונים עליו כמוסד בו הוא מכהן, בו יתברר אם יוחזרו לפקיד הסמכויות שגדל קחו ממנו בעבר. בתוצאות כירור זה תלוי המשך שירותו של הפקיד.

יוחמרו האמצעים

נגד הדלפות בצה"ל

צה"ל ינקוט בעתיד הקרוב אמצעים חריפים למניעת הדלפות של פרשיות וידיעות שונות לעיר תוגות. הרמטכ"ל, רב-אלוף דוד אלעזר, הביע לאחר רונה את הצורך במניעת דלפות מכינוסים סגורים של צה"ל, דוגמת הדלפות על כנס סגל הפיקוד הבכיר, בו השמיע אלוף-מישנה גידעון מחניימי ביי קורת על שר הביטחון. כמויחד הועלה מורתיירות מן העובדה שעיתונאים נוטלים חלק פעיל לא רק כדי ווח על דברים המתרחשים בצה"ל, אלא גם ביצירתן של חדשות מעין אלו. קצינים בכירי רים הוזהרו, כי ימצו נגדם את כל חומר הדיון בלי להתחשב בזכויותיהם ועברם, אם ייתפסו כהדלפות.

משה דיין: "אין

סכנת מילחמה

עם הסורים"

הערכה כי ישראל צועדת לקראת הס" כמו שלום עם מדינות ערב, כולל סוריה, וכו לדעתו אין סכנה של חידוש המלחמה בהיקף מלא, לא עם סוריה ולא עם מצר ריים, השמיע שר הביטחון משה דיין, שמוי נה ימים אחרי שהודיע כי הוא חוזר לתפקיד שר הביטחון בגלל המצב הביטחוני החמור כגבול הצפון, המעיד על כוונת הסור רים לחדש את המלחמה.

דיין אמר את הדברים בפגישה סגורה. בה ציין כי המלחמה עלולה אומנם להתחדש, אך הערכתו האישית היא שאין קיימת סכנה כזו.

ניכסון הבטיח

לסאדאת החזרת

כל רמת הגולן

נשיא מצריים אנואר סאדאת נושא עימו מיסמך מיוחד במינו: מכתב אישי מאת נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון, בו מתחייב ניקסון לפעול לפינוייה של כל רמת הגולן, כולל השטחים שנכבשו ב־1967, עלי ידי ישראל.

מקורות זרים שגילו את דבר קיומו של מיסמך זה, טוענים כי סאדאת ביקש מנשיא ארה"ב מכתב פרטי בנושא זה, לא כהתחייבות חתומה, אלא

כדי לפעול בעזרתו להסרת חרם הנפט מארצות-הברית. למרות שסאדאת הבטיח לא לפרסם את דבר קיומו של המכתב, ולא להסתמך עליו במשאומתן המדיני עם ישראל. נודע על הימצאו של מכתב זה בידי סאדאת, אחרי שהשתמש בו כדי לשכנע את מדינות-ערב המפיקות נפט לבטל את חרם הנפט.

יוקם אירגון-גג

לתנועות המחאה

תנועות המחאה השונות שקמו לאחרונה בארץ עשויות להתלכד תחת אירגון-גג אחד עם מצע משותף ותוכנית פעולה מוגדרת. הכוונה היא לתנועות המחאה של מוטי אשכנזי, הצנחנים המשחררים, היילי המילואים של חטיבת השיירות שהפגינו בכנסת, פרו-פסורים מאוניברסיטאות שונות ועוד ועוד פעולה שונים בלתי מוגדרים מבחינה מילגתית.

בפגישה ראשונה שהתקיימה השבוע בביתו של דב יורעאלי מאוניברסיטת תל-אביב, נידונו דרכי הפעולה בעתיד של האירגון המשותף. כינתיים סוכם רק כי האירגון יתבע עריכת בחירות חדשות תוך שינוי שיטת הבחירות. כן סוכם שיש לפתוח במיכצע מתמיד של הפגנות, כדי להגיע למצב בו ישתתפו מאה אלה איש בהפגנות-ירחוב שיקראו להתפטרות ממשלת המחדל.

מתי בוטל המינוי

של מחניימי?

הפירסום שניתן השבוע לעובדה שמינויו של אלוף-מישנה גידעון מחניימי, כקצין קשר עם מטה המשקיפים של האו"ם, בוטל בעיקבות הנויפה שניתנה לו על תביעתו הפומבית ממשל דיין להתפטר מתפקידו כשר הביטחון, יצר מחלוקת חדשה. תומכיו דיין טוענים כי מינויו של מחניימי מי בוטל לפני הופעתו בכנס סגל הפיקוד הבכיר, ולא כעונש על מה שהשמיע בכנס. תומכיו של מחניימי, שהודחו עם ביקורת על שר הביטחון, טוענים שמרעד ביטול המינוי אינו רלוונטי. השאלה היא האם המינוי היה נשאר בתור קף אחרי השמעת דברי הביקורת, אם לא היה מבוטל מקודם? הם טוענים.

מיסחר בהיקף מלא

עם אפריקה

למרות ניתוק היחסים מצד מרבית מדינות אפריקה עם ישראל, נראה כי חלק-אחרי של קשרי המיסחר עם אפריקה לא נפגעו בשל כך. כימעט כל ההסכמים שנחתמו לפני ניתוק היחסים מוגשמים. הנציגויות הרישמיות של ישראל, שנאלצו להיסגר, מסרו את ביצוע העסקים הכלי כללים לידי חברות פרטיות, שהוקמו במייד חד לצורך זה.

"ספינות השלום"

מוצעת למכירה

"ספינות השלום" של אייבי נתן, ששידוריה היה להחיות את ישראל לפני מלחמת יום-הכיפורים, עומדת עתה למכירה כנמל מרסיי שבצרפת, לכל המרבה במחיר.

כשהפליג מיישראל בעיקבות גירעונות כספיים בניהול תאגידה, קיווה אייבי, להתקבל לראיון עליידי האפיפיור, שיסייע בידו לגייס סכום של 50 אלף דולאר להמשך הפעלת האונייה. אולם האפיפיור סירב לקבל. אייבי עצמו נמצא עתה בניו-יורק. ייתכן שאת הסכום שיתקבל ממכירת האונייה ישקיע במיפיעל שיום עוד לפני עשר שנים: הקמת בית-ספר יהודי-ערבי משותף בצנרת.

הילל קוק ימון

שבועון מורדי העבודה

קרוב לוודאי שהיה זה איש-העסקים הילל קוק, שיממן את השבועון המדיני בעריכת עורך אותו לשעבר, דוד שחם, אותו מתכוונים להוציא לאור המורדים במפלגת העבודה. השבועון יהיה כנראה

במתכונת עיתון יומי, שיופיע בימי שישי בלבד. הילל קוק היה חבר-הכנסת הראשונה מטעם "חרות", שפרש למשך שנים ארוכות לעסקי נפט בארצות-הברית לפני שיחזר והשתקע בישראל. לפני כשלוש שנים התכוון להוציא עיתון-ערב שיושבי בישראל, כתמיכתו של המיליונר משולם ריקליס, שהוא מממן עסקיו של אריק שרון.

עלייה נוספת

במחירי העיתונים

התייקרות העיתונות היומית בישראל כשיעור של כ־20% היא בהתיימנות. מחיר נייר העיתונים בשוק עומד להתייקר בשיעור זה, החל בתחילת חודש אפריל.

האם ביקר דוד

את השרים?

מושפט אחד שחשמיט הרמטכ"ל בראיון עיתונאי שהעניק ליומון "הארץ" כיום השישי האחרון, עשוי להעלות כפורום ממשלתי. במהלך אותו ראיון אמר הי רמטכ"ל, שאם עיתונאי היה עושה מה שעשו שרי ממשלה בפרשת "המשבר הביטחוני" עם סוריה, כאשר חשפו מקורות "אינפורמציה", היה צריך להיכנס לבית-סוהר, אם כי אינו בטוח שהיה נכנס. כמחששו הממשלה סבורים, כי בהתייחסות זו של הרמטכ"ל יש מתחת ביקורת עקיפה על שרי הממשלה, וזאת למרות שבראיון טען איצור, כי "הצבא במדינה דמוקרטית אינו עוסק בדבר אחד — בביקורת על הדרג המדיני."

קארוואן יצייר

תפאורה לגרהאם

הצייר והפסל הישראלי דני קארוואן הוזמן לצייר את התפאורה ליצירת באלם חדשה שעומדת להעלות הוריאוגרפית מר-תה גרהאם בכרדכי באביב הקרוב.

מרתה גרהאם, המתקרבת לגיל 80, חידשה את להקת-המחול שלה. מדי שנה היא מציגה את הרפרטואר הישן שלה בתוספת של יצירה חדשה אחת. היצירה החדשה, שתוצג השנה, נקראת הג'ונגל הקדוש ואת המוסיקה שלה כותב המלחין רוברט סטארר.

מאות סוהרים נחקרו

במכונת-אמת

קרוב ל־300 סוהרים המשרתים בכנא רמלה, עובדים בימים אלה בדיקות במכונת-אמת, במיסגרת החקירה המתנהלת סביב ניסיון ההתקוממות בכלא לפני שבועיים. במהלכו הסתבר, כי בידי קבוצת אסירים יש אקדח, וסביב בריחתם של שני אסירים ביטחוניים ערביים מהכלא לפני שבוע. חוקרי שתי הפרשיות חושדים כי בשני המקרים היה סיוע של סוהרים למתקוממים ולבורחים. לצורך בדיקת האליבי של אנשי שירות בתירסוהר, נבדקים כולם ונחקרים גם במכונת-האמת.

המיטבח המכסיקאי

יפלוש ליבו

בשורה לחובבי הגסטרונומיה במשראל: מיסעדה דרום-אמריקאית מקורית עומדת להיפתח בשטח יפו העתיקה. בכך יתווסף לגוף הקולינארי של ישראל, המשתרע מתחום המיסבחים ההדתי תסיני עד למיסבחי מזרח-אירופה, משהו שהיה חסר בו עד כה. אחד מבועלי המיסעדה החדשה, רפי שאולי, שהוא גם מבעלי המיסעדה הסינית, יצא לדרום-אמריקה עלימנת לגייס טבחים ועובדים מכסיקאיים שינהלו את המיסעדה.

גם הן

משתמשות בתכשירים לטיפוח העור ולאיפור של הלנה רובינשטיין



מיכל טל - זמרת



חניתה צנטנר - דוגמנית



יונה אליאן - שחקנית



אילנה רובינא - זמרת



מירי אלוני - זמרת



ליאורה לפידות - דוגמנית



שוש עטרי - קריינית רדיו



גיזי כץ - זמרת



רבקה מיכאלי - שחקנית



עדנה לב - זמרת



שושיק שני - שחקנית



אביבה רוונטל - דוגמנית



ריקי גל - זמרת



דבורה חבקין - מלחינה וזמרת

HR

הלנה רובינשטיין
היופיה בפעולה

במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין, בשרדות קקיל 94 ת"א, ניתן יעוץ והדרכה חינם באיפור ובטיפוח העור בימי ב', ג', וד' בשבוע בין השעות 3.30-6.00 אחה"צ



אפילו בימים טרופים, כשהיי־אדם נמצאים על כפות המאזניים, עשוי גורלן של חיות לעורר התעניינות בלב רבים. זה מה שאירע לכתבה "הצילו" (העולם הזה 1905) שספק ב־גורלן של כלב צמנע פוינטר, שנכלא בגני־החיות ונחל אביב בכלוב אחד עם זאבה, לשם ניסוי הכלאה, וסבלו נוגע ללב קיבלנו הריב תגובות יהודיות, מצד חובבי כלבים, הקרובים בית בכלב. אבל אחד המכתבים שהגיעו אלי תיבת המערכת בכתב הגנה שנכתב בידי אברהם ארבל, עורך טבע וארץ, כח הארץ, בטאון של החברה להגנת־הטבע ושל רשות שמורות הטבע

כתב ארבל במכתבו, בין השאר: "מבחינת תכנון הביולוגיים, הבנת הנושא הזה מתמצאת בו, וזהו רשימה מגוונת וגרועה. ראשית, לא מדובר כאן בנאבה, אלא בזאבה טלואה, הנמנית עם מישפחת הכלביים אך קרובה לזאב בה במידה שהיא קרובה לכלב. חיה זו, שהאנגלים מכ"נים אותה HUNTING DOG והמדענים בשם LY-CAON PICTUS היא חיה אפריקאית, בעלת התנהגות חברתית מעניינת ביותר ובשנים האחרונות ערכו בה מחקר רים לא מעטים.

"אינני סבור שתחזקת כלב
 הפוינטר בכלוב אחד עם נק
 ובת הליקאון היא בדיוק אכז
 ריות. לי נראה שהכלב מסתדר
 ומרגיש לא רע בכלוב זה. אם
 כי אני מקפד בערכו של ה
 ניסוי, "המעשי" העורך בהדומ
 נות זו. על-כל-פנים, תיאורי
 "האכזריות" האינטרפרטציה
 שניתנת להם במאמר, הם כ
 מקרה הטוב ביותר "פוסט"
 ואי-הכנת הנושא. כמה מידידי
 היו אף מגדירים זאת כמשהו
 משתער בתחום ההפקר הנר-
 תם שבין רשעות והתבזרות.

„ואנא, אל תבינו אותי לא נכון. כאיש מקצוע יש לי ביקורת מרובה על הנהלת גן-החיות בשל שיקוליה, מעשיה ומחלוקה — עם זאת נראה לי שאין מקום לרשימות מסוג זה בשום עיתון.

רינו צרור עם הפוינטר והזאבה המלואת
כלב לכלב — זאב

היא חמורה לפחות. אינני רוצה להתייחס לעבודה שהחיה בה מדובר היא עיוורת צבעים ומטלית אדומה טובה צבורה ככל מטלית אחרת — שכן מדובר במלציה ספרותית מקובלת. מה חשוב בביטוי הוא השימוש במילה, שור, שכן המדובר בפר ולא בשור. השור (OX) הוא מי שהיה פר (BULL) עד שסירס אותו. שוררים הם בהמות צבדנה שקטות ורגועות, ואילו החיה המפויצה בורה להנאתם של ציפי הקורידות, היא פר במלוא אנו ועוזו.”

עד כאן מכתבו של ארכל. התיקון המקצועי של הסיווג המדויק של החיה עימה נכלא הפריינדר, עם כל חשיבותו אינו מאמה לגבי התופעה, שלדעת כתיבי העולם הזה, שביקרו פעמים אחדות בגנהחיות חזו עדידיהאל לסכלו של הכלב. היתה בבחינת התעללות ואכזריות. על סיבות הסבל, שהיה גלוי לעיני כל, יכולות להיות דיעות שונות. ייתכן גם שיש חשיבות מדעית להכלאת הכלב והואבה הטלואה כדי לאצטם להזדווג. השאלה היא מדוע כל זה צריך להעשות לעיני רבבות ילדים מבקרים אחרים. הבאים לגנהחיות לצרכי בילוי, לימוד ותהא?

באשר להבדל שבין פר לשור, גם על כך יש חילוקי דיעות. לדעת בלשנים רבים, כולל המילונאים של השפה העברית, שור אינו אלא מילה נרדפת לפר. ולראיה: בתנ"ך מוזכרים השוורים לא פעם. מאחר שלפי דת ישראל אסור לסרס חיות, אין להניח שהתנ"ך מתכוון לפרים מסורסים כשהוא אונט בלשון שוורים. מכאן שבנון גם הביטוי "מילתמת שורים" כשהכוונה גם כאן לרצח פרים מסורסים.

הכניסטר השגה

"דחילה, עשו לנו טובה" ביקש קצין המיטרה, "אל תפרסמו שום דבר עד שלא נסיים את החקירה. זה עלול לקלקל לנו ולתווק לעיני".
בסקה מוזהר זו הופנתה עליי קצין המיטרה לכתב העולם הזה, שעה שלשיגהם הסתבר שדרכיהם הצטלבו בחקירה סביב נושא אחד. הנחשא: הרמאות בשוק הבשר בארץ.

מזה מיספר שבועות עסוקה חוליית כיסוי של העולם הזה בחקירה מקיפה על התפשטות מכירת בשר הפגולים באסלטיים בארץ. נוכח העלית הגדולה במחירי הבשר, כך הסתבר, מוכנים יותר ויותר קצינים להסכים במכירת בשר סוסים, חמורים ואפילו גמלים מרצועות עזה, כשהם נמכרים ללקוחות כבשר בקר. תוך כדי חקירה התגלו כמה תופעות שחיתות חמורות, המסבירות כיצד ניתן להונות את הציבור הרחב בתחום זה.

במהלך התקירה נודע לאנשי המערכת כי גם חוקרי המישטרה מנהלים חקירה מקיפה באותו נושא. לנו לא הפריעה חקירת המישטרה, אבל המישטרה ביקשה למנוע תחרות. הכתב, אליו פנה קצין המישטרה המטפל בנושא, הסכים אף לסייע לו בחלק מהמידע שבידו, ולהשהות את הפירסום כדי לא לאפשר לחשודים טשטש את ההוכחות המישטריות נגדם.

בשלהי בין כתב העולם הזה לקצין המיסטרה. הוצלה החשד כי למחלקה הוותיק ריגאריה של עיריית תל-אביב יש קשר להעלמת-העין ממכירת בשר הפיגולים. הוצלה אף אשורת לשחטוף הוצלה. הרעיון היה שבדיקה לכדיקה המחלקה דוגמאות בשר מחנות שבור כי היא מכרכת בשר סוסים וחמורים. המיסטרה תסמן את הבשר בסמון מיוחד וכאשר תוצבר הנבילה מהמחלקה האוסטריאנית לבדיקה מעבדתית במעבדות משרד-הבריאות, תבדוק המיסטרה אם הנבילה לא הוחלפה בחבילה אחרת, המכילה בשר כפר.

היתה הסכמה עקרונית לבצע מעקב זה. אולם המיטרה הקדימה אותנו. השבוע נעצר הד"ר יעקב כרוזין-קוזיובסקי, מגדולי המחלקה הוטרוארית בעיריית תל-אביב. התשרד בקבלת שוחד כדי להעלים עין משחיטה שחורה.

אני מקווה שחקירת המיטרה לא תיפול מחקירת העולם הזה בנושא זה. תתפורסם כביליון קרוב.

המשבצ העולם הזה **1907**

11	10	9	8	7			6	5			4	3	2	1
			15		14				13					12
				18						17		16		
	23				22						21		20	19
		28				27		26				25	24	
33			32						31		30			29
				36						35		34		
	40				39						38			37
		45		44		43		42				41		
	51		50				49		48				47	46
		56		55				54		53			52	
63	62		61		60				59		58			57
		65										64		
	69		68										67	66
				72				71						70

נהר באיטליה. (69) תבואה.

מאונך :

מאוזן :

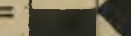
(1) מדינה בארצות־הברית. (5) אה, רע.
 (7) מדינה קדומה לחוף הים התיכון. (12)
 ביום־טוב שלהן. (15) בחבריו. (21) תנא בימי
 שני. (22) מילת חיוב. (26) שבועה
 חמורה. (29) כלי־נשק חיבני. (23) מיספר
 יורדי הסירה. (24) קיטור דק. (26) צייר
 ישראלי (ש.צ.מ.). (28) בעל־גאווה. (29) שיי
 עור, מידה. (31) המגילת הרביעית. (32)
 מורה לגלי הדרך. (34) בחרת־קץ. (36) חייית
 שעשועים. (37) בסים. (38) מיקוה־מים. (39)
 אפס כוחו (44) גילה סימפסטיה. (44) אציל
 בישראל הקדומה. (46) שירה, רינה. (48)
 בחוש ארסי. (50) פטריה הממפתחת בתנאי
 לחות. (52) פנייה לנקבה בגוף ראשון.
 (54) פעולה בעניינים. (56) הוראה מפורשת.
 (57) כלי־קבלול לנזולים. (58) מטר מעוקב
 (ר.ת.). (60) כלי־קבלול גדול לנזולים. (62)
 מיקוה־מים בסלע. (64) מחזה של שייקס־
 פיר. (66) מסרעץ דק, "פלפץ". (68) צער,
 כאב. (70) תוחלת־אדחתע (ר.ת.). (71) מס־
 טנינג. (72) תכילת לכוזר.

(1) כנף העוף. (2) רטוב במקצת. (3) מספיק, די. (4) מגיבורי סידרה בטלוויזיה. (5) צמח ה"לחם". (6) מועצה אזורית בנפת אשקלון. (7) מביצע במלחמת-השיחור. (8) תחילתו של ערוץ. (9) מעורר לעג. (10) מושך בקשת. (11) גשר לתעלות ופריקת אוניות. (12) בית-ספר לתעונות ש"י ליריב. (13) מישות. (14) דיבר בפני קהל. (15) פה, במקום זה. (16) תואר-אצולה ספרדי. (17) אריג יקר בחג". (18) יורדים. (19) טיפוס פילי. (20) ישוב ליד פרדס-זננה. (21) פליאה, השתוממות. (22) רכס הרים בארץ. (23) מאבני החושן. (24) חורבן, ההרס. (25) יתר, מוט. (26) שמו של האיריזן. (27) ממשל לחי-זנוק. (28) תאונות אדירים. (29) משמש לחי-זנוק. (30) הרהור. (31) לא זוגי. (32) משם בא הקוסם נודע. (33) לייקבויל לנחלים. (34) מאבני, דבר יקר ביותר. (35) גנה מבריחה"מ והפליאה. (36) דומה ל... (37) חור טבעי. (38) עורר ניקוי יסודי. (39) קציץ ביטחון. (40) בן העם היושב בדג'מק. (41) גרם עצבות! (42) זוועה, סיט. (43) פעולה חשבונית. (44) חודש בשנה. (45)

1907 חשבון

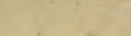
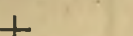
זוהי חידה חשבנית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.


 $\times$

 $=$


$+$

 $-$

 $=$

 $+$



 $\times$

 $=$


ב-1.4.74

יכנס לתוקפו החוק המחייב את הנהג והנוסעים לידו להשתמש בחגורת הבטיחות



לטובתך, כדאי שתדע:

★ החוק קובע פטור זמני לכלי רכב שנקודות העיגון בהן נמצאו בלתי מתאימות, ובעלי הרכב קבלו הודעה על כך בכתב ממשד התחבורה. הפטור יהיה עד מועד הרישוי השנתי בו יבדקו הנקודות וחגורות במשרדי הרישוי.

★ חגורה המהודקת כהלכה תגן עליך בעת תאונה או עצירה פתאומית ותמנע מהגוף להזרק אל ההגה או אל השמשה הקדמית. זכור, כי חגורה רפויה היא מסוכנת.

★ החוק חל על כלי רכב פרטיים, מוניות ורכב מסחרי סגור (במשקל כולל עד 2000 ק"ג) משנת ייצור 1967 ואילך.

★ החגורה התקנית וחמורשה בשימוש היא חגורה אלכסונית (בעלת שתי נקודות עיגון) או חגורה משולבת אלכסונית-מותנית (בעלת 3 נקודות עיגון).

לבטחונך, חגור מעתה את חגורת הבטיחות בכל נסיעה.

המועצה הלאומית למניעת תאונות

משרד התחבורה

מה היא דת?

האם הדת היא אמצעי לאיחוד העם? או שהנה ביטוי ליראת ה'??
המצב הביטחוני והמדיני באזורנו חייב להסב את תשומת לבנו יחד עם כל האנושות.

ישראל שכח את ה', מיהר אחרי מלחמת ששת הימים... אנחנו ניצחנו...

אבל מה נגרם לנו כעת?

כתוצאה מהתמעטות יראת ה' בישראל גדלה השחיתות והעמיקו הפערים החברתיים והתמוטט המוסר. בהתפוררות זאת אשמה לא במעט הדת היהודית.

ממש כמו הדת הנוצרית, שאיבדה את השפעתה הרוחנית והמוסרית בזמן של התחברות עם השילטון, כן קרה לדת היהודית בישראל.

האם החתי הממוצע בישראל מאמין באמת בליבו כפי שהוא מצהיר? או שהצהרה זאת היא כדאית מבחינה חברתית ומתווה משום "מנייה מסחרית"?!

באיזה שיטה התלהבות מנסה הדתי להשפיע על החילוניים? האם בדרך של כפייה דתית בעזרת המיסד, או ע"י דוגמה אישית וטוהר מידות?

אזורנו דומה מאוד לספרד של שנות ה-38' 1935. שדה נסיונות של הכוחות שלחמו אחר-כך ביניהם במלחמת העולם השנייה אך לאוהב ספרד רוצים אנו להדמות. האם לספרד של תקופת הרמב"ם, בה פעלו כל הדתות (היהודית - הנוצרית והמוסלמית) בחופשיות ובשיטות אצילות, עדינות וטהורות ביותר?

או לספרד של תקופת המלכה איזבלה שהצליחה לאחד וללכד את העם? בקשר לוויכוח זה ברצוני להביא סיפור מעניין.

כהן הדת והשטן

(הסיפור הבא, נכתב במאה שעברה בידי הסופר הרוסי דוסטויבסקי).
ביום אחד בא השטן אל כוהן דת אחד בדמות בן אדם ואמר לו: "אדוני,

אני רוצה לגלות לך סוד, אם ברצונך אכן לדעת את הסוד הזה, הבה נעשה טיול". הכוהן הסכים ושניהם יצאו לטייל.

הם ביקרו במפעל לברזל. בעת הביקור שמעו את מנהל העבודה אומר לבעל המפעל: "דרושים לנו עוד פועלים".

השטן רמו לכוהן "נו?" והלה ענה: "אוי, לא! אני אוהב את הטבע ולא אוכל להשאר באולם סגור." או השיב לו השטן: "ברצונך, בוא נלך לטייל ביער".

הכוהן שמח ושניהם המשיכו בדרך. כעבור שעות אחדות הגיעו לסוף היער וראו שדות חקלאיים ופועלים קוצרים את התבואות. לפתע התעלף אחד החקלאיים. השטן התקרב לכוהן ואמר לו: "נו...". "אוי, לא!" השיב הכוהן תוסף: "אין לי כוח לעבודת פרך זאת".

וכך חזרו שניהם לעיר, ועברו בשכונות העוני. הם ראו ילדים רעבים, ערומים ומלוכלכים שרבו ביניהם ממש כמו פראי אדם על גזר אחד שמצאו ברפש. ילדה כבת חמש עברה עם דלי מים. "איזה מראה יפה הוא כאילו לקוח מכתבי הקודש. לפחות דבר אחד נחמד בסביבה האומללה הזאת." השטן השיב לו: "אם כך בוא נלך אחריה".

השניים עקבו אחרי הפעוטה, וראוה נכנסת לאחד הצריפים הרעועים. דרך החלון השבור הצליחו השניים לראות את אם הילדה ששכבה חולה, מכוסה רק בשק קרוע. כוהן הדת הודעו והעביר מבטו לצד אחר. עיניו נתלו על בית מחורר בן שתי קומות. על החלון ניתלה שלט עליו כתוב "חדר להשכרה".

השטן הביט בכוהן הדת ואמר לו: "נו...". "אוי, לא!" השיב הכוהן: "אינני מחפש חדר זול".

משם עברו השניים לבית-הסוהר. הם הביטו על העצורים שהיו חולים. גופם היה שדה מרעה לחריקים והיו קשורים באזיקים. השטן הסתכל על הכוהן ואמר לו בחיך: "לוי היית עובד כראוי, חי וסובל עם בני אדם אלה וממלא את שליחותך כיאה לכוהן דת היית יכול להשפיע עליהם ולמנוע בעדם להגיע לבית-הסוהר ועכשיו תשמע את הסוד - אנשים כמוך הם המשרתים היעילים הטובים ביותר שיש לי." והשטן נעלם.

ברשימה הבאה נביא דוגמאות מהנבואות שבכתבי הקודש לתקופתנו. לאלוהים הכבוד והתפארת לעולמי עולמים.

המועצה הלאומית למניעת תאונות

משרד התחבורה

המועצה הלאומית למניעת תאונות

משרד התחבורה

המועצה הלאומית למניעת תאונות

משרד התחבורה

מכתבים

הפקרות

בגידות

שלחשה ימים לפני שבת של סליח.
טלפנתי למדינת של עיריית תל-אביב
בכיר המושבות. ושאלתי איך להשיג
כרטיסי כניסה לגן-החיות בשבת. הפקידה
ענתה לי שהכניסה בשבת היא חינם. כש-
הגעתי בשבת עם המיטפה - מצאנו את
הגן נעול, ושלט הודיע שבשבת זו גן-
החיות סגור!

כדי לשים קץ להפקרות הציבורית הר-
שוררת בקרב העם הזה, אני מציע לחזור
לשיטה ישנה בדוקה: מלקות! הפחד
ממלקות יאלץ את הישראלי להתייחס אל
עמיתו בפחות זלזול.

זאב גזע, חולון

הקירקס

הממשלתי

ובכן, דיין עשה זאת שוב. בשם הבי-
טחון הקדוש ובעזרת הסורים (שספק לי
אם יודעים הם מדוע) חזרו אשפי הביטחון
והתיקשורת לחק המיטפה הסוררת, מה

מעשה

מרכבה

איש, בקצה העולם, / עמדה
מרכבה מיושנת. / לא תואר לה, ולא
הור, / על כרעי תרנגולת נשענת.

גלגליה חורקים, עקומים יצוליה, /
צבעה מתקלף ודולפים קירותיה.

אך ראה זה פלא, ראה - תמי-
הון, / שדווקא מכל מרכבות עלי
ארץ, / מייחל ומקווה כל אחד בלי-
בו / שדווקא גרוטאה עלובה שכזו, /
תשרת רק אותו ואת בני חסותו.

אמרה הגבירה הזקנה, העיקשת: /
"אני אאחה את כל השברים." /
למלאכה היא ניגשה כחץ מקשת, /
בקול תרועת הצצורות ותופים.

עמדו חסידים שוטים ומחאו כף.
/ הם רקדו מסביב, וחזרו וחזרו: /
"הנה, הנה פה על הסף, / הנה ימות
המשיח יגיע!"

ראו בני הכפר כי טוב, / וליבם
בקירבם התחמץ. / מבלי להרהר
זמבלי לחשוב / החליטו המרכבה
לפוצץ.

הם תקעו יתדות בשמה של הי-
דת, / והעמידו פני נפגעים. / וניצבו
מסביב, ופשטו את היד, / כדי לח-
טוף ממנה קרעים.

ראתה הזקנה כי לשאת לא תו-
כל, / התחילה פשוט לחלק חשלל. /
ולאחר שחילקה את מרבית העוגה, /
ראתה כי כמעט לא נשאר בשבילה.

היא רתחה מיני זעם וקראה אז
בקול: / "קחו וחלקו ביניכם את
הכל." / אלא שבתוך ליבה פנימה
ידעה / שלא תניח לאותה עגלה
רעועה.

שיחקה לה הגברת משחק מחבוי-
אים / כשסביבה מרקדים חסידיה
השוטים. / ובתוך המהומה שכחו
פרט מיעור / כי גם בלעדיה אפשר,
ואפשר.

הסיפור יכול היה להצחיק, /
אילמלא היה אמיתי ועצוב. / כי
העם שהוכה וסבל כבר מספיק, /
עוד הרגיש את עצמו מרומה ועלוב.

הוא ראה את עצמו כאותו סוס עיי-
וה, / ששנים על שנים הוא משך את
העול, / והנה, חבורת גבאים שכי-
זאת / נוטלת ממנו פתאום את הכל.

אל אותה מרכבה, / שגרמה לו
כלימה, / הוא הפריח קללה מתוך
בלת: / "מי יתן והפכת למרכבת של
אש, / ועם כל הכבודה הכושלת."

חוה זיקוביץ, פתח תקווה



יקבי ראשון לציון וחברון יעקב

תן לפסח שי ושמו מסורת

הגש לידידיך ולעובדיך שי חגיגי
מבחר מלהיב של יינות ומשקאות חריפים "קרמל מזרחי".
התאם את השי לטעמו של כל אחד מהם.
שי כזה הופך כל חג ל"חג שמח"!

קרמל מזרחי
מיקי ראשון לציון וחברון יעקב

מסרבות BAUER

מערב גרמניה

6x, 8x זום

במחירים ללא תקדים!!

כמות מצומצמת

בלעדיות

של "פוטו ברנר" חיפה.

* נצל את מלוא כח המקרן שלך!

קנה מסך הקרנה משוכלל.

* צלומי פספורט - ב"רגע.

24 שעות צלום רק עם פלש!

פוטו ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 3

מתארגנת הסעה

לירושלים

להפגנת מוטי אשכנזי,

שתתקיים ביום ראשון 24.3.74

בשעה 16.30

מול לשכת ראשי-הממשלה.

קבלת פרטים אצל יהודית קליין.

טלפון: 222106, תל-אביב.

תני לחייל
שלק צרמפון.
מקצוץ ומקנה נפלא.
נח לשימוש ביתי-אי-
שבה.

דרמפון

דרמפון-הסבון ללא סבון Taya

כיצד מחליפים עם

זקנה וסגלית אשר תגובתה על כל התפתחות מדינית, מפלגתית או ביטחונית, היא דמעות בעיניים או כפי שמגדירים זאת אמצעי התיקשורת: "גולדה פרצה בבכי". נוסף לכך משח" קים השרים התנינוקות וצועקים ומתפרטים וחוורים בהם ומאיימים ומבטיחים לנו שמחדלי יוסי הכיפורים הם מסע ניצחון לעומת מה שיקרה במילי חמה הבאה.

בכל אופן, השיטה פועלת, רבותי. אלפים אלפים כבר נשברו ומתכננים את ירידתם. אחרים מתכננים לצאת רק לשנה שניים ולראות מרחוק כיצד יפלו דברים וחברים. הבעיה היחידה העומדת כיום היא למצוא עם חדש במקום העם היורד. נקודה כללית שגם על בעייה זו תתגבר הממשלה החדשה והרעננה.

שלמה ג'עמור, חיפה

מכך המגויסים ובני משפחותיהם. אך כדי להבליט את אפקט הירידה ברמת החיים, הוחלט ששיכבה קטנה תרוויח מן המילחמה ותוכל להמשיך בחיי ה' ראווה שלה.

יותר מכך, הממשלה עצמה החליטה לגרש את יעני הציבור עלידי הג' דלת הביובות, וכך החליטה הקיסרית הדגולה על העלאת מיספר השרים. כל הצעדים הללו רק נוספו על הרגשות אהישיבות והניכור שהיו קיימים מזה עשרות שנים. אותם רבבות צעירים, שלגביהם בית הוא חלום בלתי במילא, מרגישים מקופחים ובלתי שייכים. אך הצעד החשוב והשובר ביותר הוא הצגת השליטים לעיני הציבור כפי שהם באמת: חבורת אנשים ממוצעים ומודקנים, כשבראשם קיסרית

באחרונה התערערו ביותר היחסים בין העם ושליטו. ישנו חוסר-אמון הדדי, ושני הצדדים הגיעו למסקנה ש' כך זה לא יכול להימשך. היו שהציעו הצעה מגוחכת ודימונית, והיא להחליף את השליט. לעומת הצעה זו היו שהציעו הצעה מעשית הרבה יותר: להחליף את העם רפה הרוח, העם הזה שאינו ראוי למנהיגיו.

במגמה לשפר את המצב, הוחל ב' תוכנית להחלפת העם: תחילה סופר לכל אחד שחבריו הטובים ביותר נפלו בגלל טעות זו או אחרת של מפקד זה או אחר. פעולה זו לשבירתם של רבים הצליחה, אך במטרה להוריד את הר' מוראל עוד יותר, הוחל במיבצע הר' דלת המוראל בסיסמא "אנו נתגבר". גם במיבצע זה היו התוצאות מפתיעות ביעילותן. בעת ובעונה אחת הורדה רמת-ה' חיים בצורה דראסטית, ובעיקר סבלו

עוד שאחת מצלעות המשולש הופקדה על ההסברה. ואכן הוכיח לנו צמד החמד שהינו פתוח לרעשיליבו של העם הזה וחזר למכרות המלח על-מנת שלא להניח לדפיסטים שגרמו לאסון יוסי-הכיפורים לגרום לא- סוגיות חדשים, וכדי שלא ישעמם להם, הרחיבו להם את הממשלה ל-23 שנים — ומי יאמר שזו ממשלת מיעוט? כל תקוותי שיצחק רבין יוכל להקים מנהיגות של ממש בגווו ככל הנראה, וכל שגוירת לעשות הוא לארוז להסתכל ול- הניח לדיין, פרס, גולדה והמר לנהל את הקריקס ביום האחת ולהחזיק ברובה ב' ידם השנייה.

אמיר ענבי, אילת

הנפט מאיים

על ישראל

"העולם הזה" 1897, "הנפט מאיים על קיומה של ישראל", תוצאות משבר הנפט על ישראל.

מיספר הערות והארות על הכתבה: הנפט מאיים על קיומה של אירופה ה' מערבית, ובמיוחד על קיומן של ארצות אפריקה השחורה. המערב יאלץ לקצץ סיוע חוץ לארצות מיתפתחות. ולתוך כך לל הכלכלי ייכנסו כוחות כלכליים של ארצות-ערב. להן רורבות עצומות של מט' בע קשה. כתמורה לעזרתן יבקשו אר- צות-ערב פיקוח על שיווק חומרי גלם ל- ארצות המתועשות. כל זאת תחת הסיסמא "סולידריות בין עמי אפריקה וערב". כי תוצאה: יקום אימפריאליזם אכזרי דוגמת

אשור והבבל. תחילת ההצלחה ע' לולות ארצות ה' מאגרב להיתאחד על-מנת לכבוש את מאלטה, לה מיספ' נות מודרגיות, ו' ללחוף על בריטניה תחלשה להעביר את גיברלטר לידיים ע' רביות.

בזמן בו יממשו את חלום חיסולה של ישראל, יתאחד דו עירק וטוריה ויתקפו את תורכיה. מטרתה של מנהיגות ערב לחזור אל ימי הפאר של פריחת ה' איסלאם.

קזאפי הודה בגלוי שמטרתו היא לה' רוס את החברה החופשית של המערב. על אף הרושם שהסעודים עומדים מאחורי תרגיל הנפט, יש שמנים ברורים שהמזח מאחורי הטאקטיקה הערבית היעילה, הוא



קופר

הברדק

חוגג

לפני זמן מה נדהמתי כשראיתי קצינת צה"ל כבת 20 מסתובבת בסופרמרקט ב' חולון בלבוש כילאיים: חולצת חאקי עם הדרגות ומכנסי ג'ינס כחולים! לא האמנתי למראה עיני ורק בקושי התאפקתי מלגשת אליה, למרוט את הדרגות מכת' פיה ולהצדיע לה בליווי יריקה!

היום ראיתי סמלת צה"ל מטיילת ברחוב כשעל ראשה מתנוסס כיכב סרג, בשלל צבעים. תמהני אם אנו חוזרים לתקופת הפלמ"ח, או שהברדק הישראלי סתם זולל את צה"ל.

קהל בישראל נגד השעוררייה המתרחשת באולפן עקובא בנתניה.

בחודשי שהותי באולפן, שכללו את תקור פת הקור החמור ביותר, נאלצנו ללמוד ולהתגורר במקום ללא כל חימום שהוא. למרות בקשות תלמידי האולפן, סירבו מנהלי המקום להפעיל את מערכת החימום. יחס דומה קיבלנו גם בנושא האוכל. תאוכל שקיבלנו היה מתאים לכלבים, לא לבני-אדם.

תלמידים שהגיעו לאולפן מקנדה ואר- צות-הברית נמלטו חזרה לארצותיהם, כדי לשמור על בריאותם.

אולם לבי שותת דם לתלמידי האולפן שעלו ארצה מרוסיה. להם, אין לאן להי' מלט.

אהרון פרדמן, מונטריאול, קנדה

דווקא הוארי בומדיין האלג'ירי (ניוורוק, דצמבר 73). מנהיג ספרטני זה רואה ב' אומה הערבית גזע עליון, והיטלר נראה כצעצוע זמים לעומתו. הוא מאמין כי אפשר לשטות את מעצמות-העל האחת ב' שניה.

א. קופר, בלגיה

הזהרה

לחיללים משוחזרים

אם עניין התקנון לזכויות חיללים משוחזרים הוא בדיים של ח"כ ישראל קרגמן, דעו: שום טובה לא תצמח מזה למשוחזרים.

ח"כ קרגמן הוא אלוף נוסחאות: תחת הרבה מילים מפוצצות אין שום דבר ממשי. ההור, חיללים משוחזרים! רוצים רק לרמות אותכם. נוסח החוק הוא כזה, שבי' אמת אין בו ממש. נוסח התקנון, יהיה עוד יותר גרוע.

רון ברזנילבסקי, ירושלים

בזיונות

באולפן עקובא

אני מבקש להזעיק בואת את דעת-ה'

אלית. הליכה נפרדת לבחירות הבאות כי מהו כאבוד לדעת של המחנה המתקדם. מיזואימניק העומד להשתחרר, צה"ל

תודה

ובכן, אשר לא ייאמן קרה, אנחנו משתחררים אחרי קרוב ל-160 ימי מילואים. הרבה יופי לא היה בתקופה זו, וגם לא הרבה מאהבת אדם לחברו. אבל אחת ה' תופעות היפות בהן נתקלנו היתה העזרת הוה, אשר הגיע אלינו כל שבוע — לפני ואחרי הבחירות.

עד לפעם הבאה ושהיה במילואים — נרגיש קצת כאורחים, נמשיך לקרוא את העולם הזה, ובדרך-כלל להסכים עם דיי עותיו והשקפותיו.

איתן ריטוב, צה"ל

ברצוני להודות, אבל איני יודע איך? השבוע השתחררתי משירות מילואים פעיל, ותקופה ארוכה ממנו ליוו אותי גילי' יונות העולם הזה. לא רק אותי, כי אם את כל חברי לסוללה. באחד הקווים ה' קידמיים בסני. אלפי תודות!

דבר נוסף: אני מאוד מעטער על-כך שאין באפשרותי לחתום על העולם הזה, היות והמילחמה והתקופה שלאחריה הכ' ניסו אותי לדפיצט עצום.

בכל אופן, אני גיליונות העולם הזה אשיג בכל צורה שהיא, אם עלידי שאני לה מידידים ואם עלידי קנייה בודדת מדי שבע.

עמיקם ערוסי, דימונה

לשמחתי השתחררתי בימים אלו משי' רות המילואים הארוך.

הנשק הסודי

יחיד, צבא הגנה לישראל פותח במיתקפה חדשה. הנשק הסודי שלנו נתגלה לעולם. אם נכשלנו בהבאת השלום לאיזור טנקים ומטוסים, ודאי נצליח לעשות זאת בעזרת פיאנות מקוצרות וכובע על ראשינו המגולחים.

יצא המרצע מן השק. מנהיגי צבא האומה הולכים ומתמוטטים. הולכים ומאב' דים את כושר האבחנה בין היסטוריה ושיקול-ד. אין טעם יותר לדוש בביויונות המשת החודשים האחרונים. אבל מיסתבר שבנות היענה העונדות את דרגותיהן שתי אצבעות מכפתור הכותפת, חושבות שהכל נעשה במיסגרת משמעתית צרופה. היכן, לעזאזל, ראש אמ"ן? האם שכחנו כבר את הקומדיה שאירגנו לכבודנו שרון ומלך מלכי המישמעת גורודיש? או אולי נשאר מוטי אשכנזי בחיים הודות לתספורתו הקצרה ונעיליו המצוחצחות?

האם כבר דאגת, רביאלוף דויד אלעזר, לכל צרכי החייל בקו? מאיפה שאבת את האומץ לעשות עוד שטויות בנוסף על אלו שכבר עשית? לפחות שתהיה בד' מידה קטנה של טאקט והשל על-מנת לחכות למסקנות ועדת אגרנט.

140 יום אני במילואים. נפצעתי בפריצה לסוריה. שכבתי בבית-חולים והתי' עקשתי לחזור ליחידה למרות שהרופאים נתנו לי אלטרנטיבה להישאר בבית. ואינני היחיד. מאות אלפי חיילים בלמו את האויב בידיים ריקות כמעט. משום שאפילו נשק אישי ותחמושת לא ה'. ביחידה שלי יש אנשי מילואים שחיי המישמעת שלהם ועסקיהם הולכים ומתמוטטים והם חורקים שיניים ומחזיקים מעמד ברוח על-אנושית. ועכשיו אתה, דויד אלעזר, במו ידך הורס את מה שנשאר מצבאך.

מילואימניק, צה"ל

יחפשו

מוקדש לחברי ד"צ 2531:

אותם הפרחים / של השנה שעבר / רה, / יפרחו שוב / בשנים הבאות. / אנשים ישירו על / אביב / שיגיע ל- / סתיו.

ברחוב ידברו על / עוד מילחמה. / טיפשים פחות / ישלחו למות / טיפשים יותר. צריך / שיהיה / חומר להרצאות בעוד / מאה שנה.

אומרים שאין טנקים שם למעלה, / גם לא מחכים לאחד בחודש. / אולי יפגשו את קין והבל, / ויחפשו יחידו את אלוהים, / ליד ביתו של אברהם אבינו.

אברהם שיין, ד"צ 2531



שיין

בהודמנות זו אני רוצה להודות לכם על מישלוח העולם הזה, כמזון רוחני רבי טעם ומרענן.

עמוס פלג, צה"ל

בימים אלה אנו עומדים להשתחרר, וברצוני להודות לכם בשמי ובשם כל חיילי הפלוגה על מפח-החיים שהיה משיב כל גיליון וגיליון.

יחד איתכם הלכו לא מעטים מאיתנו בבחירות, וגם אלה שלא נתנו את קולם, הצטערו על שניפקד מקומו של אורי אבי-גרי מהכנסת, ושדעתו של הבוחר היש-ראלי לא נתנה גיבוי לאחד מהפרלמנט-רים המבריקים ביותר שהיו לנו אי-פעם בכנסת.

מאחר והשיחרורנו מתקרב, נראה לי ש' מכאן ואילך כל הרוצה ביקרכם, יחתום אישית ובצורה אורחית ומסודרת על ה' עיתון — מכאן שעליכם להפסיק לשלוח ל' כתובתי הצה"לית.

סמל בני פולסקי, צה"ל

הדואר

הצבאי

של

העולם הזה

איחוד מחנה השלום

נוכח המצב הפוליטי והחברתי השורר היום במדינה, רואה אני חובה לעצמי לקרוא למנהיגי מרי, מוקד, פנתרים וד' תנועה לשלום וביטחון, לחרוץ מללקוק פצעי הבחירות האחרונות ולעשות החל מהיום לאיחוד מחנה שותרי השלום והקידמה, כדי שלקראת הבחירות הבאות יוצג בפני הבוחר הישראלי מחנה מלוכד ומגובש אשר ימנע פיזור ואובדן קולות. ישמש מרכז אמיתי למחנה השלום וה' קידמה, ואולי אף יהיה אלטרנטיבה אמיתית לשליטון המערך.

התעלו על חילוקי-דעות לא משמעותיים, על הבדלים ובגישה או בניסוח ועל שררה. ראו בשלום ובקידום השכבות הנחשלות מטרת המצדיקות איחוד אשר בכוחו להביא לשינוי פני החברה הישר-

נח"ג. יום-הולדתו ה-44 של דובר הטכניון דו"ר פרידלנדר, הנמצא עתה בארצות-הברית בשליחות מטעם ההסתדרות הציונית העולמית, היה בעבר מתכנן כוח-אדם בחברת החשמל ויו"ר האגודה ליחסי-ציבור בחיפה.

נח"ג. יום-הולדתו ה-51 של ח"כ שמואל משה תמיר (כצנלסון), שנולד בירושלים, בוגר הגימנסיה העברית (רח"ב י"ה), האוניברסיטה העברית ובית-הספר למשפטים בירושלים.



תמיר

ליום, היה במשך תפקיד קצרה מפקד בפועל של האירגון הצבאי הלאומי בירושלים אחרי מאיר ריס, מעצורי לטרון, רפח ובתי-הכלא בירושלים, רמאללה, בית-לחם וטבריה ובגלות קניה. היה קריין קול ירושלים, מוזיקר מערכת שו"ר עו"הרדיו הגלגל, חבר מרכז תנו"ר עת-החרות, ממנה פרש ב-1952, חזר לחרות ב-1965, פרש שוב ב-1967, והצטרף לליכוד עם חרות ב-1973.

נח"ג. יום-הולדתו ה-63, של שופט בית-המשפט העליון ד"ר חיים (הרמן) כהן, שנולד בגרמניה, השתלם בלימודי היהדות בישיבה, הגיע לארץ ב-1930 ליהושע השתלם בישיבת מרכז הרב בירושלים, למד משפטים באוניברסיטת מינכן, האמ"ר בורג ופראנקפורט, חזר לארץ ב-1933.



כהן

כשהכריעה עצרת האו"ם ב-1947 בדבר יסוד מדינת היהדות בארץ-ישראל, הוזמן להשתתף במועצה המיشفטית שהכנינה את חוקי-יסודי מדינה, היה ב-1950-1949 המנהל הכללי של משרד המישפטים וב-1950 מונה ליועץ המישפטי של הממשלה.

מילא ב-1951-1952 משך תקופה קצרה את תפקיד שר-המישפטים, וחזר אחרי-כך לשירותו כיועץ מישפטי, מונה לשופט בית-המשפט העליון, והיה יו"ר ועדת הבחירות לכנסת השמינית.

נח"ג. יום-הולדתו ה-69 של סמנכ"ל הארכיון המרכזי, ישראל קרויזנר, ש-היה בשנים 1938-1937 יו"ר אגודת ה"סטודנטים של האוניברסיטה העברית, חבר מועצת יד-אבן.

מלנה. לתפקיד יועץ הנשיא לענייני עיתונות, עמיתו של מלנה, שהיה כתב וועד בדבר השבוע, למרחב, ומוסף הארץ, כיהן בזמנו כדובר משרד-הבריאות.

מלנה. לתפקיד סגן שר-המישפטים האמריקאי, חבר הוועד היהודי-האמריקאי לזרנס זיברמן (38), שכבר בגיל 34 היה סגן שר-העבודה והאיש הצעיר ביותר בארצות-הברית שכיהן בתפקיד זה אי-פעם.

מנהלים רומן. שחקנית הקול-נוע לשעבר פולט גורדאר (62), שהתפרסמה בזמנו כאשתו של צ'אפלין, כיהנה כנכבת סרטי זמנים מודרניים והדיקטטור הגדול, נישאה, אחרי גירושה מצ'אפלין, עוד שלוש פעמים, בין השאר לסופר אריק מריה רימרק, שנפטר לפני שנה — ולי צייר הפוסט-מודרניסטי אנדרי וורחוב (45), שהפך לבמאי ומפיק סרטי מתחרת.

נפט. בבית-החולים איכילוב בתל-אביב, מתחנף-לב, בגיל 49, צבי אברמון, מחלוצי ענף המלונאות בארץ, היה מנהל מלון דן בתל-אביב ובמשך שנים רבות גם מנהל מלון החלד דויד בירושלים. יליד רומניה, נשלח בגיל 15 למחנה-ריכוז נאצי, ממנו ברח ב-1944, הגיע לתורכיה ועלה ב-1945 לארץ.

נפט. בביתו בבני-ברק, בגיל 90, המנהל הרוחני של ישיבת פוניבז', הרב יחזקאל לונשטיין, שהיה מתלמידיו של החפץ-חיים, שימש לפני מלחמת-העיר לכהונה כמשיגה בישיבת פוניבז' באירופה, המשיך בתפקיד זה עם חידוש הישיבה בבני-ברק.

חוזים מזוייפים, הלואות בלתי-חוקיות — כך

דואג מנכ"ל חברת הבנייה הדתית למי-שכחתו

דירות הפאר של בנות המנכ"ל

העולם הזה elcan:

שהמנכ"ל "משה"ב, חברת-הבנייה הציבורית של המפר"ל, זיוף מיסמכים של חברתו עלי מנת לתת לשתי בנותיו דירות-פאר בשכונת מגורים של החברה ברמת-גן;

שהמנכ"ל זיוף את תאריכי החוזים של הרי"ר, ועל-ידי כך הוריד את מחירה של כל דירה בעשרים אלף לירות לפחות. מתנת חיי נם זו ניתנה לו מן החברה ללא תשלום מס;

שהמנכ"ל עשה קנוניה עם בנק "מפחות" הי-ממשותק, כדי לאפשר לבנותיו לקבל הלוואות ממשלתיות מכספי זוגות צעירים, בניגוד ל-חוק, וזאת למרות שבת אחת היא רווקה, ושתי הדירות לא נכנו במיסגרת שיכון-זוגות צעירים, ושכסום חריגה ושטח הדירה גדול מהמותר לפי החוק;

שהמנכ"ל נעזר במעשיו אלה בחברי הנחלת "משה"ב, ובראשם האיש החזק של המפר"ל בתל-אביב, ראובן כרדור;

שהמנכ"ל פיטר מהחברה כל עובד שהעז למי-תוך ביקורת על מעשיו אלה, וכניהם חייבים משוחררים;

שהמנכ"ל מתעלל באזמנות עובדי חברתו, ומסרב לשלם להן את המגיע לפי החוק.

הודשים ויותר השאיר אותה ללא אמצעי-קיום כימעט. באפריל 1971 נהרג בתאונת-דרכים מהג'רס בכיר בחברה. גם במיקרה זה סירב

462-	459-	-	-	466	467
-	-	-	2413	471	472
400-	400-	400-	403.	404.	405.
18780	30960	25260	406.	407.	408.

יגד והוצאות' זהו מיסמך סודי מהנחלת החשבונות של "משה"ב, המוכיח שנוסף על הוצאות החזקת רכבו, הקנו על-ידי החברה וחמשולמות לו תמורת קבלתו שהוא מגיש, מקבל המנהל הכללי של החברה יצחק יגד כל חודש סכום קבוע של 700 לירות להחזקת רכבו.

יצחק יגד, מנכ"ל חברת משה"ב:

צפוי מחסור בדירות זולות

כי כתוצאה מכך החליט להבטיח לבנותיו דירות-פאר במחיר של דירות זולות לזוגות צעירים. במאמר מציע יגד לבטל את הצמדה למדד תמורת תוספת תשלום של 10 אחוזים.

מאת יגאל לביב

שתי בנות יש לו ליצחק יגד, האחת נשואה והשנייה עוד לא. תוך שנה, אם ירצה השם, תגורנה כבר השתיים בדירות טובות ומרווחות, עבורן תשלמה בד"תנאים נוחים מאוד-מאוד. תנאים כה נוחים, למעשה, כאלה שבנותיו של משה אבוטבול מקרית-גת, למשל, לא יצליחו להשיג לעולם. כי ההבדל הקטן הוא ש-יצחק יגד הינו מנהל הכללי של חברת-בשם משה"ב (משכנות-הבונים), חברת-הבנייה הגדולה של מיסגרת הדת והמסור בישראל — המפר"ל.

סיפור הדירות של משפחת יגד מסעיר בימים אלה את צמרת המפר"ל, כיוון ש-מעורבים בו האנשים החזקים של המישפטים, כמו ראובן כרדור, מראשי סניף תל-אביב.

הטבות על

חשבון העובדים

כדי לתת דירות לבנותיו לא נרתע יגד מנקיטת אמצעים שונים ומשונים. עד-כדי-כך משוגים — עד שאולי אפילו הי-יועץ המישפטי לממשלה ימצא בהם עניין: קבלת מימון בתנאי זוגות צעירים, למרות שתקנות הזוגות הצעירים לא מאפשרות זאת, תוך קנוניה עם בנק מפחות. מכירת הדירות לבנותיו במחיר ש-הוא זול בעשרות אלפי לירות מן המחיר הרגיל, וכך העברת כסף טוב לכיסו על חשבון התבונה, מבלי לשלם עליו מס הכנסה כחורש.

● פיטורי בכירי עובדי החברה שניסו למנוע את עיסקת הדירות לבנות.

● זיוף מיסמכים כדי לסטש את הי-פחשה ולהעלימה מידעית הנחלת המפר"ל.

תוך כדי כך מתברר כי יגד יצר ל-עצמו ולמקורביו הטבות על חשבון מאות העובדים בחברתו, תוך הוצאת המ-דינה. ובה-בשעה שהוא דואג כה יפה ל-עצמו, אין מנהל מיסגרת הדת והצדק מהסס להתעלל באזמנות, לרושש ולקפחן.

בחושה יולי 1972 נאלצה אלמנתו של עובד-החברה שמעון לביא ז"ל, לבוא להפ-גין במשרד הנהלת משה"ב ברחוב לילינג בלום בתל-אביב, עם תינוקת בת שנתיים על זרועותיה. בעלה נפטר כתוצאה מ-תאונת עבודה. יגד סירב לשלם לה את המגיע לפי חוקת העבודה. משך עשרה

יגד התיאורטיקן

בנייה בארץ, מתרעע על המחסור הצפוי בדירות זולות. ייתכן

החלטה קבועה של הנהלת משה"ב לשלם, במיקרה של פטירת עובד, את משכורתו למישפחתו משך חמישה חודשים נוספים.

נכסים

בכל מחיר

ל עומת זאת, בתחילת 1973, החליט יגר כי משרדו קטן מדי עבורו והוא רח להגדילו על חשבון חדרי שאר חנוכי דים בחברה. הדבר גרם להתמרמרות עזה של העובדים. כולל מזכיר החברה ומנהל-המגנזון שלה ישראל ליברמן, שטען בסגני יגר כי הדבר אינו הולם את דמותה של תנועה ציבורית. ההנגדות של העובדים לא מנעה מיגר להורות כי עשרה עובדים בכירים בחברה, כולל הוא עצמו, יוצאו מרשימת המשכורות של משה"ב. ויקבלו משכורת באמצעות חברה מיוחדת של רואי-החשבון של משה"ב. עלידי כך ניתן



יצחק יגר

להעלים מידע עובדי החברה כמה מקבי לים המנהלים הגדולים.

ב-14 במרס 1973 נחתמו במשרדי משה"ב שני חוזים, מהמשונים ביותר שנתמו איפעם בחברה זו. החוזים נערכו בין החברה לבין פסיה יגר, ולבין ריבקה שפיגל לבית יגר.

לפי החוזים נמסרו לשתי בנות יגר שתי דירות. ברחוב אהרונסון ברמת גן, שם בר גה משה"ב דירות רגילות למכירה חופשית. כל דירה היא בת שלושה חדרים, ושיטתה 90 מטר — 8 מטר יותר מרשימתן של דירות אחרות בגות 3 חדרים באותה שכונה.

הכיצד? דירות מיוחדות אלו ניבנו בי קומה שהוכנה מתחילה לשתי דירות בגות 4 חדרים כל אחת. אך לצורך עסקת יגר ניבנו בכל קומה דירה אחת בת 5 חדרים, ודירה אחת בת 3 חדרים — ששיטתה גדול יותר משטח דירה מקבילה אחרת. מחיר כל דירה באותו חודש, בהתאם ל-מדד, היה צריך להיות 96 אלף לירות. צמוד, או עם תוספת של 10% תמורת פדיון הצמדה. אך ראה זה פלא: בחוזה של ריבקה הנשואה נרשם מחיר של 75,691 לירות בלבד — חיינו, 20 אלף לירות פחות מהמחיר.

וזה לא היה הכל: תאריך חתימת החוזה לא היה תאריך אותו יום, ה-14 במרס 1973, אלא דווקא ה-14 בדצמבר 1971! עלידי הוות התאריך לאחור התאמת את מחיר הדירה למחיר שיהיה 15 חודשים קודם, עליי מדד בנייה נמוך יותר.

לא קשה לראות כי תאריכי החוזה זויי פו: קשה להתייחס עליי היא של עובד החברה מרכזי ימיני, אשר התקבל לעבודה במשה"ב רק במרס 1972!

החוזה השני, של פסיה הרחוקה, מור עוד יותר. למעשה נערכו שני חוזים, שני הם בתאריך של שנה קודם-לכן: ה-31 בימרס 1972. אולם החוזה הראשון נעשה על סכום של 80,004 לירות, ואילו החוזה השני על סכום של 75,691 לירות בלבד. הורדת המחיר צעשתה לא רק כדי להקטין את הסכום שאבא יגר צריך היה לשלם. היתה עוד סיבה, טובה מאוד: כדי לאפשר לבנות יגר לקבל מימון מבנק טפחות בי תנאים של שיכון לזוגות צעירים, אשר היה שמחיר הדירה יעלה על 80 אלף לירות, לפחות לגבי החוזה שיוגש לטפחות.



בבנינים אלה, הנבנים עלידי חברת השיכון הדתית "משה"ב", תוכננו שתי דירות בעלות גודל בלתי-רגיל, אותן העביר המנכ"ל לשתי בנותיו.

למישפחות השרויות במצוקה במקומות אחרים.

פרשת דירות יגר היתה בעיני עובדי משה"ב בבחינת הקש ששבר את גב הגמל.

הקשים הקודמים היו העברת משכורות-המנהלים לתשלום באמצעות חברה אחרת, וכן העובדה שיגר לקח לעצמו מדי-החודש 700 לירות תמורת החזקת מכוניתו, בעוד שהיה מקבל הוצאות רכב לחודש התשלום של 700 הלירות היוותה למעשה עקיפה של תוספת-שכר, וזאת כאשר לעובדים אחרים היה מקצץ באחזקות הרכב, למרות נסיונותיהם הרבות לצורכי עבודה.

מזכיר-החברה ישראל ליברמן החל פונה אל חברי הנהלה, בין השאר בתזכיר בו ציין: "פניתי למספר חברי-הנהלה וביקשתי התערבותם בנושאים שונים, בקשר למתרחש בחברה, וכן הסברתי כי ועדת-המגנזון נון של החברה הוטעתה או נתנה ידה ל-מעשים, בקשר לרכישות הדירות הנ"ל, אשר אני רואה ברכישתם לא רק פגם מבחינה ציבורית, אלא גם אפליה בר-לסת בין תנאים לרכישת דירה עלידי עובדי החברה.

פיצויים נאים

לאחי המנכ"ל

עובדים מסויימים נהנו מהנחות גבוהות ביותר, שעה שעובדים אחרים שרכשו דירות עממיות וזולות קיבלו הנחות מיעוריות.

בראשית מרס 1973 הודיע לי מנכ"ל החברה כי מאחר שפניתי לחברי-הנהלה ללא רשותו, הוא מבקש כי אניש את התפטרותי מעבודתי בחברה.

אך ישראל ליברמן אינו סתם אדם. הוא אחיו של מיכאל צור, אחד מאילי-הכלכלה של ישראל, מי שהיה שנים רבות מנכ"ל משרד המיסחר והתעשייה ועכשיו מנכ"ל החברה לישראל. עורכי-הדין חיים בסוק מונה כבורר, ופסק לליברמן פיצויים נאים ביותר. עובד אחר, מרכזי ימיני, פוטר מן החברה יום לאחר שחרורו משרותו המילואים שלו במלחמה. כך חשב יגר כי סילק את כל המכשולים שחיו על דרכו.

קורא תמים עשוי לשאול: הרי יגר הוא רק מנכ"ל, מדוע לא מתערב בעניין יושב-ראש מעצת-המנהלים של החברה, שהי מפד"ל היא בעליה?

ובכן, אין להניח כי יושב-ראש מעצת המנהלים יסתייג ממעשיו של יגר. כמו בחברה אחרת, שיכון עובדים, המנכ"ל כאן הוא גם יושב-הראש, המפקח על עצמו.

יגר עצמו, אלו פניתי בבקשת תבהרות, סירב לומר דבר. פרט לכך שהכל אושר עלידי ועדת-המגנזון. חבר הנהלה אחר, מראשי המפד"ל, לא היסס להסתייג מהפרשה. טען כי אם היה חבר בהנהלת חמי צומצמת, לא היה מאפשר את העסקת הממשונות. אבל כאשר חברי הוועדה-המ-צומצמת הם אנשים כראובן בן-דוד, הכל אפשרי.

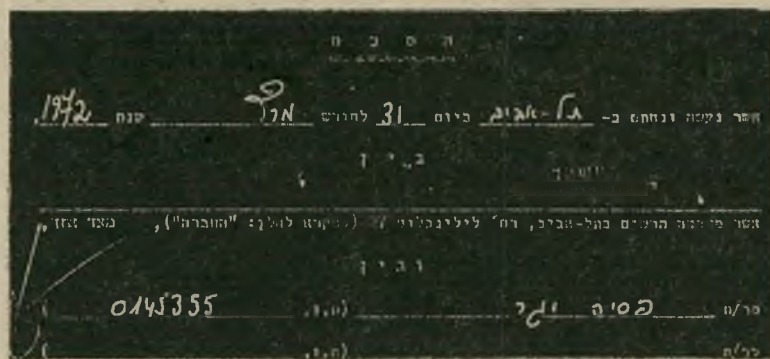
לא-צמודות. אם מחיר הדירה גבוה מ-70 אלף לירות, נוסף לכך, בת אחת אינה נשואה כלל, ומדרך הטבע גם איננה זוג צעיר.

אך נראה כי כל זה לא הרתיע את בנק טפחות, שהחליט להעניק לבנות יגר את המימון, בתנאי זוגות צעירים: היינו, ה-15 שנה בריבית לא צמודה של 11%, שהיא ממש מתנה מושמית. כספים אלו, שנתן בנק טפחות לבנות יגר, בניגוד מוחלט לחוק, הם כספים החסרים עכשיו

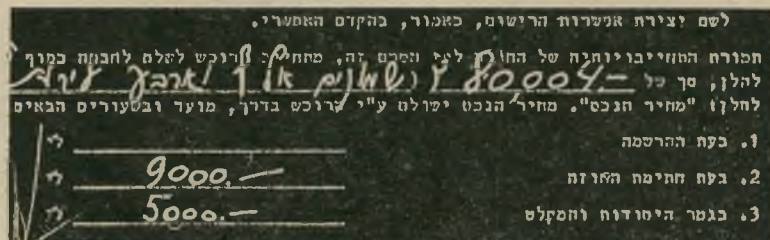
לכן נאלצה משה"ב לערוך חוזה שני, ל-הקטין בו את הסכום בהתאם. כדי לקבל את הלוואה ממבוקשת.

עכשיו היה הכל מוכן: אבא יגר הרים טלפון למי שהרים, בבנק טפחות, הסביר את המצב, והמצב היה זה: הדירות אינן בשיכון זוגות צעירים, דירות רגילות. שיטתה של כל דירה הוא מעל 75 מטר, היינו גדול מהשטח המותר להלוואות לזוגות צעירים. אפילו בהתאם לחזור של חברת משה"ב עצמה אסור לתת הלוואות

החוזה המזוייף



וזהו ראש התסכס בין פסיה יגר, הרחוקה, לבין "משה"ב", הנושא את התאריך 31 במרס 1972, למרות שהחוזה נחתם שנה מאוחר יותר. בקטע זה של החוזה נשארה ריקה השורה השמורה לשם בן-חזוג השני, כדרוש אצל זוגות צעירים. בחוזה



הראשון נרשם סכום של 80,004, תמורת הדירה של פסיה. כאשר התברר כי סכום זה גבוה ממה שצריך להגיש לבנק, "טפחות" כדי לקבל הלוואה — נעשה חוזה שני, למטה, המוסר פרטים מזוייפים. החוזה השני הנושא, בצורה כוזבת, את



אותו התאריך כמו החוזה הראשון: 31 במרס 1972. כאן נרשם כמחיר הדירה סכום של 75,691 לירות, כדי לאפשר לבנק, "טפחות" לתת לרווקה הלוואה, כאילו היא זוג צעיר, וכאילו מחיר הדירה הוא, בהתאם לחוק, פחות מ-80 אלף ל"י.

במדינה

העם

אוהל הדוד סם

מדוע מנסה

שרהביטחון לשנות

את תדמיתו הניצית

הסיפור נשמע כאגדה. לולא היו אלה עובדות. אפשר היה לדמות כי דימיון חולני המציא אותם.

מסתבר כי בממשלתה של גולדה מאיר,



דיין

דיונה או דינון?

נולדה יונה חדשה. אחד משרי ממשלתה מוכן לויתורים מרחיקי לכת הן לגבי הר מצרים והן לגבי הסורים. לא תמורת הסכם שלום ולא תמורת הסדר כלשהו. הוא מוכן לוותר על שטחים נרחבים מאלה שנכבשו ב-1973 וב-1967. תמורת ההסכמים להפרדת הכוחות בלבד.

האיש הזה אינו אחר אלא משה דיין. הנרי קורא לחזרה. לפני שבוע יצא שר-החוץ הישראלי אבא אבן לארצות-הברית. על מנת לנהל שם עם שר-החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר את ה-מגעים המוקדמים בדבר הפרדת הכוחות עם סוריה. אבן אמור היה לחשוף בפני קיסינג'ר את מידת נכונותה של ממשלת ישראל לויתורים טריטוריאליים לסורים, על מנת שזה יעבירם לממשלת דמשק. והנה, הגיעה לפתע קריאת אזהרה דחוקה מוואשינגטון לירושלים. שר-הביטחון משה דיין הוזקע לבוא אף הוא לארצות-הברית על מנת להשתתף בשיחות.

כי בעוד שאבן הצג תוכנית ישראלית לנסיגה ברמת-הגולן עד הקו הסגול שנקבע בשנת 1967, הרי דיין מוכן למסור לסורים תמורת הפרדת כוחות שטחים נרחבים מרמת הגולן כולל העיירה קונייטרה. בואשינגטון גילו כי כשניסה דיין לקבל אישור לתוכניתו זו בממשלת ישראל, נדחתה ההצעה על-ידי כל השרים, והוא היה השר היחיד שתמך בה.

מה קרה לדיין?

האם הפך הדיין לדיונה?

קשה לעמוד על המוטיבאציה של אדם הפספס כמו דיין. מה שברור הוא ש-עמדו של דיין וזה בנושא זה עם עמדתו של הנרי קיסינג'ר. תהיה זו שטות ופשטנות לומר שדיין מבקש בדרך זו לגמול לאמריקאים, שדיעות המודיעין שלהם לפני שבועיים איפשרו לו לחזור לתפקיד שר-הביטחון. אבל ייתכן שדיין הגיע למסקנה דומה לזו אליה הגיע נשיא מצרים אנואר סאדאת.

הסביר אחד משרי הממשלה השבוע: «סאדאת למד בדרך הקשה שהוא יכול להגיע להישגים רק בעזרת האמריקאים. אחרי מה שקרה בישראל בחודשים ה-אחרונים, הגיע גם דיין למסקנה דומה: הוא יכול להשיג הישגים, להישאר ב-שילטון ואולי להגיע לראשות הממשלה

בצה"ל הפכו החריגים לתופעה חוזרת - דרוש

עוגן ההצלה

אין זו הפעם הראשונה בתולדות צה"ל בה נחשד קצין בכיר בעבירה על החוק.

בתקופת כהונתו של דוד בן-גוריון כשר-ביטחון, בתחילת שנות החמישים, קצצה פרשה דומה את הקאריירה הצבאית של אחד מקציני השירות המוכשרים ביותר של צה"ל. אותו קצין, שרבים ניבאו לו אז עליה מטיאורית בסולם הדרגות בצה"ל, היתגלה כשותף עקיף לדבר עבירה. בי-משפט שהתנהל נגד אדם אחר, שהואשם בהברחת שני שקי סוכר לשוק השחור שנתיים קודם לכן, היתגלה כי אותו קצין ידע על דבר ההברחה ושתק.

בן-גוריון לא היסס. הוא הורה לפטר מייד את אותו קצין מצה"ל ואף הודיע על כך מעל במת הכנסת. ביג"י נימק אז

עם חלקי ציוד של היחידה, גם כמה מזכרות אישיות — הסרותי ערך. לשעצמן אולי — שנועדו לקשט את חצר ביתו בוויולה כי הרצליה פיתוח, שם הוא מתגורר. לפי אותו חשד, אותו מנסים עתה לברר, לא נראתה לקחת מזכרות זו של הקצין ה-בכיר בעיני אחד הקצינים הוותיקים של יחידתו. זה העיר לו על כך ואף ניסה להסב את תשומת-ליבו כי יש במעשהו משום עבירה על החוק. ליתר תוקף אף צילם אותו קצין וזוטר את המזכרות שעמד הקצין הבכיר לקחת.

הפרשה, הנשמרת בסוד כמס, משמשת כבר חומר לתרושת שמועות. כיוון שלא פורסמה עד כה כל הודעה רשמית מוסמכת בענין, וכיוון שמדובר בפרשה הקשורה ב-

ק זה היה עוד חסר לצה"ל. כאילו לא די היה במהלומה שספגה יוקרתו ותדמיתו בעיקבות מלחמת יום-הכיפורים; כאילו לא גרמו מילחמות ה-גנרלים והאשמות ההדדיות ביניהם לאובדן אוטוריטה; כאילו לא התערערו כמה מ-תפיסות היסוד האיסטוטגיות של החשיבה הצבאית בו; כאילו לא הוכה אף בידי שמיים, כאשר אחד מבכירי מפקדיו מת משבץ-הלב רק לפני שבוע — והנה ניתנת עליו מהלומה נוספת.

השערויה, המסעירה עתה את צה"ל, קשורה בנסיגת צה"ל מהגדה המערבית של תעלת-סואץ.

בשובם אל הגדה המזרחית של התעלה, נשאו עימם חיילי צה"ל מיטען כבד של זיכרונות מתקופת שהותם בחלק זה של



טליק (עם דויד אלעזר ואריק שרון): מי ישקם את צה"ל?

את צעדו הקיצוני בציטטה התנ"כית: "למן יהיה מחננו טהור!"

נראה כי עתה עומדת פרשת שני שקי הסוכר לחזור על עצמה בגירסה חדשה — גירסת העוגן החלוד. ייתכן כי אם יימצא הקצין הבכיר אשם באחד החשדות שהועלו נגדו, ינקטו גם נגדו אמצעים חמורים ביותר. אולם לא בכך העניין.

כאשר נזרק הקצין הבכיר מי צה"ל בגלל פרשת שני שקי הסוכר, כה, היתה זו תופעה חריגה, נדירה ובודדת.

כיום נראית פרשת העוגן של הקצין הבכיר, כחלק מתופעה כמי עט כללית, כאיפנה שהתפשטה בחלקים של הציבור וגם בצה"ל.

היה זה האלוף (מיל.) מתתיהו פלד, אחד המוחות המבריקים ביותר ששרתו אייפסם בצה"ל, שחזה השבוע בחופעה פומבית חזות קודרת ביותר לגבי הצפוי למערכת הביטחון. «אני צופה אנדרלמוסיה, ביזבוז ושחיתות במערכת הביטחון», אמר האלוף פלד.

לא היה צורך בכושר נבואי דווקא ל-חזית מעין זו. היא היתה מעוגנת היטב

קצין בכיר וידוע, ששמו הולך לפניו, גלחש הסיפור מפה לאוזן וכמו כדור שלג הוא הולך ומתנפח למימדים מבהילים. באחת הגירסות האחרונות כבר סיפרה ה-שמועה כי אותו קצין בכיר נטל עימו מאפריקה לא פחות ולא יותר מאשר שתי משאיות גדושות רהיטים מפוארים כדי לרהט בהם את ביתו — שמועה שבדיקה הוכיחה כי אין לה כל יסוד.

מרגע זה אין זה חשוב יותר מה בדיוק לקח אותו קצין בכיר — אם היתה זו מערכת רהיטים ערי בית, או נספח-הכל עוגן חלוד וישן שו ספינה ערבית מנמל ערבית. לא משנה גם אם הקצין נטל מה שנמל בתוכם או למרות אזהרה מפורשת של אחד מאנשי יחידתו.

..למען יהיה מחננו טהור"

ע עם העובדה שסיפור זה נפוץ בין חיילי צה"ל, מתקבל על דעתו ומסופר ביניהם כדוגמא לנעשה בקרב הקצונה הבכירה, מעיד כי משהו רקוב בממלכת צה"ל.

אדם שישלים בו רוח חדשה - אבל איך מוצאים אדם כזה?

תו קצין טוענים כי כל ההאשמות שהועלו נגדו ושהכינוי לפתיחת חקירה רשמית של המישטרה הי צבאית נגדו, אינם אלא פרי עיני דה שנקמה נגדו עזידי כמה מי חילי היחידה. אם מדובר בהאשמי מת-שווא או בחשיפת פרשת שחיי תות, אין זה משנה. עובדה היא שחיל שלם בצה"ל עסוק בינתיים בחיטוט בפרשה שרוח שר שחיי תות נורף ממנה.

● פרשת ה"בדה" — מיתקן השטיפה הנשי — שתתקין בלישכתו ראשי-אגף האפסנאות בצה"ל, האלוף נחמיה קין, הפי כה כבר למשל ולשגיגה. למרות גלי הי ביקורת והלעג שבאו בעקבות פירסום הי פרשה, לא היתה כל תגובה רשמית על הגילוי: חילי צה"ל לא שמעו הסבר רשמי שיצדיק את התקנת הבדיה בלישכת האלוף וגם לא הודעה שהמיתקן הוצא מלישכתו.

● בשיכוני קציני צבא-הקבע, פשטה לאחרונה אופנה של קישוט חצרות בתים באתרי עתיקות. קצינים בכירים, המשרי תים באזורים בהם מצויים אתרי עתיקות, אינם מהססים ליטול מימצאי עתיקות ל בתיהם, לפאר בהם את גינותיהם, כאילו המדובר באיסוף פרחים ולא בעבירה מפור רשת וגלויה על התוק.

במציאות הקיימת במערכת הביטחון כולה וגם בצה"ל, ההסתאבות שפשטה באיברים חיוניים של צה"ל ושבה לידי ביטוי בר מילחמת יום-הכיפורים, היא אחת התוצי- אות של המצב הקיים במערכת-הביטחון. במילחמת יום-הכיפורים הסתבר כי חלק מהמחוללים שפגעו בכורש הצבאי של צה"ל נבעו מתופעות של שחיתות אישית, שלפי עמים לא היו רחוקות בהרבה ממה שקרה לצבא המצרי ב-1948 תחת שילטונו של המלך פארוק. הבעיה לא היתה רק בעיה של מתירנות, סלחנות או חוסר התיחסות לעבירות על החוק והמשמעת הצבאית.

להפוך, אחד הסיפורים הטראגיים ביותר של מילחמת יום-הכיפורים, קשור בפרשה עגומה שהתפרסמה לראשונה בעתונות הי ישראלית ביום שישי, הי-5 באוקטובר 1973, ערב מילחמת יום-הכיפורים. רבים ניסו, אחרי המילחמה, לחפש סימי ליות בעובדה, שהידעה היחידה על צה"ל שהתפרסמה בעיתוני הערב ערב פרוץ המילחמה, סיפרה על גורדין של 20 חודשי מאסר שניגזר לסגן בצה"ל, על גניבת תחמושת.

הסגן, קצין צנחנים צעיר, נידון יומיים לפני פרוץ המילחמה בבית-הדין הצבאי של מחוז המרכז. הוא הורשע, על פי הודאתו, בגניבת 5000 כדורים לתת-מיקלע עוזי מבונקר התחמושת של יחידה אחת ובהעברת התחמושת הגנובה לשימוש יחיי דתו הצבאית.

גורדין שהוטל עליו היה כמעט חסר תקדים: 20 חודשי מאסר, מהם 8 חור דשים מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על- תנאי. כן נידון הסגן להורדה בדרגה לדרגת סגן-מישנה.

היה זה עונש שנראה רבים מחבריו של הסגן כחמור מאוד, ושאינו עומד בשום יחס לחומרת העבירה.

הקצין עצמו התבטא אז במרי רות: "אחרי פסקדין כזה — אם תפרוץ עוד מילחמה, אני לא איר חם בשביל המדינה הזאת!"

ביצוע גורדינו שר הסגן נדחה עד לאישור גורדין ע"י אלוף הי פיקוד. כעבור יומיים פרצה המייר חמה. הסגן הצעיר יצא להילחם בראש יחידתו. הוא נהרג בקרבות על החווה הפניית ליד תעלת סואץ.

אחרי המילחמה ביקשו הוריו של הי קצין לבטל את פסקדין נגדו. הדבר לא ניתן היה לביצוע. אי-אפשר היה לבטל פסקדין שלא אושר ולכן כאילו אינו קיים.

הדוגמה האישית

של שר-הביטחון

יתן היה לחשוב כי ההלם והעווע שבאו בעקבות מילחמת יום-הכיפורים ימחו תופעות של הסתאבות ושחיתות אי שית, המשרות אווירה עכורה בצה"ל. אולם נראה כי רעידת האדמה הגדולה, כפי שהיא מכונה, לא חוללה כל מיפנה.

מיספר פרשיות שאירעו לאחרונה בר צה"ל, מצביעות על כך כי צה"ל זקוק

מערכת הביטחון עומדים אותם האנשים שהיו אחראים לכל הביזיונות בעבר, שר תחת הנהגתם הסתאב חלק מהקצונה הי בכירה של צה"ל, ושבמוסרם האישי אינם יכולים לתת דוגמא אישית ולערוך את הטיהור שצה"ל זקוק לו. לשם כך דרוש מטאטא חדש.

השאלה היא היכן לוקחים מטאטא כזה?

המילכוד של

ועדת אגרנט

פני שדושה שבועות, כאשר הודיע משה דיין על כוונתו שלא לכהן עוד כשר-הביטחון, גדמה היה שעומדת להתי חולל תפנית קיצונית במצב.

גולדה עמדה למנות את יצחק רבין כשר-ביטחון. עצם מינויו של יצחק רבין עשוי היה להפיח רוח חדשה במערכת הביטחון ובעצ"ל. קרוב לוודאי שאחרי שהיה נכנס לתפקידו, היה יצחק רבין ממליץ על מינויים חדשים בצמרת משרד- הביטחון וצה"ל. הרמטכ"ל הבא של צה"ל היה מתמנה ביוזמתו.

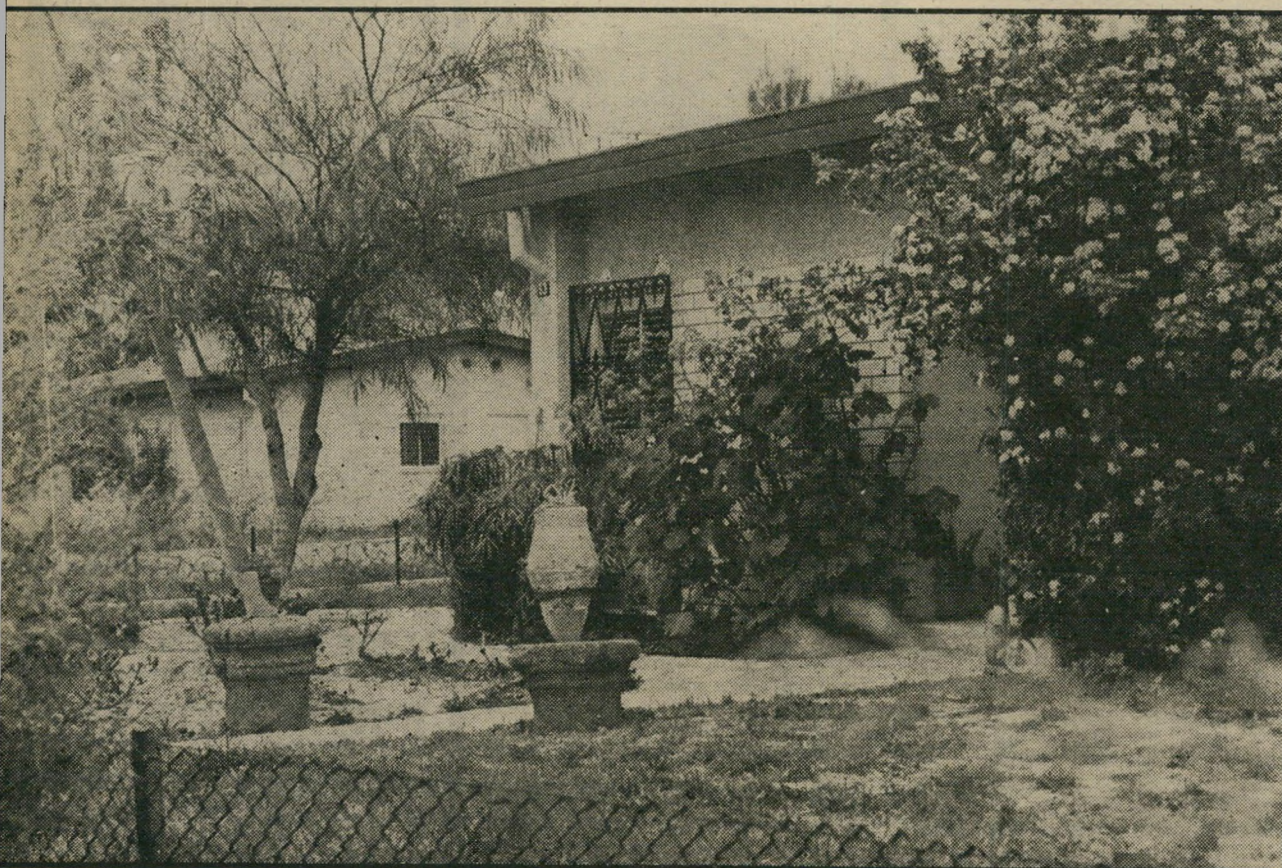
אין זה סוד כי יצחק רבין היה

לאירועי מילחמת יום-הכיפורים. נאלצו להקדיש את מרבית זמנם בחודשים הי אחרונים לאיסוף חומר לעדויות בפני ועדת אגרנט. קצינים שעמדו לסיים את שירותם בצה"ל חוששים לעשות זאת מחשש פן ייראה הדבר כהדחה או כהענשה. אווירת התיסכול השוררת במדינה נוכח התבצרותה של ההנהגה הוותיקה בשילטון, מבלי לי הודות באחריותה למחדלים ואסונות, אינה נשארת רק בתחום האזרחי.

לכל מי שמצוי כמה שנעשה בר צה"ל, ברור שהפיתרון למצב קר דר זה מצוי בתוך צה"ל עצמו. יש בצה"ל מספיק אנשים מוכשרים, ישרים, בעלי כושר מחשבה מקר רית ויכולת פעולה, המסוגלים לי חולל את הטיהור הדרוש לצה"ל, כדי לבנותו על יסודות בריאים וחזקים יותר. הבעיה היא בכך שבמצב הנוכחי נחסמת דרכם.

אנשים מעין אלה חייבים להיות שרויים בימים אלה בדילמה חמורה מאוד. קשה להם להמשיך ולשרת בצה"ל כששום דבר אינו משתנה. כשהכל קופא על שמריו וי נשאר כפי שהיה. הסיכוי היחיד הנראה בעין הוא שאחרי מסקנות ועדת-אגרנט עשוי משור להשתנות.

אם אמנם תיקבע ועדת-אגרנט את הי



עתיקות בחצר ביתו של קצין בכיר: מי נותן דוגמה אישית?

על הקצין הבכיר

אחראים למחדלים ואלה ייאלצו להסיק מסקנות אישיות ולהתפטר. עשויה הדרך להיפתח בפני אלה, המועמדים לשקם את צה"ל. אבל קיימת גם אפשרות שניה: שמסקנות ועדת-אגרנט לא יחוללו שום תמורה ממשית מבחינה אישית. אם אז יצטרכו אותם אנשים לסיים את שירותם. עולל הדבר להיראות לעיני כל כאילו דווקא הם אשמים במחדלי המילחמה. איך שלא יהיה, זהו מילכוד מושלם. מבוך ללא מוצא, שמה שקורה למסתבכים בו, מטיל בימים אלה את צילו על הי מתרחש בצה"ל.

רוצה לראות בתפקיד הרמטכ"ל? חבא את סגן הרמטכ"ל הנוכחי, האלוף ישראל ("טזיק") טל, מי שניהן תקופה קצרה אחרי המייר חמה באלוף פיקוד-הדרום, לפני ששרי-הביטחון החליפו באלוף אבי רחם ("ברן") אדן.

אבל משחור משה דיין לתפקיד שר הביטחון, חזר המצב לקדמותו. במצב הי נוכחי, כאשר צמרת הפיקוד של צה"ל חיה ופועלת בצל ועדת אגרנט, משותקת למעשה כל פעולת הריאורגניזציה והשיי קום של צה"ל. הקצינים שהיו קשורים

תופעות מסוג זה, היוצאות כבר מגדר חריגים, ניוונות לא מעט מהדוגמא האי שית שנותן האיש האחראי למערכת הי בטחון — שר-הביטחון משה דיין. אמר על כך השבוע האלוף מתי פלד: "היה לנו נסיון כושל עם דיין, כאשר בידיו היה תקציב של 6 מיליארד לירות. ואילו עתה, כאשר תקציב-הביטחון יעמוד על 15 מילי יארד לירות, אני צופה אנדרלמוסיה, ביור בון ושחיתות במערכת הביטחון..."

צה"ל זקוק עתה לשיקום מהיר מבחינה צבאית ומוראלית כאחת. אולם שיקום מעין זה אינו יכול להיעשות כל זמן שבראש

לשיקום גם מבחינה מוסרית. ● אחד החילות המיקצועיים של צה"ל טרור עתה בפרשת חקירת האשמות שהועלו נגד אחד המפקדים באותו חיל. נגד אותו מפקד, קצין בדרגות הביניים, היו ערו האשמות לפיהם כאילו קיבל טובות-הנאה מסוימות מחיילי מילואים. תמורת זאת הוא הורה, בכיכוב, להחזיק אנשי מילואים אלה ביחידות עורפיות בכספים במרכז הארץ ולא לשלחם לקווי החזית המרוחקים. ידיריו של אוי



מנכ"ל שטרופר
איך להשיג

מיתת הנשיקה של אלג'ים

עבודות ב-3 מיליון לירות. על עבודות אלו התחייב המישרד לשלם לחברה לפחות 12% רווח לשנה על המחזור! כמו כן דאג המישרד כי "אלג'ים" תקבל חלק וואה ממשלתית בסכום של 1.3 מיליון לירות, בריבית של 9%.

כל מה שדרש מישרד הביטחון מסיגל היה כי ישקיע מיליון לירות בהון החברה. סיגל פתר בעייה זו בצורה נוחה ונעימה. הוא הנפיק במיוחד מניות חדשות של החברה שלו בארצות-הברית, החליפן במניות של חברת-מחשבים יש-ראלית בשם "נת"מ", השתלט על החברה הישראלית, ואת מניותיה, בסך 820 אלף לירות הון רשום, הכניס לחברת "אלג'ים", במקום מזומנים.

כך קיבל סיגל את המכסיומים, בעוד שהשקיע את המינימום. אבל כנראה יש סוף לכל חליבה של כספי הציבור, ולאחר שסיגל רושש כך את המדינה, הפסיק לפתע את פעילותו בישראל, וחברת "אלג'ים" הועברה ל"כלל".

השבוע פרחו נישמתו של עוד יצור מוזר שנולד למזל טוב בוועידה הכלכלית הראשונה ב-1969; הכוונה היא למכירתה של חברת-הידע "אלג'ים" לי קונצרן "כלל" מידי הבעלים הקודמים, החברה האמריקנית ק.מס. ארבע שנים לאחר הולדת הרך הנולד בו תלו הכל, ובעיקר מישרד הביטחון, תיקוות רבות, התברר כי זה הקטן — לא גדול יהיה. מכל מקום, בסכומים שהזרים מישרד הביטחון לחברת "אלג'ים", ניתן היה להגיע לתוצאות מרשימות הרבה יותר.

לוועידה הכלכלית של 1969 הגיע ארצות-האמריקאי ק.מ. סיגל, שהוא בעל-מניות ומנכ"ל בחברה הנושאת את שמו, והידועה בארצות-הברית כמפתח המצאות מדעיות. סיגל קשר קשרים עם ראשי מישרד הביטחון, שהתלהבו לרעיון לייזום משוחד חדש משלהם, במיתוח מדעי.

ההתלהבות היתה כה גדולה, עד שכדי למשוך את סיגל להיות משקיע בחברה הסכים מישרד הביטחון לתת לו הטבות שמכותן עדיין לא נשמעו בישראל. בין השאר הצליח נציגו של סיגל בישראל, אדי שטרופר, מנכ"ל "אלג'ים" כיום, להשיג מיכתב ממשרד הביטחון, בו מסכים המישרד לשלם לחברה החדשה של סיגל 354 אלף דולר כל שנה, משך שלוש שנים, אם ייחתם עימה לפחות הסכם-מיתוח אחד. כן הסכים המישרד לאשר להוצאות ההקמה של החברה החדשה 1.8 מיליון לירות כמענק, והתחייב כי המישרד יתן לחברה החדשה מישרד כי כל שנה יתן לחברה החדשה

נייר חדרה - מבטיח

"מיפעלי נייר חדרה" החלו בימים אלה בתוכנית הקמת מיפעל חקרטון, בו יושקעו 85 מיליון לירות. המיפעל יורקם בחדרה, ליד המיפעל הקיים. מינין יגישו "מיפעלי נייר חדרה" את כספי ההשקעה!

אם נניח כי לפחות שני שליש יגוישו מחלואות ומענקים ומימון חיצוני של ממשלת-ישראל וספקים, עדיין נותרו כ-28 מיליון לירות, שאותם יצטרך המיפעל להשקיע מאמצעיו העצמיים. הערכה זו סבירה למדי, מפני שגורמים שונים, כמו המלווים או הבורסה לניירות-ערך בניו-יורק, בה רשומות מניות "מיפעל נייר חדרה", עתידים לדרוש כי החלון העצמי של החברה יגדל לפחות בשליש ההשקעה החדשה.

כיום מסתכמים ההון והקרנות של החברה ב-28 מיליון לירות, ומכאן כי יהיה על החברה להכפיל את הונה תוך שנה. זאת תוכל לעשות על-ידי הקצאת מניות לציבור, ויש להניח כי תציע מניות-זכויות לבעלי המניות הקיימים. על-מנת לקבל מחיר גבוה תמורת המניות החדשות, צריך ששעריה-מניות יהיו גבוהים ככל האפשר. סביר להניח כי שערי "מיפעלי נייר חדרה" יעלו, ויישארו למעלה.

בסוף חודש זה מתכנסת מועצת המנהלים של החברה, בה יגיש המנכ"ל, יששכר חיימוביץ, לאישור את הצעתו לגיוס ההון. יש לצפות תוך שבועיים לפירסום הודעה רשמית על דרכי המימון, דבר שיגרור מייד העלאת השערים.

עסקי המלט של

עובדיה לוי

עובדיה לוי רגיל לחרוויה ולהצלחה בכל מעשייו. זאת, לא רק בזכות קשריו החדוקים עם משה ברעם, יושב-ראש מיפגת-העבודה בירושלים, ולא רק בזכות כל החקלות שהוא מקבל מוועד-התבינה-הערים של ירושלים. הוא פשוט מתכנן כל עסק היטב, ומראש.

וכך קרה גם בחודשים אוגוסט-ספטמבר בשנה שעברה, כאשר המחסור במלט השתולל בכל עוזו, ובשוק השחור שלמו עד 400 לירות לטון. עובדיה לוי החליט כי גם לו מגיע לשים יד על השמנת. הוא קשר קשרים עם ספקי-מלט בצרפת, יוון ותורכיה, חתם הסכמים לרכישת 40 אלף טונות מלט, חכר 12 אוניות להובלתו, ולקח ממאות קבלנים בירושלים ובתל-אביב תשלומים מראש, לפי 240 לירות לטון (המחיר הרישמי היה מכסיומים 140 לירות לטון).

קרוב ל-12 אלף טון מלט הצליח להביא ארצה, עד שפרץ הדבר שאיש לא חזה מראש — המילחמה. כך נשאר עובדיה לוי, "תקוע" עם שתי אוניות עמוסות מחוץ לנמלים, אשר סירבו לבוא ארצה בגלל המילחמה, עוד אוניות שאי-תן חתם חוזים להבאת מלט, ועוד 38 אלף טון מלט שקנה מראש.

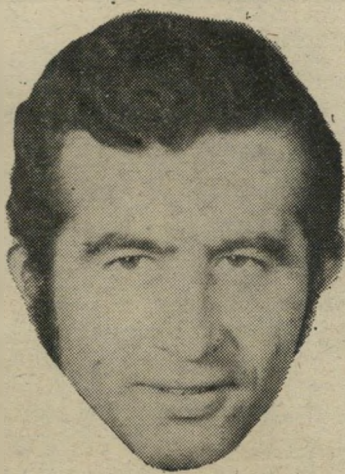
כאשר לקברניט אחת האוניות הללו נמאס להמתין בנמל פיראוס עד לגמר המילחמה בארץ הקודש, נאלץ בנו של עובדיה לנסוע לשם ולהחליפו. הבן הצליח לשכנע את רבי-החובלים של שתי האוניות לבוא ארצה לפרוק את המלט. אך כאשר הסתיימה המילחמה החל המשבר בבנייה, ומחירי המלט ירדו ל-150 לירות לטון, ואולי פחות. לוי נשאר כשברשותו כמויות מלט שמחירן גבוה בהרבה ממה שהסכימו לשלם לו כאן הקבלנים, שדרשו את כספם חזרה. גם אלה שעייסם חתם חוזי הובלה — חבירות הספנות — דרשו פיצויים. אבל עובדיה יודע גם להפסיד מבלי להניד עפעף. כל בבלן שרצה את כספו חזרה במקום מלט — קיבל את הכסף. בעלי האוניות קיבלו 300 אלף לירות פיצויים, הפסדו של לוי מעיסקה זו מסתכם ביותר משני מיליון לירות. אך הוא אינו רואה בכך סוף-פסוק.

כפי שאמר השבוע: "הבנייה תחזור למה שהיתה, מחירי המלט יעלו שוב, ואז אממש את האופציה שלי על עוד 35 אלף טון מלט, ואכסה את כל ההפסדים". ועל עובדיה לוי אפשר לסמוך שהוא יודע מה הוא אומר.

יוזמה הפרטית, וללא כל סיוע או התערבות ממשלתית כלשהם.

בביקורו הנוכחי בישראל החל לאנגר מארגן השתתפות ישראלית ביריד הבינלאומי אקספו-74, שיערך במדינת וירג'יניה בסוף השנה. מוצרי-החן ישראליים בשווי של 400 אלף לירות כבר הוזמנו ויצאו מישראל, ויוצגו ברשת של שמונה חנויות בה שותף לאנגר.

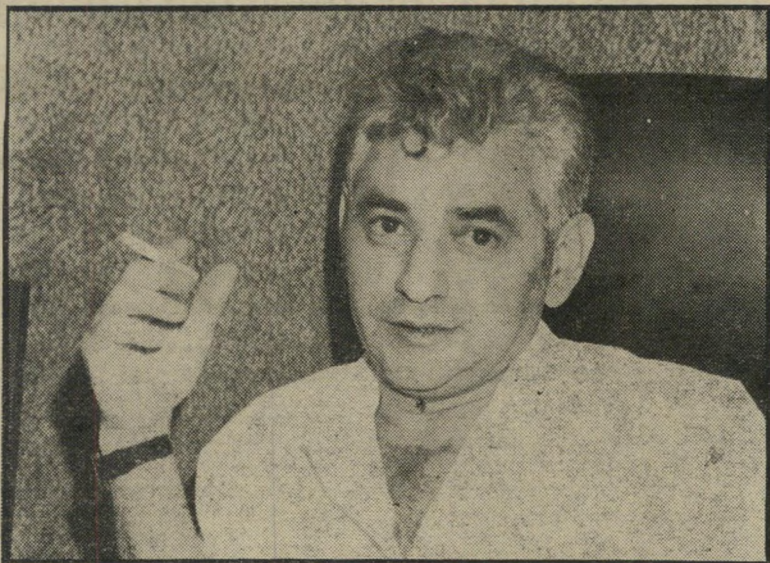
חן שווה כסף



סוחר לאנגר
איך לתרום

כאשר פרצה מילחמת יום-הכיפורים, החל דויד לאנגר מלוס-אנג'לס שובר לעצמו את הראש, כיצד יתרום למדינה בדרך הטובה ביותר. אחת התוצאות המיידיות לכך: הזמנות בשווי של יותר ממיליון לירות, של חפצי-חן ישראליים אשר יופצו בחוף המערבי של ארצות-הברית, באמצעות רשתות חנויות שלאנגר קשור עימן.

יוזמתו של לאנגר, הכוללת מסעות-פירסום לחפצי-חן ישראליים בטלוויזיה וברדיו בקליפורניה, היא על טהרת ה-



מנכ"ל חיימוביץ
איך לעלות

במדינה

הממשלה

הצעה שאי-אפשר

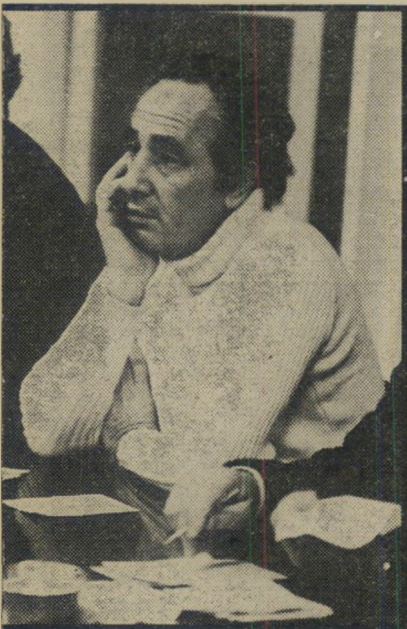
לסרב לה

מרוע הערף שמעון פרס

את מישרד-התעמולה

על מישרד-התחבורה?

ערב הצגת ממשלתה החדשה בפני הציבור, היתה ראש-הממשלה גולדה מאיר טרודה עדיין בבעיית האיוש של שלושה תיקים בממשלתה החדשה. היו לה שלושה תיקים פנויים: התחבורה, העבודה וההסברה. היו לה גם שלושה מועמדים לתפוס



שרי-התעמולה פרס
המייבן הראשון

קידי שרים. שטרם קיבלו תיקים: שמעון פרס, יצחק רבין ואהרון יריב. אבל היא לא ידעה איך לחלק את התיקים ביניהם. איך בכל זאת החליטה גולדה איזה תיק להעניק לכל אחד מהשלושה?

זהו אחד הסודות שמאחורי מעשה-המר-כבה של הרכבת הממשלה החדשה. גולדה פשוט לא החליטה. היא העדיפה למסור את הבחירה בידי שניים מתוך השלושה. ביצורה מקורית: להזמין אליה לשיחה את המועמדים לשרות ולאפשר לפחות לשניים מהם לבחור במישרדים כרצונם.

השאלה היתה רק את מי תזמין גולדה ראשון. שכן, בפני הראשון היתה האפשרות לבחור לו תיק אחד מבין שלושת התיקים הפנויים.

העבודה היא כה חיונה למרות שמי תוך השלושה שמעון פרס הוא השר הכיר, הזמינה גולדה אליה ביום רביעי, ה-6 במאס את יצחק רבין, ראשון. היא נתנה לו את האפשרות לבחור לעצמו את התיק הנראה לו ביותר מתוך השלושה.

היתה זו בחירה קשה ביותר לרבין. אחרי שגוזה האפשרות שהיתה כה ריאלית רק יומיים קודם לכן, כי יכהן כשר הביטחון במקומו של משה דיין, יכול היה לבחור במישרד רבי-ההשפעה ביותר מתוך השלושה. אבל רבין חשש פן בחירתו תכעיס את גולדה. הוא בחר להיוועץ בה באיזה מישרד כדאי לו לבחור.

גולדה לא היססה: "קח את מישרד-העבודה", אמרה לו. "זהו תיק חשוב וגם אני כיהנתי הרבה שנים כשרת-העבודה". היתה זו הצעה שאי-אפשר היה לסרב לה. וכך, כאילו ביוזמתו, בחר רבין לכהן כשר-העבודה. שהוא אולי התפקיד הפחות מתאים לו בממשלה (התלוצץ השבוע רבין בראיון עיתונאי: "את העבודות הציבוריות ואת מחלקת המדידות אני מכיר עוד מתפקידי הצבאיים").

שמעון פירסומת. המוזמן השני להתיר ייעוצות עם גולדה היה שמעון פרס. בידי פרס ניתנה הבחירה בין תיק התחבורה לבין תיק ההסברה.

לכאורה צריך היה להיות ברור מה תהיה בחירתו של פרס. מישרד-התחבורה הוא (המשך בעמוד 17)



זנים קדומים

חולות הנגב. הם ראו בועם, שבעה עדרם התבצרו בעורף המיפלגות המושחתות הישנות (כן, כבר אז הן היו זקנות מאד ומושחתות מאד!). הריח שנדף מן המישטר החדש עורר בהם בחילה.

הזעם הקדוש הוליד כמה ספרים, הרבה ויכוחים מרים, התפטרות המונית של קצרי גים, כמה נסיונות תרבותיים וגם את מערכת העולם הזה. מכל התנועה הגדולה לא נותר שריד וזכר (מלבד השבועון המסויים). כעבור שנה שנתיים — נשכח הכל. זה קרה, כמובן, לרובן הגדול של תנועות החיילים הספוגטניות. לא נמצאו להן מנהיגים בעלי שיעור-קומה, לא התבשרו אידיאלים מעשיים, לא נוצרו כלים להגשמתם. החיילים חזרו הביתה, שקעו בחיים האפורים, והתכנסו אחת לשנה ב"כנסיות" נוסטלגיות.

מכנה זו אורבת גם לתנועה הנורכחית, אם לא תתפזר לתנועה פרייטית יעירה.

■ ■ ■

ש כמנה המורה עוד יותר. החיילים המורדים של צבא הקיסר לא הולידו רק את רפובליקת ויימאר. אחרים מהם התקבצו סביב הרפתקנים וקנאים, לרוב מפקדים קרביים מצטיינים שעוררו הערצה אצל חייליהם. קמו "גייסות חופשיים" שקיבלו ציביון לאומני וריאקציוני מובהק. הם ניסו לחולל הפיכות, ובסופו של דבר התמוזגו רובם בפלוגות הסער של החייל הקרבי אדולף היטלר.

בדרך דומה הלכו החיילים איטלקיים, שנהרו אל דגלו של ד"ר מוגו בשם בניטו מוסוליני, שהביטח לחסל את המיפלגות הרקסיות בות הישנות, להגשים את חלומם של החיילים הקרביים ולהקים מישטר חדש וצודק.

קל מאד לנצל ולסלף את תיקוונות של הלוחמים העייפים לשינוי, למשהו חדש ורענן. קל מאד לנצל את סלידתם מן הגופים של אתמול ומן הדמויות של אתמול, כדי להקים בעזרתם דבר מבחיל הרבה יותר. קל מאוד לפתות אותם במליצות סוציאליט כוזבות, בסיסמאות מעורפלות ונבובות, כדי לחולל הפיכה שנועדה למטרות שונות מאד ואפלות מאד.

עשו זאת לא רק הפאשיסטים למיניהם, אלא דימגוגים מכל הסוגים בארצות רבות. החייל התמימי, האידיאליסטי, המתגעגע למשהו חדש ואינו יודע מהו החדש ש"אין הוא מתגעגע, הופך בנקד טרף נוח למנהיגים ציניים או מטורפים.

■ ■ ■

זה דומה: "זה לא יכול לקרות כאן". ואכן, אין כאן חשש להפיכה צבאית, וגם אין לנו מיפלגה פאשיסטית רצינית. אבל יש לנו מיפלגות גייטיות מיות, המבקשות לנצל את זעם חייליהם אחרי מניחמת-המחלל כדי להשיג מטרות שהן זרות מאוד לרוחם של חיילים אלה.

הזעם הלוחט של החיילים על מחללי ממשלת גולדהרדיין, ועל דרכה הפוליטית שהובילה למלחמה, היה צודק ובריא. כן, שערנו לחשוף את המחללים, קיוונו שאכן תקום תנועת-התנגדות גדולה, או תנסית. אולם מאחר שלא יצרנו באותה שעה תנועה פוליטית גדולה שתוכל לחולל את השינוי הדרוש, קרה מה שקרה בליילי הסילווסטר. הזעם נשפך כולו לאנטי-הניקון של הליכוד הימני — האחראי למחללים הפוליטיים והצבאיים לא פחות מגולדהרדיין.

אין זה סוף פסוק. אם לא תקום תנועה גדולה ועיירה למען השלום והקידמה הסוציאליט — מוכרחת תנועת-החיילים לזרום כמיוון הי הפוך, אל האידאולוגיה הקוסמת של אריק שרון, אל מישטר "חדש" של בניו וריין. אלא אם כן תתנער ותיעדם התנועה כזוה בחורשים הקרובים.

זוהי סכנה ממשית. אבל גם הסיכוי הי חיובי הוא ממש. התנועה יכולה להתפתח לכאן או לכאן. הדבר תלוי באיכות מניחינה, בתכונות יודיה, בקורם כל בחיילי יוביחכיפורים עצמם.

קבוצת הקצינים החופשיים במצריים החדשה.

התנועה יוצרת קיטור. קיטור כזה יכול למשוך רכבת של קרני נות רכבים. אך לשם כך הוא זקוק לקטר. בלא קטר, מתנדף הקיטור ונעלם כלא-היה.

תנועה המתחמקת מכך, נשארת אפיוודה חולפת. קוריוו רומנטי חסר-ערך.

■ ■ ■

ולדו אצלנו קבוצות של חיילים חוזרים. כל אחת מהן דוגלת בסיסמה מסוימת, מתלכדת סביב בחור אחד או קבוצת בחורים, מתפשטת לעצמה דרך עצמאית. קבוצות אלה יכולות לחולל שינוי רציני במדינה, אם תתאחדנה לתנועה מדינית-חברתית גדולה, אם תרשום על דגלה רפור-



חייל חוזר ממלחמת-העולם הראשונה *

מות ברורות — ואם תשתלב עם שאר התנועות והקבוצות במדינה החותרות לאותן מטרות.

אם תיווצר מתוך שיוזב זה תנועה גדולה לשלום ולקידמה, שי תבטא את רחשיהם של רכבות ומאית-אלפים — יש לה סיכוי גדול לשנות את פני המדינה.

אבל זה קשה. יש קבוצות המסתפקות בדרישה אחת קצת-טובה: פטורי פלוגי או אלמונית. אחת אימצה לעצמה סיסמה שהיא מזוהה ממש, בבואה מפי תנועת-חיילים: שינוי שיטת-הבחירות. (מסופקני אם חיילים אלה התעמקו בנושא. ואם עיינו בתוצאות הבחירות בבריטניה שהתנהלו על פי השיטה המיוחדת, ושגרמו לבדיחה אנטי-דמוקרטית עגומה.) כל ראשי-הקבר צות חוששים מאובדן בתוליהם הפוליטיים, מהזדהות עם גופים פוליטיים קיימים — אפילו נולדו ונאבקו גופים אלה למען אותן מטרות עצמן. התווית ה"אל-מיפלגתית" נחשבת לנכס יקר.

אך אם רוצים להשפיע, לנהל מאבק של חודשים ושנים, מוכרחים לגבש כוח ציבורי רציני. הרומנטיקה חולפת עם הרוח — ורק כוח ציבורי מגובש נשאר.

■ ■ ■

סכנה העיקרית האורבת לתנועה כזאת היא ששעת-הגורל תעבור על פניה, מבלי שיווצר דבר.

ראינו דוגמת כזאת בארצנו. אחרי שנה שלמה של קרבות, חזרו חיילי תש"ח משדות פלשה, מהרי הגליל, מ-

* פוסטר מפורסם של לודוויג הולוויץ, למען הקרן לשיקום נכי-המלחמה.

תכלית לאובדן החיים היקרים של חבריו. בתת-ההכרה הוא מודח לעצמו שהשינוי הגדול כבר התיחל בעורף, שהעולם כולו השתנה יחד עימו, שיהזור הביתה וימצא שם עולם יפה יותר, טוב יותר, נאצל יותר.

"עולם שראוי לגיבורים לחיות בו" — כדברי הסיסמה שנפוצה בימי מלחמת-העולם הראשונה.

■ ■ ■

אין זעזוע גדול יותר מאשר זה המי צפה לחייל החוזר הביתה — והמוצא ששום דבר לא השתנה.

הזעזוע חזק שבעתיים אחרי מלחמה, שבה הוכיחה ההנהגה חוסרי-כישרון מחריר — חוסרי-כיי

ה תחיל כזה מוטי אשכנזי. הוא תיכנן זאת עוד בשעה שיישב במעון.

אחריו באו אסא קדמוני והצנחנים. ואחריהם גדוד שלם, על מפקדיו וחיליו. נראה כאילו הדבר הפך לחק מדיניות, מתהליך השיחור. מנקים את הנשק, מחזירים את הציוו, והולכים לחפזין על הרשא מול הכנסת.

זוהי תנועה גדולה, אותנטית, הפרצת ממעמקי הדור הצעיר, שעבר את החוויה הנוראה של יוביחכיפורים. יש כזה סיכוי גדול. וגם סכנה גדולה.

■ ■ ■

אין זו תנועה בלתי-ריגילה, בלתי-נורמלית. להיפך, היא טבעית מאד. היא מעידה שאנחנו עם נורמלי, למרות הכל. כמה מהתמורות הגדולות של המאה ה-20 נולדו כתנועות של חיילים קרביים, שחזרו מהמערב. חיילים שנפגשו קצה במישטר שלח אר תם לתוך מלחמה עקובה-מדם וחסרת תכלית. חיילים שמאסו במנהיגות שנחלה מפלה בגלל טימטום וחוסרי-כישרון. חיילים שחלמו בשדה-הקרב, מתחת לכוכבים זרים, על עולם טוב יותר.

חיילי הצבא המובס של הצאר חוללו את מהפכות פברואר ואוקטובר ברוסיה של 1917. החיילים והימאים המוכים של הקיסר הגרמני הולידו את הרפובליקה של ויימאר. בריטניה המודרנית נולדה בתום מלחמת-העולם השנייה מתוך הציפיות של העם הלוחם, שסילק את צר'צ'יל עטורי התהילה מפני שרצה במישטר סוציאלי מתקדם יותר. פארוק המושחת גורש ממצרים על-ידי הקצינים הצעירים שהרגישו על גופם את תוצאות השחיתות במלחמה נגד ישראל ב-1948.

היו תנועות שגאו ונעקדו כע" כור שעה קלה. היו תנועות שחיו לדו שינויים בכירים. היו תנועות שטפו מדרון והמיטו אסון על העולם.

כאשר החייל הקרבי מסיר את קסדתו, ופושט את מדיו המטונפים, יש תוקף מורסרי עצום לדבריו. תוקף מורסרי זה מקנה לו כוח נדיר, לשעה קלה אחת. שעה שאינה תחורת בשנית.

שעה קלה אחת זו יכולה להי פוך לשעת-גורל — לטובה או לרעה.

■ ■ ■

כ ותיחמחץ הטמון בתנועה כזאת נובע מהעגזעים העמוקים לשינוי של ממש, לשינוי לאומי, חברתי ומורסרי שיצי דיק את הקורבנות.

בגנע שהחייל הקרבי שומע את השריקה הנוראה של הפגז הראי שון — נקבר בליבו העולם שי מכונה בא — בליבו שזו משתנה הכל.

מראות-ההווה שראה, האימים שעברו עליו, הגופות השסועים של חבריו — כל אלה משכנעים אותו שמתוך תופת זו מוכרח לצאת משהו חדש, חיובי, יפה. הרי לא יכול להיות שכל זה היה לשווא, שאחרי רעידת-אדמה זו יחזור הביתה וימצא ששום דבר לא קרה, לא השתנה. כל מי שהיה אי-פעם חייל בקרב, מכיר הרגשה זו. היא הנוצחה בשרי-חיילים בי מאה שפות. היא מאחדת ידידים ואויבים, חילי כל הצבאות הלוחמים. היא יוצרת חיץ בין החייל הקרבי וחברו בעורף. לפעמים אין הרגשה זו מספיקה להתפתח. מפני שהמלחמה היא קצרה מדי, או מפני שהיא מסתיימת בניצחון גדול מדי.

כך קרה אצלנו, כמדומני, אחרי מלחמת קדש ומלחמת ששת-הימים. המלחמה הי תה קצרה, האבידות היו מעטות, יחסית (מאילה נורא בהקשר זה, "יחסית"! ושיר כרוני-הניצחון מחק את הכל. אך אלה היו מלחמות חורגות. החייל מחפש טעם לקורבנו,

וועידה בארץ זכור

שערורייה בענינו. גרוע מזה: כך אהרון תבע לקרוא מיכתב זה כי קור רם בפני צירי הוועידה.

המיכתב סער בכיסו של בקר, כמו פצצת-זמן. הוא דחה ודחה את קריאתו. לבסוף, בשעות הקטנות של הלילה, כי שהוועידה עמדה להסתיים, חשב שהשעה כשרה. הכל היו עייפים, הכל רצו הבין תה. הוא קרא את המיכתב.

אך נסתבר שלסיעות הקטנות עוד נר תר קצת מרץ. תבענו לדון בעניין מייד, ולערוך הצבעה חוזרת. גם צירי המערך נרעשו. באלום השתלט תהורבוחו. עלינו על הבמה כדי לתבוע מן הנשיאות החלטה ברורה. בקר הפסיק את הישיבה וכינס את הנשיאות. וכך נוצר המצב ש-תואר בראשית כתבה זו.

הנשיאות ישבה למעלה משעה, וקיבץ לה החלטה שהוסיפה חטא על פשע: נקי בע שזהו עניין פנימי של סיעת המערך, וכי זו תדון בעניין ותסיק מסקנות.

עניין פנימי? הודעה כוזבת מי עז דוכן הנשיאות בעת הצבעה, עריכת הצבעה של הוועידה על סמך ההודעה הכוזבת — האם זה עניין פנימי של המערך?

אבל כבר לא היה כוח, והעניין נתקבל איכשהו. (למחרת היום תבעה סיעת

קר שהכופים האמיתיים יכולים להמשיך בשקט לגלגל את המולי יאודים, בתיאום הדוק עם פינחס ספיר והתאחדות התעשיינים.

השקר הגדול

אם היה צורך בדוגמה קטנה המוכיחה את השיטה כולה, הרי ניתנה בפרשת יצחק בן-אהרון.

זה קרה כך: ביום השני של הוועידה הציגה את הסיעות הקטנות (מוקד) להזמין את בן-אהרון למסור דו"ח לוועידה.

הדרישה נתקבלה באחדה עלידי רבים, גם בסיעת המערך. בן-אהרון היה בוודאי משמיע נאום מפוצץ, שהיה מרעיד את אמות הסיפים. זה היה מכניס חיים לוועידה.

ודווקא משום כך פחדו הכופים של המערך. מי יודע מה יכול היה בן-אהרון להגיד?

משום כך היה ברור שההצבעה תהיה מרחקת. הכל היה תלוי בצירי מפא"י, שבאו ממקומות-העבודה (בתוך ים העסקים). היו גם כאלה. סיעת מרי דרשה למנות את הקולות (משימה כמעט בלתי אפשרית בהמון כה גדול). וכ-150 איש

בשביל מה דרשה כל ההצגה הזאת? חברי ההסתדרות יכלו לבחור במי שרין בוועדה-הפועל, כשם שאורחי ישראל בוחרים בכנסת. הוועדה-הפועל הוא המוסד הפרלמנטרי הקבוע של ההסתדרות, והוא מונה כ-150 איש — מיספר המאפיין שר דיון מסודר כלשהו.

בשביל מה ררוש מוסר שיחצוין בין הכוחרים ובין הפרלמנט? הוא ררוש בדיוק למטרה זו: כרי לחצוין.

חברי ההסתדרות בוחרים בוועידה בת 1501 איש. הוועידה בוחרת במועצה בת 501 איש. המועצה בוחרת בוועדה-הפועל. כך ניתן למנגנוני המיפלגות להבטיח ש-ייכנסו לוועדה-הפועל (ולוועדה המרכזת, שהיא הממשלה של ההסתדרות) האנשים שהם מעוניינים בהם, מבלי ששיגעונות הבוחרים ישיפיעו עליהם.

יש גם מטרה שנייה: דיון במוסד בין 1501 איש הופך בהכרח להצגה. אין כל אפשרות להידברות רצינית, ולא ייתכן ויכוח דמוקרטי על ההחלטות. הכל מתבשל במיטבה הנסתר. פשוט, אי-אפשר אחרת. ולאנשי המנגנון זה נות מאוד.

בצורה זו מוכתחים שני הדברים

כתרת זו אינה ההמצאה שלי. המציא אותה כתב אחד העיתונים, שסיקר את הוועידה. הוא לא העז, כמובן, להשתמש בה בעיתונו.

אין כותרת הולמת יותר. היו שעות, שבהן דמתה הוועידה ה-12 של ההסתדרות להצגה של רופא-אליה בפני בני-שכטים מוכיירי-

מאת

אורי אבנרי

אתיקודש. והיו שעות שבהן דמתה להתפרעות של פראים כי ג'ונגל.

התופעה האחת היתה תלויה, כמובן, בשנייה.

הצגה בולשביקית

בשעה שרוש בבוקר, אור ליום הרביעי, דמתה הוועידה לסצנה מתוך סרט של פליני. חבל שמאות אלפי חברי ההסתדרות לא יכלו לראות סרט זה.

באולם-הענק של היכל-התרבות התל-אביבי ישבו-השתרעו כמה מאות עסקנים וסחם צירים, מוכי שיעמום, תיסכול וחור-סר-אונים. העיניים היו אדומות ובהות. במקום אחר כבניין התכנסה הנשיאות, כדי לדון בשאזה: מה לעשות, לאור העובדה שיו"ר ה-ישיבה שקר לוועידה, וערך הצי-בעה עדיסמך שקר זה.

כמה צירים מיואשים ניסו לפצוח בשיר. רב תימני עלה על הבמה והחל מומר זמיר רות יהודיות בקול חזק וצורמני. ירוחם משל ישב על הבמה, שיחק בפטיש ולא ידע מה לעשות.

מתוך יאוש, וכדי למלא איכשהו את הזמן, הציע משל לבחור במועצה-ההסתר תדרות — וכך, באווירה זו של בין עיר-רגות ושינה, נבחר המוסד הגבוה. מי שהו הקריא רשימה אינסופית של מאות שמות, אף אחד לא התנגד, והופ — יש מועצה.

לאחר מכן לא היה עוד מה לעשות. מי שעוד נותר בו כוח, קם והלך הביתה. האחרים פשוט נשארו שרועים — והם שזכו לשמוע את דבריהם-הסיום של ישראל ישיעהו, שקם ממיתו אי-שם, לני-עול את המעמד התהגי.

אדם תמים יכול לשאול: איך בכלל יכול מוסד של 1501 איש לעשות עבודה רצינית כלשהי?

התשובה אינה תמימה: איש מבין שדו"ח ההסתדרות אינו מעניין שתיעשה בה עבודה רצינית כלשהי. להיפך: המעמד כולו מתוכנן כתרגיל עצום של כמל"ת, של תשפוכת נאומים והרמתיירים וקבלת "החלטות".

בימים הטובים היתה ועידת ההסתדרות הצגה בולשביקית טהורה. המון העסקנים והפעילים באו מכל חלקי הארץ, הקשיר בו בגבורה חלוצית לנאומי אינרץ, הרי מו את ידיהם בקצב לאישור מאות ההחלטות שבושלו אי-שם בוועדות אלמור גיות. קמו על רגליהם ושרו את שלושת התימנונים. הכל כמו באמא-רוסיה. אבל הימים הטובים עברו. אמי גם, הוועידה תוכננה בדיוק באור תה מתכונת, אבל הבימוי ירד מן הפסים. ההצגה היתה מגוחכת, והתפרעות היו מעניינות חרבה יו-תר מן החלקים הכתית-מופיעים.

סקנדל מצוברק: הכגנת הפנתרים בשעת נאומה של גולדה

מרי דיון בוועדה-הפועל, כדי לכנס מחדש את הוועידה ולערוך בה הצבעה חוזרת בנושא זה. סיעת מוקד הגישה תלונה לבית-הדין של ההסתדרות.

בן-אהרון ברוגז

על חלקו של בן-אהרון בפרשה זו אפשר להביע כמה ספקות — עם כל האזהרה לדברים שבן-אהרון מייצג, או לפחות מסמל.

בן-אהרון הציב את עצמו במרכז מערכת-הבחירות של המערך להסתדרות, והעמיד פנים כאילו הוא מועמד המערך לתפקיד המזכ"ל. באותה שעה כבר ידע שאין לזה שחר, וכי מגוי וגמור עם המערך לסלק אותו. כשהערתיו לו על כך פומבית, במסיבת-עיתונאים, הגיב באומרו שאיני דובר אמת.

כך נתן בן-אהרון את ידו לתימני רון גדול של אחיות-עניינים. בן-אהרון הכניס לוועידת ההסתדרות

הרימו את הידיים בעד הזמנתו של בן-אהרון.

באותו רגע נאחזו ראשי המערך בהלה. מה יקרה אם רוב צירי המערך יימנעו?

איוה מצב ייווצר? לכן הכריזו לפתע יושב-ראש הישיבה, המזכ"ל-לשעבר אהרון בקר, כי בפיו למי שור הודעה חשובה מטעם המערך: בן-אהרון כבר הוזמן לנאום בוועידה מטעם סיעת המערך. ההודעה איפשרה לצירי המערך לנעוץ את הסכין בגבו של בן-אהרון מבלי להרגיש נקיפת-מצפון בל-תינעמלה.

הודעה כזאת, הנמסרת באמצע הצבעה, היא שערורייה. מחינו על כך. בקר קיבל את המחאה, והתחיל בכל ההצבעה מחדש. כ-150 בעד ההזמנה, כ-450 נגד. המערך ניצל.

אבל רק לטע שעות. בלילה ה-2 שני נתקבל מיכתב מבן-אהרון, בו חודע שההודעה של בקר היתה שקר. איש לא הזמין אותו לנאום בוועידה, ועצם אי-הזמנתו היא

גם יחד: יש הצגה נהדרת של דמוקרטיה קיצונית, ויש ביטחון נמר שהכניס יוחלט באופן בלתי-דמוקרטי בהחלט.

במיקרה הטוב זהו קירקס דמוקרטי. העסקנים מתנהגים כמו חיות מאולפות — רוקדים כדובים, שואגים כאריות, קופים צים כסוסים, כשראשי המנגנון מצליפים בשוט לצלילי התזמורת. לשם הפגת הר מתח מוסרים את הוירה, מדי פעם, למצי-חיקנים.

אם משהו מתקלקל והקירקס מתפרע, גם זה טוב. ככל שהקירקס ייראה קירקסי יותר, פרוע יותר, כך ייטב. שזה ייראה מצחיק, אין דבר. העיקר שישכחו שמאחורי ההצגה המצהיקה הזאת עומדת מציאות רצינית מאוד.

הנהגת ההסתדרות, שהוועידה כולה אינה משפיעה עליה כמעט-הנימה, חודשת על אימפריה כדי כליית אדירה של מדיאדרידי רות, רבע מכל המשק הישראלי. שיצחקו המיסכנים בוועידה. העי



הדוכנים שלאורך רחובי הראשי של השוק כשהם פתוחים ועמוסים לעייפה במלוא כבודתם. כרגיל.

הרוכלים המיועצים צרחו כדרכם בקר דש, עקרותיהבית נגררו בכבדות עם סליי הן העמוסים, הקבצנים עבדו שעות נוספות, ספקייהעירייה השקיפו על החגיגה הגדולה מעל לכוסות קפה מהביל.

מגהצים רב. כימעט שלא ניכר כל הבדל בין יומי הגדול של שוק הכרמל לבין ימייהחול שלו במשך השנה כולה, פרט לדבר אחד: ערימתאשפה ענקית שנאספה באחת מפנינותיו. סביב ערימה ריחנית זו התקבצו רבים, צעירים כזקנים, בחפשים שלל רב: עצמות, מעיים, ראשיבהמות. כל העם הרב הזה, שבא לחוג עם שוק הכרמל את שעתו הגדולה, התגודד מרפק אל מרפק, שכם אל שכם, וכיתת רגליו

(המשך מעמוד 14)
מישרד מוכר לפרס. עם השפעה מישקית רבה, עם מנגנון מוכר וצייתן, עם תקציבים גדולים ועם אפשרויותהופעה פומי ביות רבות.

מישרדההסברה (שנועד להיות מישרדי התעמולה) טרם הוקם. הוא יורכב כולו מגופים קיימים במיסדות אחרות, עם פקידים הוליואליים לשרים אחרים, שחלקם הם מיריבי פרס. תקציביו יהיו קטנים. סמכויותיו יהיו מוגבלות לתחומי פנים בלבד. אבל פרס לא היסט. הוא בחר במישרדההסברה, ציניקאים טענו שלא היה ספק שכן יבחר. כיוון שהכינוי "שמעון פרס" מת" דבק בפרס עוד בימים בהם לא חלם להיות שר, אלא שהפעם נראה היה שפרס בחר במישרדהתעמולה לא רק מסיבות אנוכיות, אלא כמחווה חברית לחברו משה דיין.

מישרדהתעמולה עשוי להקנות לעומד בראשו השפעה כימעט מוחלטת על כל אמי צעירהתיקשורת הממלכתיים, לדבר תהיה חשיבות מיוחדת כבר בשבועות הקרובים, כאשר יתפרסמו מסקנותהביניים של ועדת אגרנט, החוקרת את מחדלי המלחמה. מסקנות הוועדה, המורות והחלטיות ככל שיהיו, לא יהיו בבחינת גורדין, אלא פסקדין בלבד. הן יהיו מעין קביעת עובד דות וממצאים מבלי להסיק את המסקנות המתחייבות מהם.

עם פירסום מסקנותהביניים והמסקנות הסופיות, יהיה מישקל מכריע לפירוש שי יינתן להם על ידי דעת הקהל ועל ידי אמי צעיר התיקשורת שיעצבו את דעת הקהל. צורת הטיפול של אמצעי התיקשורת הממלכתיים עלולה להשפיע על החלטות הממשלה ועל תגובת הציבור. זאת תהיה שעתו הגדולה של מישרדהתעמולה, בה ייבחן כוחו ובה תידרש נאמנותו של איש כמו שמעון פרס — לאיש כמו משה דיין, למשל. בין כל הסיבות האחרות, המקנות בכל מישרד רודני חשיבות יתר למישרדהתע

בניהעונו, הם עשו רושם עמוק מאוד. נאומיהם של סעדיה מרצבי אנו וויקטור טייאר נשמעו במזי עקה ובהתרגשות. הסקנדליוזם הי זור, שהוכן מראש על ידי אנשים באנאליים, רק הפחית מרושם הי דבריים.

בסופו של דבר, לא היה ברור לגמרי היכן עומדים הפנתרים. פעמים רבות הצביעו בעד הצעות הליכוד הימני, וזכו בתמיכתו של הליכוד (בדרך של הימנועות הליכוד בהצעות הפנתרים). הפנתרים חששו לדבר בפה מלא על השלום, ולא כלישכן על השטחים המוחזקים והעניין הפלסטיני. זה אינו פופולרי בשכונות. אך איך אפשר לדבר ברצינות על חי סול העוני, על מיבעב לאומי בכיר לסחיר מת הפער, על מישטר של רווחה — כא שר מוציאה המדינה 15 מיליארד לירות בשנה על טאנקים ומטוסיקרב? הסיסמה שהושמעה לפני דור — "תותחים או חמ" אה!" היא אמת פשוטה. בהעדר התמודדות רצינית עם בעייה זו, כל הדיבורים על

את כל העסקצייקים שהצביעו הפעם נגדו. הם רכבו עליו, וכשהגיעו — ירדו ממנו ובעטו בו. כפי שהיה צפוי. אחרי הבחירות התפטר לפתע, בלי כל סיבה סבירה — וכך מנע מעצמו את האפשרות לפתוח את ועידת ההסתדרות. לזאת התפטר, לא היה איש יכול למנוע ממנו את הזכות למסור את הדיווח, להשמיע את דעתו ולהייה לחם עליה. ההתפטרות כנאיעת היתה הסתלקות מן האחריות, בריחה מן המאבק.

מקורה בעמדתו העקרונית של בןאיה רון. ששום דבר הקיים מחוץ למפלגת העבודה אינו חשוב. הוא מזכיר במיקצת את הבולשביקים הקשישים, אשר עונו בבתייהכלא של סטאלין וקיבלו את הדין, מתוך נאמנות למפלגה. בןאיהרון בא ליישב הפתיחה, אך לא לאף ישיבה אחרת. הוא לא טרח להיות נוכח בוויכוח הכללי. אילו נכח בו לא היה איש מעז לשלול ממנו את זכותהדיבור. אך הוא לא רצה לדבר — הוא



בפתיחה: בקר מתווכח עם בןאיהרון

הפער נשארים בגדר דמגוגיה או מישאלות תמימות.

תקרית פרטית

אני חייב לומר כאן כמה מילים על התקרית שאני עצמי הייתי מעורב בה. והסותרת כאילו את אשר אמרתי זהרעתי על הבריונות. מה גם שתקרית זו זכתה בפירסום רב יותר מכל הדברים הי חשובים והרציניים שאמרנו מעל בימת הוועידה.

זה היה כך: הגשנו שורה ארוכה של הסתייגויות להצעותההחלטה שבשולו במיטבת. ההסתייגויות שלנו נגעו לכל הנושאים — החל בהשלטת הדמוקרטיה בהסתדרות וכלה בי מדיניות סוציאלית נאורה. בין השאר התייחסנו גם לפרק המדיני, ותבענו שלום בין ישראל והעם הפלסטיני, תוך הענקת הזכות להגדרה לאומית עצמית לפלסטינים. נתן אלמוזלינו, עסקן קשיש של המער (אחדותהעבודה), השיב להסתייגויות בנאום מוכן מראש. בין השאר טען ש" הפידאיון דוגלים בהגדרה עצמאית כדי להשיג את מדינתאישאל, וכי, הדברים לא היו רציניים, ולא היה שום צורך להתיי רבש. דברים דומים, וברמה דומה, נאמרו לי פעמים רבות בכנסת.

אלום בדברי אלמוזלינו השתריכו ככו ממשפטים, שמוכרחים היו להתפרש כאילו גם ההצעות שלנו מובילות לחיסול המדינה. על זה איאפשר היה לעבור בשתיקה. אילו קרה הדבר בכנסת, הייתי קורא קריאתביניים להפרכת הדברים, אם מרא סר בסוף הישיבה, "הודעה אישית". אך מה עושים בוועידה של 1501 איש, שבה אין כל אפשרות של תשובה? קמתי ממקומי, פסעתי לעבר הבמה, עליתי עליה והתייצבתי לפני אהרון בקר, שניהל את הישיבה. אמרתי לו בשקט ובאדיבות שעליו להפסיק את הנואם ולבקש ממנו לחזור בו מדבריו. בקר הופתע. ישבנו יחד שנים רבות (המשך בעמוד 26)

רצה שהמיפלגה תתחנן בפניו לבוא ולנאום. את זאת היא לא עשתה. ככר זאת לחמנו בעד בןאיהרון, מפני שהוא מסמל כיום, בעיני מאותאלפים, את דרך העצמאות והקידומה של ההסתדרות. והרי העיקרון חשוב יותר משינויונות אישיים.

חמאה או תותחים?

תהחריבוותהו, שהשתרר בעיקבות מחלההשקרים סביב בןאיהרון, היה רק מעין חוליה אחרונה בשרשרת של התפרעויות, שהתחילה מייד עם עצרת הפתיחה.

ההתפרעות אורגנה על ידי הפנתרים הי שחורים. הם החליטו, כנראה, שבעידן הי טלוויזיה זוהי השיטה הפשוטה והזולה בי יותר למשוך תשומתלב, בייחוד בשכבות שאינן מתעניינות בנאומים.

תכנים זה הצליח. אמצעי התקשורת הבליטו את ההתפרעויות המפוכרות, פעם אחר פעם, וקומץ הפנתרים הפך מדיפעם ל" מוקד הוועידה.

אולם חוששני שזהו תכסס קצרירואי, ובניסודו גם מטופש. הליכידהדמוקרטיה דרושים כדי להגן על המיעוט. אין למי עוט שום עניין לשבש את הנוהל הסדיר. שהרי אם יישבר הנוהל, יהיה המיעוט הי קורבן הראשון. הרוב אינו זקוק להגנה, וכאשר הרוב מתפרע — חופשהדיבור של המיעוט יהיה הקורבן הראשון. הפיכת הבריונות לדרך פוליטית היא שיטה הרתיסכנות. הדבר עלול בנקל לי השמט מן הידיים, ולהפוך לגלום בעל פרצוף אחר לגמרי. המאה ה-20 ראתה יותר מדי תנועות שהפכו את האלימות וי הבריונות לדגל. למעשה לא היה הדבר דרוש מדי. כאשר דיברו פנתרים אמרי תיים (זהבדיל מן העסקנים שהתי לבשו עליהם) מעי הדופן, וחשי מיעו במימים פשוטות את מצוקת



האשפה בשוק הכרמל מלכלכים במרץ

בתוך הזפת השחורה, הטרייה, שכיסתה את הכביש הראשי שאומנם נסלל מחדש, אבל השוק אינו רק הרחוב הראשי. הוא מורכב מהמון סימטאות המתפתלות זו בתוך זו. שם נמשך הכל כרגיל. כאשר סימו לסלול את הכביש הראשי, חזרו לשם מייד הדוכנים והרוכלים.

מדיפעם הגיח ממעלה הרחוב מכבש ענק שפילס לו דרך בין המון האדם, לא ברור איך. יישר את עיקבותהרגליים הר בות שהוטבעו במישטח השחור הרך וגיהץ לתוכו גם את נחלייהדם והאשפה שהוזרמו אליו מבתייהמיטבתים סביב. לפתע נדלק אור אדום: חוזההמבצע, שלמה (ציץ) להט, ראשהעירייה החדש צועד במרץ — בכבודו ובעצמו.

אין מספיק זפת. מיבעב יפה, אין ספק. יפה — אבל רק במקומות שרואים. בסימטאות הקטנות, למשל. איאפשר היה לראות אף כתם אחד של זפת טרייה. "למה לא סוללים את רחוב נחליאלי?" שאל אחד הרוכלים, בהצביעו על רחוב שבכבישו בורות המלאים מים מצחינים. "הנה, פה יש מיסעדה לצד הרחוב, אומר הרוכל, וגם הרבה חנויות. אבל פה לא רואים אז זה לא מעניין אף אחד. "ניקיון זה דבר טוב", אמר, לאחר מהי שבה. "אבל השוק הזה כבר לא יכול להי ראות טוב, אף אחד מהדוכנים לא באותה צורה, באותו גודל או באותו מצב. רוב הדוכנים שבורים ומתמוטטים. צריך לתקן — ואין כסף לתקן! אז צובעים!"



ציץ' מסייר בשוק צועדים במרץ

מולה, אין ספק שהיה זה שיקול מכריע בהעדפתו של פרס את מישרדההסברה. ומה עם האלוף (מיל) אהרון יריב? גם אותו הומינה גולדה ערב הרכבת הי במישלה. היא הודיעה לו כי ייאלץ לבחור במישרד. אותו הואילו שני עמיתיו להשאיר לו: מישרדהתחבורה.

תברואה

הילולת ניקיון

רק שיק הכרמל

לא ידע

שהגיע יום הניקיון הגדול

למי שחשב שביום א', ה-17 במארס 1974, שנקבע על ידי ערייתתה החדשה של תל אביב — פו כיום הניקיון והטהור של שוק הכרמל, ישבות השוק מכל מלאכתו וילבש פנים חדשות, חגיגות — ציפתה הפתעה. בצהרי יום החגיגה הגדולה כבר ניצבו

מחווה אנושית של אשת נשיא מצריים (ימין) היפנתה



עלי אחי אחי!

העם הערבי, וגם אינני שומרת טינה. אני אוהבת אותם.

אופירה תלם, המורה ששלחה מיכתב לג'האן סאדאת, אשתו של נשיא מצריים, וביקשה ממנה לנסות לאתר את אחיה, עלי קמחי (22), מנעדרי מילחמת יום הכיפורים, אינה רואה במעשה זה דבר יוצא-דופן.

כל חייה של אופירה, וחיינו של עלי, אחיה, התנהלו בעיר היהודית-ערבית עכו, תוך שיתוף ודו-קיום אנושי פשוט, כמו אצל שכנים בני עם אחד.

"מה ללאום וליחס אל אדם?" תמזה אופירה. "אצלנו זה טבעי, אנחנו חיים יחד ואוהבים אלה את אלה."



התמונה האחרונה

עלי קמחי על סירת גומי דו-מנועית בחוף ימה של עכו לאחר שהות קצרה בקומנדו העלה עלי שרירים, ושם השחור הזהיב מקרני השמש. עלי ששמו ממעה רבים החושבים אותו לערבי, הוא עשן תנ"כי מובן שמו של עלי הכהן. ימין: ג'האן סאדאת, אשתו של נשיא מצריים, שהשיבה למיכתבה של אופירה מיכתבה של אשת נשיא מצריים, ומיכתבה של אופירה תלם צוטטו בהרחבה בעיתונות הערבית.

האב, דב קמחי, שלח את אופירה, שהיא הולדתו לשתי בנות, להשומר הצעיר, בנעוריה. שם קיבל את חינוכה. באותה תקופה החלה מבקרת בבתים ערביים, וראתה בהם עוני ובערות שהכאיבו לה. "ביקרתי אצלם הרבה מאוד", היא מספרת. "הייתי חות שניהלתי איתם לימדו אותי לשנוא את המין חמה שהביאה למצוקתם של הפליטים הערביים ובאותם ימים התגבשה בי ההחלטה להורות, ולל גם את תלמידי את אהבת-האדם."

אופירה הגשימה את תודעת אחוות-העמים שספס בהשומר הצעיר, הלכה למעשה. הנערים והנערות הלכו



איש הצפרדע אהב את

זהו הרחוב בו התגורר עלי קמחי. ברחוב זה נהגו ערבים ויהודים, כאן שיחק עימם בילדותו ובנעוריו

"ערבים עומדים לפני ומאחורי" בתור לקופת-חולים. אני קונה ב-מכולת יחד עם נשים ערביות. אנחנו הולכים יחד לסרט. היום אנחנו כבר גרים אפילו באותו בית.

"עלי נעדר בגלל המילחמה. הפוליטיקאים, הם האשמים בכך, שלנו ושלם. אני כועסת על הערבי. אני כועסת על



הקור הצועד

עלי, שהירבה לצטוד בצעירותו שונות, היה לוקח איתו קוף, מתנת שכנו הזקן, שהכירו מאז ילדותו.



את הזרקורים אל מישפחה ישראלית מיוחדת במינה



ביים היו חברים, עימם שיחקה בשפתיהם, עימם בילתה במסיבות ואף רבה לפעמים. אפילו תחרם הקיצוני שהטילו עליה חברי ריה לספסליהלימודים, וכינוי ה, שמוצגני קית' וה, קומניסטי' שהדביקו לה, לא הניאות מאמונה.

אבא

לא רצה

עלי, האח הצעיר, הלך בדרכי אחרות. עם חברים יהודיים וערביים גם יחד היה יוצא לים, לשיט-מיפרשיות, איתם בילה את ערבייהשבת, והוסיף לטפח יחסירעות הדוקים עימם גם לאחר שהתגייס לצבא והתנדב לקומנדו הימי.

האב, דב, אימץ את ידי ילדיו, "להי יות חופשי, משמע להיות למטה", היה אומר להם, בבקשו לטעת בהם את סוד אהבתהאדם. חבריו הרבים בעכו ביקשו

תמונתו של עלי קמחי לאחר שהתגייס לצה"ל. למרות שעלי התנדב לקומנדו הימי, הנחשב ליחידה המובחרת ביותר בצה"ל, הוא לא שינה מוחסו אל שכניו הערבים בעיר היהודית-ערבית עכו.

איש הקומנדו

להעניק לו עמדת-כוח בעירייה, משרות חשובות ומכניסות, אך הוא היה משיב להם:

"אצלי בבית הכל בסדר, צריך לדאוג לאחרים." הוא דחה את כל ההצעות, שכן החופש היה חשוב לו יותר מכל, ועשה את כל שביכולתו עלי-מנת לעזור לידידיו, ערבים ויהודים כאחד.

הקאדי

התאבל

כאשר עוברת אופירה ברחובות עכו, מברכים אותה הכל לשלום. "יונת השלום", מכנים אותה. כאשר עבדה בחווה חקלאית בסביבות עכו, לפני שנים אחדות, עבדו שם יחד עימה ערבים ודרוזים, שהיו שרויים במריבות בלתי-פוסקות. רק כשהיתה אופירה מגיעה למקום, היתה הי-

(המשך בעמוד 22)



החברה עלי משתדף להנאות עם חברתו נעמי סקלי באחת משעות הפנאי המעטות שהיו לו כאשר שירת בקומנדו הימי. עלי שאבד במימי פורט-סעיד, אהב את המים התכולים ולא התמיץ כל הזדמנות בבלות בהם, אם בבריכה ואם בים.



הערבים יצא להפלגות, השתתף בשיחותיהם ובעצבונותיהם. מימיו: ציור שצייר עלי, התלוי מעל מיטת אופירה. אשה ערבית צועדת ברחוב, בידה ילד קטן ובביטנה ילד נוסף. אופירה תלתה אותו מעל מיטתה, כסגולה לפיריון. עלי ואפירה הירבו לצייר, בעיקר תמונות בנושאי טביבת מגוריהם.

האחות אופירה תלם מספרת את סיפור חייו של אחיה, עלי, למטה: אופירה יושבת בביתה.



קשה היה למצוא השבוע אדם מאושר יותר בישראל מאשר אדוארד סגל, מזכיר אגודת הספורט הפועל תל-אביב. עוד לפני שבועיים לא אמר לו איש שלום ברחוב. אוהדי קבוצות הכדורסל והכדורגל של הפועל תל-אביב, הלכו חפויי ראש, התייבשו להודות איזו קבוצה הם אוהדים. הפועל תל-אביב, שהיתה במשך שנים רבות אחת מאגודות הייצוג של הספורט הישראלי זכתה לתגובות כמו "לא פירמה! לא סחורה!"

והנה, תוך שבועיים, התהפך הגלגל. קבוצת הכדורסל של האגודה, שבמשך שתי עונות התדרדרה, חזרה לעצמה ור- לתמונת הקרב על האליפות. קבוצת הכדורגל, שבמשך עשרה מחזורי ליגה לא השיגה ניצחון אחד, קצרה שני ניצחונות בזה אחר זה ברציפות. "הפועל תל-אביב לא מוכנה להיות שיי- כת לעבר," אמר אדוארד סגל, קורן מאושר. השבוע, היו לנו טעויות, הפכנו לחלון ראווה כשהיסוד מתחתינו הלך ו- נשמש. לא דאגנו לשחקנים מחליפים, לנוער, לדם צעיר יותר. זה התנסה בנו. "עוד ניצחונות!" סגל אינו מופתע מהתאוששותה המפתיעה של הפועל תל- אביב שחזרה להלתיב את אוהדיה חפויי הראש. "אסור לשכוח שהמילחמה פגעה בנו," הוא אומר. "שחקני מפתח כמו מישה לפרדון, חיים פרנקו ורחמינוביץ' הם עדיין חיילים. קסטרו יצא לנופש במכסיקו אחרי שקיבל הלוך נפשי במלחמה."

לפני שני הניצחונות שהושגו על-ידי קבוצת הכדורגל, נראה היה כי הפועל תל-אביב עומדת בפני פירוק. המאמן, הארי גיים, חשב להתפטר. חיים פרנקו האשים כי הקבוצה אינה עוזרת לו. נוריאלי האשים את סגל כי הדיחו מהקבוצה ללא סיבה. היום יכול סגל להסביר הכל בשקט וב- שלווה: "הארי גיים חתום אצלנו לשנה וחצי. איש לא חשב להפך את החווה עימו. חיים פרנקו רצה לנצל את הקבוצה כדי להשתחרר ממילואים. אני לא מסכים ש- מישור אחר יעשה את עבודתו בצבא. קודם שישנה את תדמיתו ואחר-כך שיבוא לשחק כדורגל. נוריאלי, עם כל הכבוד, כבר שכח מתי שיחק כדורגל. אני מאחל לו הצלחה, אבל אנחנו זקוקים לשחקנים מסוג אחר, עם אוריר."

"אני רוצה עוד ניצחונות," נהנה סגל, "והפועל תל-אביב מסוגל לזה. אבל חכו, חכו לשנה הבאה. אז נפתיע אוכם באמת."

פרסים

סוף המירוץ

לפני עשר שנים, בנובמבר 1964, לא יכול היה עוד הספורטאי שמעון מיגדל להתאפק. הטרידה אותו העובדה מדוע אין פרס ישראל, המוענק מדי שנה ביום העצמאות לבעלי הישגים בתחומי יצירה שונים במדינה. מוענק גם לספורטאים? הוא ישב וכתב מכתב למשרד ראש- הממשלה, הציע להעניק את פרס ישראל לספורטאים מעולים. משה גור, מי שהיה אז מזכיר הוועדה להניגות יום-העצמאות, השיב לו במכתב: "נדמה לי שפרס ישראל מיועד רק לאנשי רוח (סופרים, משוררים וכו'), אך איני בטוח." הוא העביר את מכתבו של מיגדל הלאה, בצינורות המקור בלים.

המכתב הגיע למשרד-החינוך. מנהל רשות-הספורט דאז, ראובן דפני, כתב למיגדל תשובה ארוכה: "אנו מבלבטים בבעיה זו זה זמן רב. אני תיקוה כי על אף כל הקשיים נמצא פיתרון." חלו שנים אחדות ורשות-הספורט לא מצאה פיתרון. מיגדל החליט לפנות לנשיא- המדינה, בפניו העלה את אותה בעיה. לשכתי-הנשיא העבירה את המכתב לרשות- הספורט, וזו ענתה: "ההצעה מעניינת. היא טובה לדין בפני הנהלת הרשות." לבטיה של רשות-הספורט נמשכו עשר שנים בדיוק. עשר שנים היו דרושות לראשי משרד-החינוך לבדוק את ההצעה ולשקול אותה לכל צדדיה. לבסוף נפלה ההכרעה: החודש הודיע משרד-החינוך והתרבות כי הוחלט סוף-סוף, במסגרת הענקת פרסי ישראל ביום-העצמאות, להע- ניק גם "פרס נוסף בעד פעילות מצטיינת ביותר או בעד חיבור, מחקר או יצירה וכדומה הקשורים במקצוע הספורט."

עכשיו זה בא הנה: תחילה לרעננה, אחר-כך לנוף

ספורינה צברי

בהרה לאורך הרחובות הצרים, האפלים, ומגיעים כל עוד נפשם בם אל חווילתו של חבר-המועדון אמנון תמיר, שם התי- קיימה המסיבה.

כאשר הגיעו אל היעד, החלו הרצים מחפשים נואשות אחר כיסוי כלשהו להדרם החשוף לרוח. רק כעבור שניות אחדות עלה בראשו של מי הרעיון הגאוני — להסיר את קסדות-המגן, להגן בהן על איזורים רגישים יותר.

כך נחנכו הרישיונות החדשים. אך באותו ערב עצמו, ביום השישי

שנאספו למטה, בשדה-התעופה בעין-שמר, רואים אותם כפנס קטן שניתק מהמטוס לחג מעל השדה — פנס קטן הנופל בי- שמיים השחורים 15 שניות.

עתה נאספו הצנחנים על הרשא בווילה, והאוינו לנאומי הברכה של מדריכי ומייס- די המועדון, קליף וילקו (28) ובריאן סט- ריט (26).

אך הנאומים היו רק תחילתה של דרך- הייסורים. אחריהם הגיע החלק הקשה אף יותר.

מסורת היא במועדוני הצניחה החופשית

ב ערב-שבת האחרון יצא גבר ממוש- קף בגיל-העמידה אל מירפסת החוויר לה המהדרת שלו ברעננה, הביט כהיכנה והחל משפשף את עיניו בתימהון. נדמה היה לו שהוא חולם בהקיץ. לנגד עיניו, ברחבה שממול ביתו, ניצ- בה קבוצת גברים צעירים שערכה התפש- טות מהירה, בפרהסיה.

לאחר שהתפשטו כליל מבגדיהם חבשו הצעירים סדנות-מגן לראשיהם והסתדרו בשורה. גבר בלונדי צעיר שניצב בסמוך — לבוש במלוא בגדיו — השמיע פקודה



האחרון, ללא כל קשר עם האירוע החגיגי ברעננה, התבצע בארץ מעין-סטריק נוסף, לא הרחק משם, ללא תיאום מוקדם, גם ללא סיבה מיוחדת.

אלא שלכל מבצעי הסטריקים של אותו ערב, באשר היו, היה בכל-זאת דבר-מה משותף: כולם אהבו את השמיים.

התפשטות

ספונטאנית

ב חדר הגרדל שבחווילתם הנאה של בני מישפחת קניגר, בשכונת נוף-ים

שליד הרצליה, הושלך לפתע הס. לתוך החדר פרץ גבר מבוגר, עירום

כביום-היוולדו, חצה אותו בריצה, ונעלם בקצהו האחר.

אך התדהמה היתה קצרה. מייד לאחר שנעלם הגבר העירום מן העין, התאוששו הנוכחים מתדהמתם ופרצו בצחוק רם ובשואות.

האיש העירום — קפטיין גודע באל-על, בן למעלה מ-50, אב לילדים גדולים, וסבא.

היתה זו מסיבה שהחלה כמסיבת ערב- שבת רגילה. בחווילת של מישפחת קניגר

נאספו ידידי המישפחה, חוג מצומצם של בעלי מיקצועות חופשיים, עורכי-דין וציירי- רים.

המסיבה התנהלה על מיינוחות, כדרך

ברחבי העולם, שצנחן-חופשי המשלים את אימוניו חייב לשתות jump juice — מיץ- קפיצה. זהו משקה שנוסחתו הסודית נשר- מרת בסוד אף יותר מנוסחת מרכיביהם של סוגי הוויסקי השונים, ומועברת ממד- ריך למדריך בחשאיות גמורה. אולם באופן כללי כולל המשקה נפט, סולר, עשב, אפר, גופרית, גפרורים, חול, ואלמנטים דומים של הטבע. זהו המשקה שארבעת הצעיר- רים שעשו היסטוריה, שהוסיפו את שם מדינת-ישראל לתחום נוסף במפת הספורט הבינלאומי — עמדו ושתי שם.

הגיבורים

נשברו

ה נמרים, היוצאים בחיך על שיפתי- הם לנפילה של 3 קילומטרים בשמיים — ניצבו שם בעיניים קמות, פרצופים ירו- קים, וגניחות אימים — אבל שתו עד הסוף. רק כשהגיעה שעת הסטריק — נשברו חלקם, סירבו לבצע את המשימה. אחרים, לעומתם, שלא היו מחתני-הרישיון, התי- נדבו להצטרף.

וכך נפלה בחלקם של דיירי שכונת הווי- לות של רעננה הזכות הגדולה, לראות את

רציית-העירום הראשונים בישראל חולפים

• הם לא ידעו שהסטריק ההיסטורי ייכנס להיסטוריה, ושהם יצולמו במפתיע על-ידי חבר אחר של המועדון, יריב טל.

קצרה, ושורת הגברים העירומים פתחה בי- ריצה, במורד הרחוב. בעלי-החווילה הנדהם נחפו אל הטלפון, להזעיק את המיטרה. הוא לא ידע שבי- רגע זה עצמו חזו עיניו במאורע היסטורי: הסטריק הראשון בישראל.

לא מחאה

מחאה

ש לא ככאירופה ובאצרות-הברית, שם נולדה אופנת ריצת הסטריק הנחשף- נית כביטוי חדש של מחאה כוללת — נערכה ריצת עירום ישראלית ראשונה זו דווקא במסגרתה של מסיבת-סיום אכסקלר- סיבת ביותר.

ארבעה צנחנים-חופשיים ישראלים סייר- מו את אימוניהם במסגרת מועדון הצניחה החופשית בישראל, זכו ברישיון "ד" — הרישיון הבינלאומי הגבוה ביותר במיקצוע- זה, המחייב למעלה מ-160 צניחות חופ- שיות, ובניצוח כל התרגילים הקיימים (הכר- לים, בין השאר: סיבובים, סאלטות, צלי- לות, והתחברות עם צנחנים אחרים — כל זאת, תוך כדי הנפילה החופשית, לפני פתיחת המיצנח).

הארבעה היו: דויד בושמיץ (32), עודד ("דדי") רוזנטל (19 וחצי), רן פרקר (25), וחנן לימור (25).

שעות ספורות לפני כן, ביצעו תאריכה צניחת-לילה חופשית, כשעשרות הצופים



אוסף של תצלומי סטריק מרחבי ארצות הברית ואירופה: מחאה נגד הכל

מאניברסיטת מרילנד, שרקדו על הכביש במעגלים, בלבוש אדם וחווה. סמוך לאוניברסיטת מיסורי רצו 15 גברים צעירים עירומים וחלפו על-פני מעור נות-הסטודנטים, כש-25 נערות עירומות מתבוננות בהם מעבר לחלונות — וכל זאת, לצילי שיר-המילחמה של מיסורי, שנגון על-ידי מחצצר, בתוך קהל בן 1500 צופים נדהמים.

בקולומביה, יצאו כמה עשרות סטודנטים וסטודנטיות, רצו ורכבו על אופניים סביב מרכז הסטודנטים של אוניברסיטת דרום-קרוליינה.

מי יתפשט

יותר טוב

באוניברסיטת דרום-קרוליינה נכנס סטריק לספריית האוניברסיטה וביקש את הספר הקוק הנירוס.

באוניברסיטת פרינסטון יצא צ'ארלס בל, המועמד לסגן-נשיא בכיתתו, בהשגת סטריק ובסיסמא: "הצביעו לסטריק — אם ייבחר, ירוק!"

באוניברסיטאות ג'ורג'יה ואילינוי הביאו הסטודנטים את אופנת הסטריק לגברים שלא ידעה עדיין — הם צנחו ממסוסים, לבושים במינצחים בלבד, נתנו השראה גם לצנחנים-החופשיים בישראל, השוק לים מיבצע דומה.

השיגעון החדש גרר אחריו תגובות מעורבות, כפי שהיה אמנם צפוי.

סנטור מדרום-קרוליינה הציע לדון סטריק קרוב ל-90 יום מאסר ולגרוש אותם ממסוסים דות-הלימוד שלהם. "צריך שיהיה להם כבוד כלפי האחרים", אמר הסנטור המ' זועזע.

הסטריק מארק ברונג, מהאוניברסיטה הטכנית של מדינת טנסי, נקנס ב-50 דולר ונידון לבלות חמישה סופי-שבוע בכלא. קרו גם מיסטר טרגדיות בלתי-נמנעות. רוכב-אופנוע בעירום נהרג בהתנגשות באיקלומה.

רץ-עירום נהרג בנסותו לחצות כביש בדאלאס.

רוצים

להשתגע

וכמו בכל תחום שהתחרות בו גדול לה, יש כבר רשימת שיאים:

הסטריק הארוך ביותר: חמש שעות, על-ידי סטודנטים בטכניון של טכסס.

הסטריק הגדול ביותר: 1543 איש, באוניברסיטת ג'ורג'יה.

הסטריק הצעיר ביותר: תינוקת בת שלושה חודשים שזכתה במקום ראשון, יחד עם אימה, בתחרות יום-הסטריק במס' צ'יטס.

כפי שאמר דיקן אוניברסיטת ג'ורג'יה: "הניתוח להם, הרי זה האביב."



צנחן חופשי עודד רוזנבל במטריק של ניצחון

מסיבות מסוגה, תוך שתייה, כירסום חטי-פיים, עישון כניחותא ושיחה קלה. עד לרגע בו נפלה ה"פצצה".

קפטיין אל-על, כטוב ליבו עליו, הפר את השיגרה המקובלת בהפגנה חדשנית של מיטב הוועקה האחרונה בעולם, אופנת ה"סטריק".

אפולו

בן 50

כל הצופים במחזה המפתיע היו תמי-מי דעים: גוף כזה, אצל גבר בן 50, זה באמת דבר בלתי-רגיל. הסבא הצעיר-ברוחו הפגין גוף אתלטי, חסון ושרירי, ללא "צמי-גים", וגילה עוד סוד כמס: שער הבלונ-די הוא טבעי, אוריגיןל.

ומי שנהנתה מן ההצגה יותר מכולם הייתה דווקא אשתו ואם ילדיו, שהיא דמות ידועה למדי בזכות עצמה בחוגי החברה הגבוהה הישראלית, ואשר מידותיה, אותן אינה מהססת להפגין בכל הזדמנות, לא היו מביישות גם נערות צעירות.

התלהבותה ממעשהו של הבעל-הקפטיין היתה כה גדולה, עד שלאחר מעשה סיפר אחד הגופים:

"לא היה חסר הרבה שגם היא תתפשט על המקום, ותצטרף אליו".

הצחק והעלילות גברו, וכאשר חזר ה"קפטיין" אל החדר, והוא לבוש כבר בבגדיו, החלו ידידיו מתגרים בו: "לא תעז לעשות את זה עוד פעם".

רק שמע, "לא תעז" — התפשט במקום, וחזר על המיבצע, בריצה מחירה, בעירום מושלם. שני המיבצעים המוצלחים הפכו לשיחת-היום.

התקוממות

בעירום

אופנת הסטריק נפלה לפתע, כרעם ביום בהיר, וסחפה אחריה את אירופה וארצות-הברית בסערה.

הכל רואים בה שלב נוסף בהתפתחות-המחאה הטבעית של הנוער בעולם, אשר החלה בהתמרדות נגד הסבון והמסרק, באה לידי ביטויים שונים של התקוממות נגד מוסדות-השילטון — החל בתא-המישפט וכלה במישטרים למיניהם.

ובארצות-הברית, העלילות חוגגות. באוניברסיטת הארווארד חלפו שני בחרי

רים בריצה מהירה דרך אולם בו נערכה בחינה באנטומיה, כשהם לבושים במסיכות-ניתוח בלבד.

נשיא מיכללת בריאר שבווירג'יניה ה"ריע ממושכות ל-50 מן הסטודנטים שלו, שהלפו על פניו במרוצה, עירומים כביום-היוולדס פרט למספרים שנרשמו בשפתון. על אחד הכבישים המחירים של ארצות-הברית נעצרה התנועה לפתע, ועשרות נהגים מופתעים ארעו ל-533 סטודנטים

(המשך מעמוד 19)

מריבה נוספת והכל היה שב על מקומו בשלום.

"כל מה שאירע לא שינה דבר, לא ביחס ולא ברגש," אומרת אופירה בקול שקול ומדוד, המגלה אך שמץ מן הכאב הכבד הרובץ על אובדן האח.

כאשר הגיעה הידיעה הנוראה, החל האב מגדל זקנו פרע, אך לא שינה מאומה מדרך הרגילה. רק האם, ויקטוריה, שעמדה אף היא לצד בעלה וילדיה בכל מעשיהם, מסתגרת כיום בדלת אמותיה ואינה מראה פניה לאיש.

"יחסה של אמא אל הערבים לא השתנה בעיקבות האסון," אומרת אופירה. "זהו פשוט כאב וחוסר-הבנה על כך שדברים כאלה יכולים לקרות בכלל."

כאשר נודע בעכו על אובדנו של עלי, היה זה בסוף חודש הרמדאן. הקאדי, שאף הוא הכיר את עלי מקרוב, נמנע מלברך

"להיפך," אומרת אופירה, "היום אני משוכנעת עוד יותר מתמיד שאפשר לחיות בשלום. הנקמה והשינאה הם מושגים שאינם קיימים לגבי. העם אינו אשם. רק הפוליטיקאים, אותם שחירחרו ריב ומדון וגרמו לאסונות רבים כליכך."

מיכתב

לג'האן

כ אשר נודע למישפחה כי מקום-המצא של הבן אינו ידוע, מיהרה אופירה לכתוב מיכתב אל אשתו של נשיא מצרים. "זה היה פשוט מאוד," היא מספרת. "ידעתי שרק היא יכולה לעזור, ולא חשבתי שיש כאן משהו יוצא-דופן."



ביקור בבריטניה לפני גיוסו לצה"ל ערך עלי טיול בכמה מרצות אירופה. בתמונה: עלי בבריטניה כשברקע שני שוטרים בריטיים. כשהתגייס, הוא התנדב לקומנדו הימי, נעדר מאז הפעולה בפורט-סעיד.

את המוסלמים בעירו, כמקובל לגבי סיום הצום. אמר הקאדי:

"לא אוכל לברך הפעם. אין שימחה בלבני, ואיני יכול לעשות שקר בנפשי."

אך הקאדי של עכו לא היה היחיד שהגיב כך. חבר של עלי, ערבי אף הוא, ביטל את חופשת-החג שהוענקה לו. "כשר עלי איננו, ואיש לא יודע היכן הוא, אין בלבי חג", אמר. "לא אצא לשום חופשה עד שעלי ישוב."

עשרות מבני העדה המוסלמית בעיר באו אל בית קמחי להביע את כאבם על היעדרו של הבן. השתתפותם בצער היתה כה כנה ונוקבת, עד שדב, האב, ביקש מהם במפגיע ללכת, לבל יראוהו פורץ בבכי.

העם

אינו אשם

עלי וג'האן עליהם ריגשותיהם היו עלי ואופירה מציינים. נושאי ציורי-הם אופייניים, חדורי כאב: שיכורים, קבצנים, סגפנים. אך לבד מנושאים אלה היו האה והאחות מעלים על הדב את תחושותיהם כלפי בני העם הערבי.

בחדר-השינה, מעל למיטתה של אופירה, תלוי ציור ובו דמות ערבית הרה הפוסעת ברחוב, גאה ובראש מורם, מחזיקה ילד בידה.

אופירה, שהיא מורה לסיפורת עברית, למדה שירים ערביים רבים. בהשראת אחד השירים תללו, המספר על חלל המוטל במידבר צהוב כשעופות-הטרף חגים מ' עלי. נטלה מיכחול בידה וציירה את הכתוב.

העובדה שעלי נעדר מאז פעולה בנמל פורט-סעיד, לא שינתה כלל את יחסה אל שכניה.

זהו תשבץ משפחתי - רק שריהפנים

מסוגל לפתור אותו כהלכה:

מיהו יהודי במישפחת שוטר?

זמן-מה לאחר המלחמה הגיעו לארץ גם הוריו, והשתקעו כאן. אך חודש וחצי אחרי המלחמה חזר דויד לדרום-אפריקה, המשיך לקפוץ ליש"ר ראל מדי-פעם, כתייר.

"כל הזמן היתה לי משיכה לבוא לארץ," סיפר דויד. "בגלל זה הייתי בא הנה הרבה פעמים כתייר. אבל לבוא להשתקע לא יכולתי, מפני שידעתי שיהיו לי צרות, כי אשתי לא יהודיה."

"בינתיים נולדו לנו שני בנים, ולטר (היום בן שש), ודרייל (בן ארבע). לפני שלוש שנים, ב-1971, החלטנו שאנחנו צריכים לבוא לישראל. הסברתי ללורטה את כל הבעיות הכרוכות בבואה לישראל,

כ יצר זה ייתכן שלזוג הורים יש ארבעה ילדים, ששניים מהם רשומים כגויים ושניים כיהודים? האם לא הגיע הזמן ששריהפנים יחליט מה גורל הילדים שלי?"

כך פתח דויד שוטר מאשדוד את סיו פורו התמוה, שהיה נשמע אולי מגוחך, לולא היה כה עצוב.

כי לדויד, היהודי, ולאשתו לורטה, הלא-יהודיה, ארבעה ילדים, שני בנים גויים ושתי בנות יהודיות.

אזרח

בעלי-כורחו

דויד (33), יליד דרום-אפריקה, הגיע לישראל לראשונה לפני 13 שנה, כי מתנדב. הוא שירת שנה וחצי במסגרת הנח"ל, וחזר לדרום-אפריקה, שם החל לזר מד רפואה וטרינרית. אך כעבור שנה הפך סיק את לימודיו ועבר לנהל את בית-המסחר למזון של הוריו.

האב:

יהודי

בשנת 1965 הגיע דויד לביקור נוסף בארץ. אולם, כאשר ביקש לחזור לדרום-אפריקה, פגש לראשונה ב"חלמאות" הפקידותית הישראלית. פקידי משרד-הפנים לא התירו לו לעזוב את הארץ.

"אתה אזרח ישראלי," אמרו לו, "וכדי לנסוע לדרום-אפריקה עליך לשלם מס-נסיעות."

רק לאחר בדיקה יסודית הסתבר כי האזרח הישראלי הבלתי-צפוייה הוענקה לו בטעות. כאשר היה בנח"ל, כמתנדב, הבטיחו לאלה מבין המתנדבים שביקשו ל' הישאר בארץ, תעודות-עולה. דויד לא ביקש תעודת-עולה, אך כנראה רשמו אותו ככזה, בלי ידיעתו.

רק לאחר מאמצי-שיכנוע רבים מצידו השתכנעו פקידי משרד-הפנים שאין הוא אזרח ישראלי, והניחו לו לחזור לדרום-אפריקה מבלי לשלם מס-נסיעות.

האם:

לא-יהודיה

ב-2 ביוני 1967, שלושה ימים לפני פרוץ מלחמת ששת הימים, נשא דויד את לורטה הגויה לאשה. בנישואים אזרחיים. היה זה בעיצומן של השמועות העקשניות בדבר המלחמה העומדת לפרוץ בישראל בכל רגע.

למחרת חתונתו נסע דויד לישראל. כשר הגיע, הסתבר לו כי הוא המתנדב הראשון שהגיע מדרום-אפריקה.



דויד שוטר



לורטה שוטר

בגין. משהו אמר פעם לבגין כי הוא ירשים יותר אם יתבונן תמיד ישר לעדשת המצלמה. מאז נראה בגין בכל הראיונות שי עורכים עימו, כאילו הוא מופיע במישור בחירות, וכל מאמצי הכתבים להסביר לו כי מותר לו לפעמים להסתכל לעבר המראיין, כדי שהראיון יהיה טבעי יותר, עולים בתווה.

דניאל פאר רוצה

להיות עוזר

מי שרוצה לעזוב את מחלקת-התחדשות של הטלוויזיה הוא דניאל פאר, שהחליט כי הוא די טוב כדי להיות מפקח תוכניות, ואף דאג לכתוב תזכיר, אותו הסיץ בין אנשים שונים לגבי רעיונותיו לשיפור מחלקת התוכניות של הטלוויזיה. רצונו של פאר נתקל בהתנגדות של יצחק שמעוני ופאר נשאר בינתיים בחדשות.

מי ילך מי ישאר

בבניין הטלוויזיה רוחות שמועות עקשניות על חילופים, אותם יעשה שר התעמולה שמעון פרס, ברגע שרשות השידור תעבור מדי משרד-החינוך ליד משרדו החדש. ברור לגמרי כי דובר רשות השידור, ארי אבנר, יעזוב את תפקידו. בין פרס לאבנר עבר חתול שחור עוד בעת שאבנר היה דובר רפ"י, והודח ע"י פרס.



מפיק אגמון מועמד לתפקיד

עם או בלי קשר לכך ברור כי יצחק שמעוני עומד לעזוב, ושמועות עקשניות אומרות שאת מקומו כמנהל מחלקת התכניות יתפוס יעקב ("יענקל") אגמון, בעל תיאטרון בימות.

כתבי הרדיו

בורחים לטלוויזיה

הטלוויזיה הודיעה על מיכרו לכתבי טלוויזיה, וכמעט כל כתבי הרדיו הגישו את מועמדותם. משה חובב, מנהל הרדיו, פנה כחוצאה מכך אל אריזון צוקרמן, מנהל הטלוויזיה, ושען בפניו: "אשאר ללא כתבים". צוקרמן השיב לו בחריפות, והשיב גיים אינם מדברים עתה.

עבודה כפולה

בגלל קשרי משפחה

מכת המילואים היכתה גם בטלוויזיה. הסובלת הראשית מכך היא קריינית-הרצף דליה מזור, גיסה של דליה, קריינית-הרצף אורי פירסמן, בעל אחותה, רפנח, שהיה במילואים, ודליה נקראת למלא את מקומו. נוסף על התור הרגיל שלה. בשבת האחרונה זכתה דליה למנוחה לא-צפויה, כאשר אורי הגיע לחופשה בת 24 שעות, אותה הקדיש לקריינות, ואילו דליה נשארה בביתה בת-א.



קריינית מזור חוב לגים

מאחורי המסך

ידלין קרע את המיקרופון

להתפרצות בלתי-רגילה של מוכ"ל העבודה אחרון ידלין, גרם בשבוע שעבר ראש מערכת תל-אביב, דן רביב, ריב



מראיין ידלין גידופים לדין

שאל את ידלין, על טענת שר-הביטחון, משה דיין, שבנו של ידלין הצביע עבור הליכוד. דיין הוסיף אז כי בנו של ידלין הינו טייס מעולה, והדבר פורסם בכל העיתונים.

כשביקש רביב, בעת ראיון עם ידלין, תגובה על דברים אלה של דיין, חלש ידלין את המיקרופון, שהיה צמוד אל חולצתו, חטף את המיקרופון שהיה בידי רביב, והתפרץ כנגד שר-הביטחון, כשידיו רועדות.

ידלין גידף את דיין במשך חצי שעה, על כי גילה שבנו הוא טייס, ורק במאמצים רבים אפשר היה להרגיע אותו ולהמשיך בראיון.

מה נשמע - סוף

תוכנית העומדת לרדת מעל המסך הקטן היא תוכניתו של רם עברון מה נשמע, שעוררה סערות רבות מאז היתה משודרת. הנימוק הרשמי הוא שעתה עומדים להוריד את כל התוכניות שהתחילו בהם בעת המלחמה. אולם בבית הטלוויזיה ידוע כי בוועד רשות-השידור עלתה התוכנית לדינונים מאז התוכנית הראשונה, כשחלק מ' חברי הוועד דורשים להסירה. כזכור עוררה



מנחה עברון בעיטה לתוכנית

התוכנית סערה, לאחר שרואיינו בה יגאל תומרקין, יהונתן גפן והסופר ס. יזהר, וכן לאחר שהוקרא בה שירו של יהודה עמיחי, "אני רוצה למות במית", שלמי רות שנכתב סמוך למלחמת-השחרור, לפני 25 שנה, טענו כי הוא אקטואלי מדי, ולא היה צריך לקרוא אותו.

קלעים חוזרת

מפיקה של מה נשמע, רם עברון, ממשיך לעסוק בטלוויזיה. תוכניתו קלעים תועלה מחדש בחודש מאי, כמתכונת שונה מזו הוקרה. התוכנית תשודר אחת לשבועיים במשך 50 דקות, ויכללו בה, נוסף על כתבות, ראיונות באולפן. תוכנית אחרת שתוריד מעל המסך היא איירונסייד. הבלש על כסא הגלגלים יחדל מלהופיע החל מחודש מאי, אם כי מקראט ומקלאווד ממשיכים.

בגין - ישר למצלמה

מראייני מחלקת-החדשות עמלים הרבה, בעת שהם מראיינים את ח"כ מנחם

12 **21** **12**

השבוע ב"טוטו"
הפרסים הגבוהים
ביותר בעונה
מינימום הפרס הראשון
חצי מיליון
(כולל העברה)
*** * ***
מינימום כלל הפרסים
850 אלף
(כולל העברה)
*** * ***
ביום ה' המועד האחרון למסירת טפסים

עשה לך מנהג קבוע -
מלא טוטו כל שבוע!

דליה

הבושם המפתח כל הבד

במדינה

דרכי־חיים

תשעה ילדים בטעות

אפריים קישון רוגז
על פקירי ישראל — ומוכר
את הכעס כמישחק בגרמניה

אדם כישרוני כמו אפריים קישון יכול להפוך גם את הרוגז שלו לזהב. ומכיוון שאין דבר בעולם המרגיז את קישון יותר מבירורקראטים, היה זה אך טבעי שימצא מישחק שיהפוך רוגז זה לעסק מכניס. אך בעוד שהרוגז של קישון מכון נגד הבירורקראטים בישראל, הופיע המישחק לראשונה בגרמניה. מחלת־רוח תורשתית. במישחק מזוים כלים מקריהניק לקרהגמר. 12



קישון והמישחק הגרמני
מס עינוגים על גט

כלים (אורחים) צריכים להתגבר על 16 מיכשולים (פקידים).
במפקד האחרון הוסיף לך המחשב בטעות תישעה ילדים. דרוש מן הביטוח הלאומי קיצבת־ילדים — ובהזדמנות תתי־חן. נאמר באחת מהוראות המישחק. את הפקידים יש להעביר לתפקיד אחר, לפטר או להעלות בדרגה. לשם כך צריכים להשיג רשיון־להונת־חיות. לשלם מס־עינוגים על גט, או לתבוע פיצוי־אינפלציה על קניית דגים־מלוחים.
הפקידים לעומת־זאת, נרדמים, נאסרים על־ידי שילטונות מס־ההכנסה, מטלפנים שעות או סובלים ממחלת־רוח תורשתית. במישחק עצמו יכולים להשתתף עד ארבעה איש. לזוכה מצפה תגמול מתאים: האזרח המגיע עד לקרהגמר מתמנה ל־פקיד, ויוצא מייד לפנסיה.

ההסתדרות

הוצאה כפולה

הסתדרות אחת —
שתי חוברות
מזכיר ההסתדרות בפועל, ירוחם משל, החוויר. מולו עמד מארגנה של ועידת־ההסתדרות, אהרון הראל, והציג בפניו בגאווה חוברת מפוארת על פעולות ההסתדרות בימי־החירום. אותה הפיקה מחלקתו של הראל לקראת הוועידה.
ללא מילים שלף ממגירת שולחנו חוברת אחרת. צנועה יותר והדורה פחות, אשר עסקה בדיוק באותו נושא. החוברת השניה הוכנה על־ידי לשכתו של המזכיר.
הראל נדהם. היה ברור כי נעשתה כאן עבודה כפולה. החוברת אותה הפיק הראל, בת 70 העמוד, אשר הודפסה בדפוס אופסטי בלמעלה מאלפיים עותקים, עלתה למשלמי מס־החבר בהסתדרות 15 אלף לירות. ה־חוברת של משל עלתה 10 אלפים ל־י.
גם זו וגם זו. עיון קצר בפרוטוקול של ישיבת מסה ארגון ועידת ההסתדרות מראה כי המטה הטיל על הראל לערוך חוברת. המזכיר, אשר נכח בישיבה, לא זכר עובדה פשוטה זו, וכך קרה ששתי המחלקות הכינו את אותה החוברת.
ברור היה כי אי־אפשר יהיה לחלק לצירי הוועידה את שתי החוברות באותו חיק הדור, אותו קיבל כל אחד מהם. המזכיר למנהל מחלקת האירגון הגיעו לפשרה ביניהם.
בוועידה חולקה החוברת של משל, ואילו בימים הקרובים יקבל כל אחד מצירי הוועידה לבינתו בדואר את החוברת ה־שנייה. בתיקוה ששכח בינתיים את תוכ־

קולנוע

ישראל

זכרותו של אלן דילון

מופנית לבמה

הבדיחה הקולנועית הגדולה ביותר, בי זמנים המודרניים בישראל, כלולה במודעת פירסומת לסרט טיפול בהסם, (השבוט בקולנוע מאת ש.ב.ע. ידיעות אחרונות 15.3.74). וזו לשונה של המודעה: "ל־אות את אלן דילון מקפץ עירום כביום היוולדו כשמלאו זכרותו מופנית לרוח, הינה תופעה שתמשוך צופות רבות לסרט. המודעה איננה חדשה, והיא מלווה את הצגת הסרט ברמת־גן, כפי שעשתה זאת בנאמנות כשהוצג, בזמנו, בתל־אביב. ואם יש משהו שאינו מאמין עדיין ביעודו של הקולנוע בישראל, יפנה נא אל הפיר־סומאים ויראה לאינו רוח מופנית זכרותם.

תדריך

תל־אביב

★ רבי יעקב (ת"א, צרפת): לואי דה־פינס מתעוות כשהוא מקושט בפיאות ובוקן, בורח מורעותיהם של מהפכנים

ערביים ישר לתוך הבית של מסטיק ירוק מותך, ומיד אחר־כך מתקשט בכדורי מס־טיק צבעוני, וגאלץ להיסחתר בסופו של דבר בגיטו היהודי שהוא שונא כמעט כמו את הערבי, הכושי או הבלגי. גם מי שנפשו בוחלת בהומור גיועני — יוכל להתגלגל מצחק.

★ הארי המזוהם חוזר (אסתר, ארצות־הברית): דם ואש ותימרות־עשן בהרפתקאותיו של הבלש הקשות, מסתי־רים במיקצת את החורים שבסיפור החדש, שביקש להיות המשך טבעי להארי המזו־הם. שעה שדון סיגל הפך את החלק הראשון שבהרפתקאות הארי לתרגיל מ־ריק בקולנוע טוב, מסתפק הבמאי טד פוסט בהבלטת נוכחותו של קלינט איסט־ווד להגאת כל מעריצותיו, ובהדגשת מעשי אלימות מגוונים ובכמויות שופעות, מצול־מים מקרוב. צורת פירסום משכנעת ל־שימוש במין עגבניות.

★ אלקטרה גלייד בכחוז (מוג־רבי, ארצות־הברית): סירטו הראשון של מפיק התקליטים ג'יימס ויליאם גווארסיו מכיל בתוכו כמה רגעים מרתקים, כמה דברים שדופים, והשקפת־עולם מבלבלת. זהו בעייתו של שטר־תנועה נמוך־קומה הרוצה בכל מאדו להיות שוטר טוב ו־לגבות לקומת בלש, אך נתקל ביותר מדי

היחפן

הכוונלע

אורות הכרך (לימור, תל־אביב, ארצות־הברית) — אין זו חוכמה לקבוע היום שצ'אפלין הוא גאון

או ש„אורות הכרך“ הוא יצירת־מופת. מה שמעניין בכל זאת היא העובדה שסרט זה, ככל יצירת־מופת אמיתית, עומד בפני הזמן, ויש לו מה לומר היום בדיוק כמו לפני 44 שנים.

הסיפור על הקבצן שעוזר למוכרת פרחים עיוורת לעבור ניתוח שיחזיר לה את מאור עיניה, הוא, מבט ראשון, ככל סרטי צ'אפלין, קומדיה. ואומנם, צ'אפלין דוחס, בזו אחר זו, המצאות ובדיחות שרק הוא ידע להמציא כמותן. אך יש עוד למעלה מזה: „אורות הכרך“ הוא סרט בעל תודעה סוציאלית שאפילו היום מתקבלת כנוקבת במיוחד. דוגמה מוחצת פותחת את הסרט: פסל השיג־שוג, אותו חונכים בתחילת הסרט, נשמר על־ידי שוט־רים מזוינים חיטב, וכאשר מורידים ממנו את הלוט, מגלים את היחפן הנצחי, עם מכנסיים קרועים ונעליים בלות, כשהוא ישן בחיק השיגשוג. דוגמה נוספת: היחס של העולם אל קבצן בחברת מיליונר ואל קבצן בגפו, אלו סצינות שלמראיתן לא קשה להבין מדוע האשימו את צ'אפלין מאוחר יותר בנטיית שמאלניות.



צ'אפלין: העירום נטה שמאלה?

נכון, אומנם, שזהו הסרט הסנטימנטלי ביותר של צ'אפלין (עד ל„אורות הבימה“), אבל דמויותיו הן כלי־כך אנושיות, ודימויו כלי־כך פורה, לכל אורך העלילה, עד שאין די מלים להמליץ על צפייה חוזרת בו.

יש אהבות

נושונות

הרולד ומוד (תכלת, תל־אביב, ארצות־הברית) — הרולד הוא בן־טובים בגיל העשרה, שאמו מעני־

קה לו הכל, חוץ מתשומת־לב. משום כך הוא מתאבד פעם ביום, משגע את הפסיכיאטר ואת המורים שלו, ומבקר בקביעות בחלליות של אנשים שאינו מכיר, בתוך מכונת שקנה, „קדילק“ שחור, המיועד להובלת מתים. מוד היא גברת בת 80, שהחיים קורצים לה בכל עוצ־מת ניוחוס. היא עדיין מדגמנת בעירום עבור ידיד־פסל, מתגוררת בקרן־רכבת נטוש, מלא ודחוס זיכרונות ואקזו־טיקה, ואינה מכירה במיגבלות של גיל, חוק או מוסכמות. הפגישה בין השניים מולידה אחד מספירי־האהבה המוזרים שידעה חוליבוד מעודה. סיפור, דרכו מנסה ה־במאי האל אשבי (לשעבר עורך־סרטים אצל נורמן ג'ואי־סון) להעמיד זו מול זו, את אמריקה של האתמול ואת זו של היום.

האתמול — זו מוד, אשה שכל מעיניה בחיים, במי־צוי כל התענוגות שיכולים להעניק לה חושיה, וזה כולל את התענוג שבחברה האנושית. היום — זה הרולד, שהכל בא לו בקלות, חוץ מהתקרבות אל בני־מינו. אין לו כל מושג מדוע עליו להיות, לכן, עיסוקו המתמיד הוא המוות. האידיאל החיזיוני שאמריקה מסוגלת להציע לדור זה של הרולדים, הוא גיוס לצבא, אותו מסמל דודו של הצעיר, גנרל נכה ששרולו הריק מצדיע בכל פעם שזכר גיבורים מועלה במחיצתו.

בדיחה זו היא אחת מן הפחות מקאבריות בסרט. אח־רות, כמו קטעי־יד מדומה, התאבדות מדומה, חראקירי מפוברק, ועוד כיוצא באלה, דורשות מן הצופה נכונות



גורדון וקורט: להתאבד כדי לחיות

מיוחדת במינה לסוג זה של הומור. אולם, מישחק התו־סס של רות גורדון, שחקנית ותיקה שהיא גם מחזאית ותסריטאית מפורסמת, ושל בד קורט, בשני התפקידים הראשיים, מלאכת צילום אומנותית, תיפאורות ותילבושות המעניקות עומק לעימות בין שני העולמות, מוסיפים הר־בה לתמתקת הגלולה.

אלא שהמתקה זו עוברת קצת את הגבול בכמה מן הסצנות הרומנטיות, בעיקר לקראת סוף הסרט, כאשר במקום לגחך עם הסיפור, מגחכים עליו. ברגעים אלה, נזכרים שאסור לעשות הכללות, ולכן הסאטירה כאן שיט־חית מדי, אם גם משעשעת ויוצאת דופן ברגעים רבים.



דה־פינס טובע במסטיק
בלי FINESS

מיכשולים ושחיתויות. לקראת סופו מקבל הסרט מעין מימד של אדם בעקבות גורלו במהופך. כדאי לראות, ולו בשל הצילום הנדיר של קונרד הול, ומישחקו של רוברט (בדס קר) בלייק, בתפקיד השוטר התמים.

ליכוד ליברלי - סוציאלי

להלן דבריו של אורי אבנרי, בישיבה הראשונה של ועידת ההסתדרות, להנמקת הצעה לסדר-היום של סיעת מרי:

הברים יקרים, אנחנו מציעים לדון בהיערכות ההסתדרות למאבק הבכתיני-נימונע על דמות המדינה והחברה. לפני יומיים קמה ממשלה של מחדל וחידון, של הסתאבות והתינונות, של השחיתות המשתחצת והצביעות המתחפרת. (קריאות-בז מספסלי המערך).

ממשלה שנולדה בפאניקה ביטחונית מסיבירית, ושתהווה מוקש קטלני בדרך לשלום. ממשלה המבטלת את הסובסידיות לכל שיכבות העם, והמגדילה את הסובסידיות למיליונרים — הפרוטקציונרים של המישטר. מול ממשלה זו — מה תהווה ההסתדרות?

„אלטע זאכן, אלטע שיר“

מעל לוועידה זו מרחפת שאלת-הקיום: אן — או. או שההסתדרות תהיה שיפוח המשרתת ממשלה זו, והעומדת כענייה בפתח — או שתהיה מרכז לכל הכוחות הנגדיים, מכשיר לעימות עם הממשלה. או שתהיה מין פיראמידה מיצרית חדשה, תערוכת-קבע של חנוטים — או שתהיה פיגום לבניין החברה החדשה.

או שתהיה מחסן-גרוטאות של אלטע זאכן, אלטע שיר, דגלים של אתמול, רעיונות של שילשום, סיסמאות מימי טרומפלדור וקולות מימי מתושלה — או שתהיה גושאת החזון והמאבק למען חברה חדשה, מודרנית, יעילה וצודקת. או ההסתדרות שתהווה מעין מישפחה בידי המעביד הגדול ביותר במדינה, הממשלה, והפרוטקציונרים הפרטיים שלה — או ההסתדרות שתגייס את העם העובד והיוצר למאבק למען חברה של חירות-חיים וחירות-יצירה.

מי שבוחר בדרך הראשונה, יבחר כמועמדיו של ספיר להנהגת ההסתדרות. מי שבוחר בדרך השנייה, צריך להכין את ההסתדרות לעימות הגדול. האם ההסתדרות ערוכה לכך?

הברים, אני חבר ותיק בהסתדרות. אך אתמול נכחתי בפעם הראשונה בוועידה הסתדרותית, ציפיתי לראות כאן 1500 עובדים, אנשים ושכאן ממקומות-העבודה, ביטוי רוטט ובלתי-אמצעי לתמוני העובדים. היו כאן כאלה. אבל ועידה זו איננה ועידתם. זוהי ועידה של עסקנים מיקצועיים, של מימסד מיפלוגתי תלוש, המחא כפיים בקצב, חסם על רגליו בפני ראשי-הממשלה, והאומר אמן אחרי כל דבר שיוחלט בין ספיר, גולדה ודיון. מין ועידה בולשביקית אנטי-בולשביקית.

אווירה של שיעמום נורא נודפת מוועידה זו. הרי הייתם צריכים לשלם כסף לפנתרים, שתכניסו קצת רוח-חיים לעסק הזה! (מחאות-כפיים מספסלי כמה סיעות). האם מימסד זה ינהיג את ההסתדרות בעימות עם הממשלה, במאבק נגד חברי-המיפלוגה?

אני מציע, כצעד ראשון, להחזיר את ההסתדרות לחבריה, לעובדים. אני מציע לשחרר את ההסתדרות מידי הכוטים המיקצועיים. ואלה התצעות, שתעלה סיעת מרי במיסגרת הדיון שהיא יזומה:

1. החלפה של אדם בצמרת ההסתדרות שהיה עסקן מיקצועי למעלה מארבע שנים.
2. מסירת כל העמדות באגוד המיקצועי לנציגים של מקומות-העבודה.
3. תחזרת העצמאות המלאה לאגודות המיקצועיות.
4. בחירה ישירה של הוועידה-הפועל על-ידי חברי ההסתדרות.
5. גיבוש מדיניות-שלום עצמאית של ההסתדרות, ומאבק למען הפיכתה למדיניות המדינה כולה.

הברים, לא ייתכן קידמה סוציאלית, לא ייתכן אף צעד משמעותי אחד לסתימת-הפער, כל עוד נאלצת החברה הישראלית להוציא למעלה מ-30% של התוצר הלאומי לביטחון. שלושים אחוז משכרו של כל אחד מאיתנו!

מי שמתבל במאמציה-שלום, מי שזומם מזימות של מילחמה וסיפוח — חייבת תהס תררות להתייצב מולו במלוא כוחה. גם למען רמת-המחייה של חבריה.

6. גיבוש מדיניות סוציאלית ועצמאית של ההסתדרות — לחיסול מעמד הספילונים, המתעשרים על חשבון הזולת, המושחתים והפרוטקציונרים של הנהגת המערך.

למען החיים הטובים!

ההסתדרות קמה כדי להבטיח חיים טובים, חיים חופשיים, לאדם העובד. ההסתדרות צריכה להיות חילה-חלוץ במאבק להקמת חברה מודרנית. מתקדמת. חופשית. שבה יתגשם אידיאל זה.

לשם כך יש ללכת במלחמה משותפת את כל שוחרי הקידמה והשלום. אם אחד רוצה להיאבק תחת דגל ליברלי מתקדם, והשני תחת דגל סוציאלי ליסטי — אין בכך הבדל משמעותי בשעה זו. זה גם זה צריכים להירות למאבק המשותף. הסיסמה היא: קדימה, לקראת העימות! קדימה, לקראת המאבק!

במדינה חלה תלוזה ימינה. בכנסת החדשה יש רוב לימין, ומגמות ניאוי פאשיסטיות מתחבאות בה אד בקושי. (קריאות-זעם רמות מספסלי הליכוד) מה יש, אתם חושבים שאני מתכוון אליכם? אולי... (מחאות-כפיים וצחוק).

זה מטייל חובה גרודו על ההסתדרות. מול כנסת זו, מול ממשלה זו — הבה נייערך ביחד למאבק!

אנשי המילחמה והמחדל חזרו -

האם יתלכד מחנה השלום והקידמה?

בחיפה

באסיפה מטעם מרי, ביום ד', 20 במארס, בשעה 8.00 בערב

(המשך מעמוד 17)

יחדיו בכנסת, הוא יודע שאיני איש-סכר דלים, ושלא הייתי דורש דבר בלתי סביר. הוא הסביר לי שכלל לא הקשיב לנאום, ועל כן אינו יודע מה נאמר. בינינו עמד המיקרופון של ה"יו"ה, הקולט קולות משני ה"צדדים. הוא קלט את הילופי הדברים, ושורר אותם לאולם. כך נולדה האגדה כאילו „הטפתי את המיקרופון“.

עזבתי את בקר וניגשתי אל אלמוד לינו. ביקשתי ממנו לחזור בו מדבריו. הוא הופתע ושאל על מה אני חולק. הסבירתי לו. הוא פישפש בעמודי נאומי, כדי להוכיח לי שלא אמר מה ששמעתי. (לאחר מכן התברר שהנאום המוכן כלל פסוק בלא לסייג את הדברים, אך הנאום פסח עלי מתוך ניסיון לקצר את הנאום לרגל השעה המאוחרת).

עד כאן התנהל הכל בשקט. אבל סדר הני הפועל, שהיו גרגים ודרכים בעיקבות התפרעויות הפנתרים, קפצו אחרי על הבמה. גברתן אחד הרים זרוע אדיי, ויה, כאילו ביקש למחוך אותי. אנשי מרי באולם אצו לבמה כדי להגן עלי. מטי גילעדי, בחור-חמד בלתי-אליים בהחלט, שהתא יורר ועדה-עובדים של פועלי-המכונה במיכרות תימנע, תפס בורוצו של הגברתן. גם חברי סיעות אחרות עלו לסוכך עלי.

בסך-הכל לא היתה כל תיגרה. שום מכה לא ניתכה. אלמודינו התחיל להביזיר את דבריו. בנימה של התנצלות, ואנחנו ירדנו מן הבמה בשקט. אבד סבלנותו של בקר פקעה. הוא תבע מאלמודינו להפסיק את נאומו, וכשזה סירב, פנה אליו כי גסות די רבה. אלמודינו נעלב וירד מן הבמה, וכך היה הכל מוכן לי תקרית הכאה — זו של מיכתב בן-אהרון.

קול מן הסכר

מ רוב התקריות, כמעט שלא שם איש לב לרגעים הרציניים באמת של הוועידה. למרות הכל היו גם כאלה. כבר הזכרתי את שני הנאומים המרגשים של הפנתרים האמיתיים. נדמה לי שמותר להזכיר בהקשר זה גם את נאומי סיעתנו. אך הרגעים המרגשים ביותר היו בערב שהוקדש להתיישבות.

ערב זה לא גועד. מלכתחילה, אלא לשמש מיסגרת לעור נאום סיפוחיטי של גולדה מאיר. היא סחבה עימה את משה דיין וישראל גלילי (שנתקבלו בקריאות-בז יחד עם מחאות-הכפיים). חוץ מזה הוזמנו לצאום נציגי „מישקי-הספר“ — כשהכונה היתה להתנחלויות בשטחים הר מחזקים. כל זה היה אמור להיות ערב של תעמולה דרמאטית לסיפוח שטחים אלה.

תבענו, כמובן, להשמיע גם את דברנו. מכיני הוועידה סירבו. באמתלה שידברו רק נציגי תנועות-ההתיישבות הגדולות. עד כך הגיב אלדס מסים, בצדק: „לא, שתוק בנושא זה. זה עניין מצפוני. אם לא נדבר מן הבמה, נדבר מן האולם.“

אחרי ההתפרעויות שאירעו קודם לכן, זה הבהיל את המארגנים, וכך נענו לדריי שתנו דמוקרטית. הוסכם שאיש אחד מיישוב-ספר ידבר בשם כל סיעות-השלום. ביועידה. נבחר מיכה רחמן מכרם-שלום. הקיבוץ השוכן מול פיתחת-רפית, שדיבר בשם סיעות מוקד ומרי, ובשם „רבים וטובים במפס“ ומיפלגת-העבודה.

תחילה דיברו המתנחלים. הם תבעו את סיפוח שטחיהם למדינה, דיברו על הגרשמה חלוצית, צדק חברתי והזכיהה הכנה לשלום. איש מהם לא הזכיר, אף לא במילה אחת, את רבבות עובדי-האדמה הערבים מרמת-הגולן הנמקים במחנות-פליטים, בשעה שאדמתם נתפסת על-ידי המתנחלים. איש גם לא הסביר איך ניתן להשיג שלום, כאשר מתנחלים על אדמה שנכבשה. הפאתוס הלאומני התעלם מן ההגיון.

באווירה זו קם מיכה רחמן ונשא את דבריו הנרגשים. זה היה הרגע הרומאטי ביותר. גולדה נרדפה ישבה מכוננת, ויין הכיט בריצפה, גזי די תקע את מכטו בחלל התיקרה. „מתיישבים רבים ביישובי הספר חיים בייאוש ובתיסכול נורא... לטעת עץ ולדעת לבטח שתוכל לאכול את פרייו...“ היתה

ברירה והיה סיכוי ללכת לקראת מימוש השלום... הודמנות זו הוחמצה בין היתר בגלל מדיניות ההתיישבות, בגלל ההכרזות שנולדו לה שלא יזוז שום יישוב... אין אנו מוכנים לאחוז בשלח ללא סוף, אם לא תסתמן מדיניות שתביא לפחות לסיכוי לשלום, כדי שנוכל להניח את ה"שלח ולאחוז באת בשתי ידיים...“

...זוהי מדיניות המיעדת את יישובי הספר ואת העם כולו לחיות לעולם על חרבו... בניגוד לחברי היישובים האומרים: לא נזוז גם למען השלום, אני בטוח כי יש רבים אחרים האומרים: לא נעז מיד את היישובים בשטחים הכבושים כי מישכול לשלום. נהיה מוכנים לפנות יישובים בשטחים הכבושים למען השלום... הציונות היא התיישבות. גם הציונות שלי. אך הציונות שלי מבוססת גם על ההכרה בזכות ההגדרה העצמית של העם השכן, ואוי לנו אם נהפוך את הערך ה"ציוני של התיישבות למישכול לשלום!"

הדברים נאמרו עזידי הצעור ברגש עמוק. הם נזו כרטינה עמוי מה מתמדת, אך איש לא העז להפריע בפה מלא זאדם המדבר בתוקף המוסרי של בן-הספר.

אפילו גולדה לא העזה. בנאומה, לתקוף אותו בגלוי ובפה מלא.

ויכוח זה של נציגי היישובים היה אמיתי, ונגע ישרשים. דרגע חדל הקירקס להיות קירקס, והתי



בן-אהרון בישיבת הפתיחה מ" שיקר?

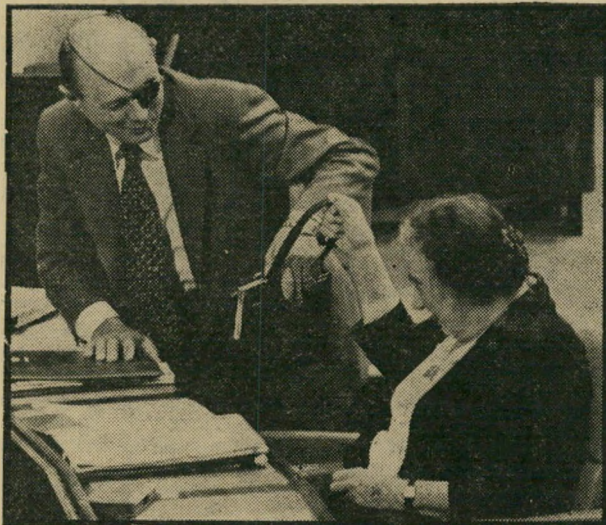
ייצכו בפני הוועידה בעיות החיים של ישראל. אבל זה עבר במהרה.

פילוג מול ליכוד

אומו של מיכה מכרם-שלום היה האקט היחיד של שיתוף-פעולה ר-זמי בין סיעות הקידמה והשלום בוועידה. אמנם, סיעות אלה הצביעו זה בעד הצעות-ההחלטה של זו, לאורך כל הדרך, אך לא היתה פעולה משותפת והופעה משותפת נוספת.

הדבר הבולט שוב את המצב העגום של מחנה זה בימים אלה. הגוש הימני היה מזלזל, תוקפני ורבי-מימדים. במרכז ישב המערך, שהחבר לו בנו ובין הימין הצטבר צב כמעט לאפס. וזראייה: הדריי שה העיקרית של הליכוד היתה שישתפו אותו בשיטון בהסתרי רות ובחלוקת השלל.

אנשי הקידמה והשלום היו, לעומת זאת, מפוצלים. לא רק שהם היו, כולם ביחד, מעוט קטן בוועידה — כמה עשרות ציי רים מתוך 1500 — אלא ושהם מעוט קטן זה היה מפוצל לכמה סיעות ועירות. ללא יכולת לתכנן הופעה משותפת מרשימה. הוועידה כולה היתה מחוזה מדכא. חוסרי-אונים זה של כוחות הקידמה בה — היה מדכא כפדיים.



האם הוא מנסה לסחוב

מה הוא עושה לה?

הסודות? לא. הסיפור קצת פחות רומנטי: הכסא שבין גולדה ומשה דיין, ליד שולחן הממשלה בכנסת, היה שייך לשר המישפטים הקודם, יעקב שמשון שפירא. עם הרכבת הממשלה החדשה, תפס שר האוצר פינחס ספיר את הכיסא. העביר את שר המישפטים החדש, חיים צדוק, לכיסא אחר. גולדה הניחה את ארנקיה על הכיסא שהיה פנוי אותו רגע, וכשעמדה לקום, מיהר דיין, כגנצלמן מושלם, להגיש את הארנק.

בנייני האומה בירושלים. טכס הפתיחה של ועידת ההסתדרות הסתיים. הקהל מתחיל לזרום החוצה. רחל ינאית בריצב, אשתו של הנשיא לשעבר יצחק בן צבי, עומדת בפתח ומסתכלת לצדדים. היא רואה את יו"ר הדריקטוריון של הקרן הקיימת, מ. מייכאל צור. היא ניגשת אליו ומבקשת טרמפ. "אין לי זמן", הוא משיב לה. הנשיא לשעבר זלמן שז"ר הוא עדין שמיעה. "בואי, בואי", הוא אומר, "אני אקח אותך".

דיוני ועידת ההסתדרות נמשכו בהיכל התרבות בתל אביב. במיוזון נפגשו שניים מהצירים: ח"כ יגאל הורר בייץ מע"מ בליכוד, ויעקב ("ענקלה") ויסמונסקי, מר צעירי חטיבת רפ" במפלגת העבודה. שאל ויסמונסקי את הורביץ: "אומרים שע"מ זה ראשי-יתבות של עין-משה. איזה עין של משה אתם, הורר? אה או הבלתי-רואה?" השיב לו הורביץ: "זה לא עין-משה. זה עתירי-ממון".

שמו של מזכ"ל ההסתדרות בפועל, ירוחם משה, שימש השבוע השראה למישל קמילי. שצויר באופן באר בארי על קיר היכל התרבות: "משל, כמה עולה היום אשלז".

בישיבת הכנסת, בשבוע שעבר, בה הציגה גולדה מלאיך את ממשלתה להצבעת האמון של הכנסת, היה הר יציע גדוש אורחים, רובם בני מישפחותיהם של הח"כים והר שרים החדשים. והנה, בשעה שח"כ שולמית אלוני השר מנייה דברי ביקורת על ראש הממשלה, פרצה אחת הצופות ביציע במחאות-כפיים נירגות. שות, בניגוד למקובל, כשהכל נועצים בה מבטים מופתעים. אותה אשה הגדילה לעשות, כאשר נאם ח"כ מלאיך פתח, כשטען פתח כי ח"כ יצחק רבין יכול היה להיות שר ביטחון לא פחות טוב ממשל דיין, פרצה אותה צופה בקריאות: "בראבו! בראבו!" הן צופה הנרגשת היתה נחמדה יריב, אשתו של שר התחבורה החדש אהרון יריב. הסר תבר שהיא אינה חשה עצמה חייבת ללכת בתלם, אחר בער לה. בשעתה, כשהפגין מלאיך אשכנזי לפני בניין ראש הממשלה, לא היססה אשת חביבה של גולדה לגשת אליו וללחוץ את ידו. וכאשר הגיע ח"כ הליכוד החדש אריק שרון ליישיבה הראשונה של הכנסת, היתה היא בין הראשונים שברכתו על היבחרו.

אגב, אחד הדברים הרבים שונים שעשה אהרון יריב עם כניסתו לתפקידו החדש, הוא רכישת מכונית וולוו חדשה.

גם ראש עיריית חיפה יוסף אלמוגי רכש מכונית חדשה. הוא דאג לפרסם כי בגלל מדיניות החיסכון תהיה המכונית החדשה וולוו 144 ש"מחירה 50 אלף ל"י. אך ברגע האחרון, ואחרי הפירסום, נימלך בדעתו ורכש וולוו 164, שמחירה 70 אלף ל"י.

במיוזון הכנסת היו ב"שבוע שעבר רבים, בחוסר גם מאנשי המערך, שלעגו לקפיצי תו ברגע האחרון של משח דיון על עגלת הממשלה, תוך

כך להקים איתם ממשלת ליכוד לאומי? כאן תפס עקיבא ביל"בול, השיב כי גם בליכוד לא כולם כליכך בסדר, או ביחד, איכשהו, אולי, זה היה מסתדר.

דור הולך דור בא, והמיישרה לעולם נשארת במישפחה. עיוזי ברעם, העומד בראש המחלקה לדור-המשך בתנועה הציונית, עושה עתה לעצמו נפשות בקרב חברי מפלגת העבודה בירושלים. עזי זי מתכונן להיאבק על תפקיד מזכיר מפלגת העבודה בביר. רה. כעת משמש בתפקיד זה אביו, יו"ר הנהלת הקואליציה לשעבר, משה ברעם.

בשקט ובצינועה מפלס לו רבי-סרן (מיל.) משה ינאית דרך בעולם הציור הישראלי. ינוקא, שאפילו לא גוייס במלחמה האחרונה ("אני משרת בהג"א מוצנח"), הוא נוהג להתלוצץ מתמסר כולו, במשך ימים ולילות, לציור. מה שנראה בתחילה כציור נאיבי הפך במשך השנים לעיסוק רציני באמנות, הזוכה לתשבות רבות. בספר על אסכולות חדשות בציור המודרני,

שהופיע השנה בהוצאת ספרי אמנות בניו-יורק, מייצגת ישראל עליידי ארבעה ציירים שעבודותיהם מוזכרות בספר. אחד מהם הוא משה ינוקא, ולא רק זאת, אלא שבשביעות הקרובים עומד ינוקא לערוך את מסע התערוכות הראשון שלו בחו"ל, כשתערוכת-יחיד ראשונה שלו תיערך במונטריאלי שבקנדה.

פסוקי השבוע

- אלוף (מיל.) ח"כ ה"י ליכוד אברהם יפה, במיוזון הכנסת, בעת הצגת הממשלה החדשה: "הממשלה היתה זקוקה לקברניט, ובמקום זה קיבלה קברנית".
- חברי מלובאביץ', על שרי המפד"ל החדשים: "עבדים נרצעים מדרגה שלישית!".
- שרי התקשורת הח"כ דש, אהרון און, לגולדה מאיר: "תיקשורת? מה אני מבין בתיקשורת?".
- הפירסומאי אורי מלע: "בדיחות פוליטיות הן דבר משעשע מאוד, אבל לא כשהן בשילטון".



תחילת דני מט

מפקד יחידת הצנחנים שחצתה ראשונה את תעלת סואץ מערבה, במלחמת יום הכיפורים, חזר השבוע לקילומטר ה-101 בבגדים אזרחיים. במסיבת רווקים שנערכה השבוע בבאר התל אביבי הנושא שם זה, חגגו מפקדי יחידתו לשעבר של דני את העלאתו בדרגה ואת תפקידו החדש. בתמונה נראה דני מט בחברת הצייר יגאל גרא (משמאל), ממנהל פזגו, והמסעין אלי רונן, בעל הקילומטר ה-101. בתמונה למטה: מפקדי יחידתו של דני מט שיבאו כולם למסיבה לבושים בבגדים אזרחיים, מרימים כוסית לכבוד דרגתו החדשה, שנשארה בבית.



המישטרה חוטפת אותם אחד-אחד - ומגרשת אותם בחשאי לחו"ל

עם פרוץ מלחמת יום-הכיפורים הת-
ייצבו בני עדת הכושים העבריים בפי-
ני לישכת ההתנדבות בדימונה והודיעו
כי הם נכונים למלא כל תפקיד שיוטל
עליהם.

למעשה קיוו כי כעת יוכלו, סוף-סוף,



טיירון ויליאם, בן 26,
שהשאר מאחוריו בארץ
את אשתו וילדיה, ללא תומך ומפרנס.

לעסוק במיקצועותיהם המקוריים, בהם עב-
דו גם בארצות-הברית, אך עד עתה לא
ניתן להם לעסוק בהם בארץ, כגון מכונאות
ונהיגת רכב. כבוד, הם ידעו כי מיקצועות
אלה מבוקשים, וכי קיים בהם מחסור בי



דוד שנייפר, בן 21,
שטולק מהארץ, וילדיה
ואשתו נשארו בודדים, בלי מפרנס.

עובדים, אך התשובה שקיבלו היתה של-
לית.

„אין צורך“, אמרו להם, „אבל אנחנו
זקוקים לאנשים שינקו את המיקלטים של
דימונה ויעבדו בקטיף, אתם מוכנים לע-
שות את זה?“

הם היו מוכנים. משך כל תקופת המילי-
חמה עסקו הכושים בניקוי מיקלטים ובי-
עבודות-קטיף, והם עשו זאת במסירות,
בנכונות ובבל שום.

אך לא רק בכך עסקו. לבני הקהילה
הכושית בדימונה להקה בשם שליחי הנשי
חה, כ-30 איש מבני הכת, כולל נשים
וילדים. מאז תחילת המלחמה ועד היום
מופיעה להקה ללא-הרף בפני חיילי צה"ל,
בשתי החזיתות, ולא פעם הופיעה במוצי-
בים הקידימיים ביותר, בשעת הפגזה, תחת
אש.

„זה הבית שלנו. ישראל היא המקום

במדינה

צה"ל

על ראשו

של מי

יבער הכובע?

החייל יכול רק לנחש:

האם כובעיהגרב

שעל ראשו ערול דהידק?

חייל צה"ל אשר קיבל, או עתיד לקבל,
כובע-יגרב סרוג, ספוג באהבה-העורף, אינו
יודע כי אל מיצד-עור זה, אשר נועד
חמם את ראשו בלילות הקרים, עלולה
להתלות גם הפתעה בלתי-נעימה.

מיד עם פרוץ מלחמת יום-הכיפורים
התברר הצורך המיידי הדחק בכמות עצור
מה של כובע-יגרב, בתחילה נזקקו להם
בעיקר חיילים המשרתים באיוורים קרים
במיוחד, כגון רמת-הגולן, אך עם גבור
הקור, החלו באות דרישות לכובעים אלה
מחיילים בכל איוורי הארץ.

התוצאה המיידית הראשונה לגידול ה-
פיתאמי בביקוש לכובע-היגרב היתה הא-
מרת מחיר הצמר המיועד לסריגתם. ה-
מחיר עלה ב-30% לערך, ובחגניות מסויי-
מות עלה אף ב-50%. כך, למשל, עלתה
כמות צמר לסריגת כובע-יגרב לפני המל-
חמה בין שמונה לעשר לירות, ושבע
אחד בלבד אחרי המלחמה הגיע מחירה
של אותה כמות ל-12 עד 15 לירות.

חומר סינטטי זול. היוזמה להעלאה
הראשונית במחיר הצמר באה מצד הקימ-
עונאים, אך במהרה נסתבר, כי מהתלהבו-
תן של הדורות למיניהן לסרוג כובע-יגרב
לחיילים, ביקשו להרוויח גם היצרנים עצי-
מם.

באותם ימים פירסם הוועד-למען-החייל
הודעות לציבור, בהן התבקשו הנשים ה-
סודגות כובע-יגרב, להשתמש בצמר נקי
בלבד, ולא בצמר בעל חומרי אקרילני
(סינתטי), המתלקח בנקל.

לגבי חיילים בחילות מסויימים, כמו
חיל-השיירות, עלול כובע כזה, שסיביו
סינטיים, להפוך למלכודת-מוות, בנסיי-
בות שונות.

אך יצרני-צמר אחדים, שהרווחים ה-
אפשריים לבדם עמדו לגדל עיניהם, לא
התחשבו בסכנות הצפונות בצמר הסינטי, ש-
הוא זול בהרבה מן הצמר הנקי, ועירבבו
את שני הסוגים יחד.

מאות הדורות הטובות, שקנו צמר לסרי-
גת כובעים, לא יכלו לדעת כי במקום
להגן על ראשיהם של החיילים מפני הקור,
הן חושפות אותם לסכנות נוספות, וזאת,
כיוון שרק מומחים מסוגלים להבחין בין
צמר נקי ממש, לבין צמר נקי מעורב
בסיבים סינטיים.

מאז פרוץ המלחמה קיבל הוועד-למען-
החייל כמאה אלף כובע-יגרב סרוגים
לחלוקה לחיילי צה"ל (200 אלף כובעים
נוספים סיפק צה"ל עצמו). כמה מכובעים
אלה היו עשויים מצמר מעורב?

מה בוודאי? תשובה מדוייקת על כך
אי-אפשר לקבל, כמובן, אומדן מנחם
צימט, מהנהלת הוועד-למען-החייל:

„ברור שהיו כובעים עם חומר סינטי,
שהסתננו בין שאר הכובעים, אבל ההבחנה
ביניהם קשה ביותר, איננו יכולים אלא
לקוות שמיספרם היה קטן, בתוך הכמות
הגדולה.“

אך מתברר שבתקווה לא די. במשך ה-
מלחמה החל הוועד-למען-החייל עצמו לר-
כוש צמר לסריגת כובע-יגרב, כדי למסור
לסורגות-המתנדבות. סניף תל-אביב של
מוסד זה נפל גם הוא קורבן לתרמית של
אותם יצרני-צמר שואי-ריווחים, ורכש
כמות של צמר שהכיל חומר סינטי.

הסביר את מקור התקלה אחד מאנשי
הוועד-למען-החייל:

„את רוב הצמר רכשנו במפעלים וילגו
וקורן. צמר זה היה נקי, אך בגלל המחסור
בצמר ערכנו קנייה נוספת, לא גדולה,
במפעל אחר, וייתכן שהוא סיפק לנו
צמר בלתי-נקי.“

אך שום חייל אינו יכול לדעת מה טיב
הכובע שעל ראשו. הוא יכול רק לנחש.

עכשיו כבר מאוחר מדי, אז מוטב שתש-
לימי עם המצב החדש, שתבצרי את עמ-
דויתך ושלא תגלי את
כל הקלפים. אם אתה
דווקא רוצה, אתה יכול
להפיק תועלת - והנ-
אה - מן העיסקה או
הסיבוב אליהם נקלעת.
זה רק תלוי בידידך.
לזוגות הרומאנטיים;
אם היא דלי - תגיד
כן, אם הוא דלי והיא
לא - כדאי לחכות.

תבזבו יותר מכפי שאתה יכול להר-
שות לעצמך. אורחים בלתי-עשויים יפתי-
עו אותך. אלה עשוי-
יים להיות בני מישפ-
חה שישו בבידך יו-
תר מכפי שהרצה. יש
איום כלשהו בנזק ל-
פריט מסויים ברכושך
העלול לגרום לך נזק.
משהו חקטור בביגוד
יגול מומדך וממחש-
בותיך. בסוף השבוע
יתכן לך הפתעה ה-

כרוכה בהימור. תצטרך להיות מעורב
בתיכנון נסיעה של מישו מבני-משפחתך
או הקרובים אלך. -ת עקב - לבי-
שי בגדים בהירים - הקיץ מתקרב.

הענן הכבד שהיה מונח על זכרונך ועל
תקוותיך מוסר, השבוע
עליי חוריה פשוטה,
תמימה, ובלתי-צפויה.
את מוצאת עצמך בחב-
רתם של אנשים מסוג
אחר לגמרי, והם מסת-
רים את מצב-רוחך ו-
את מסוגלת, שוב, לה-
לך בגנים ובשבילי ה-
חיים כאילו וניתן לך
להתחיל הכל מחדש.

אותו בן קשת שעליו עברה חוריה קודרת,
ימצא, לעומת זאת, פיצוי באושר אישי.

הענן הכבד שהיה מונח על זכרונך ועל

תקוותיך מוסר, השבוע עליי חוריה פשוטה,

תמימה, ובלתי-צפויה. את מוצאת עצמך בחב-

רתם של אנשים מסוג אחר לגמרי, והם מסת-

רים את מצב-רוחך ו- את מסוגלת, שוב, לה-

לך בגנים ובשבילי ה- חיים כאילו וניתן לך לה-

התחיל הכל מחדש. אותו בן קשת שעליו עברה חוריה קודרת,

ימצא, לעומת זאת, פיצוי באושר אישי.



אם את מתעקשת - יש כל הסיכויים
שהעניין יעלה כפי ש-

את מקווה. אם לא - את יכולה לשכוח מי-
מנו. אל תחכה, הש-

בוע לרוטנים גדולים או סוערים במיוחד;

מוטב שתתרכז בתיקון קטירך עם הידודות הוותיקות שלך. כסף

מוטב וורס לקופה; אל תחמיץ נסיעה ד-

רומה; היא תיראה כשיגרתית, אך כדאית. הג'ינס הוא הקו המתאים לך.

החדש מתחיל עם זינוק קדימה - אך השבוע אינו, בהכרח,

חיוני לתוכניתך. ב' ייחוד יוס ב'; אם אתה מתכוון לבצע תוכניות

ביום זה, מוטב שתיד-הר. נסיעה קצרה תס-

תיים בסיבוכים ואולי באטון. אל תתן לילדים לצאת לטיולים, דווקא

השבוע. בת דלי: הפני מרצן לשיפוצים והיזהרי מרכילות, ובעיקר של ידידתך.

מבחינה פינאנסית - שבוע מעניין מאוד. אפי-שר שתעשו כסף בעז-

רת או כתוצאה מקשר רומאנטי ואפשר ש-הרפתקא רומאנטית תעלה לכם בכסף רב. השתלל להמר ולא

הבעיה העומדת במרכז השבוע, בן טלה, הוא בריאותך. כל אי-שר תעשה לטיפורת - טצוין. כל אשר תע-שה העלול לפגוע בה - מוטב מן הרגיל. נש לרופא, לבדיקה שיגרתית, ואל תגניח את פוליסת הביטוח בגלל הצלחתך העיסי-קית והאמנותית. נכר-נו לך הפתעות בעסק.

עצבים חזקים! זה מה שאתה צריך הש' בוע. שב על אחורך וזכה. השתדל לא לקפוץ מעל לקורקבו.

השתמש במה שיש לך. אחת תגיע למצב מ' מנו לא תצא בקלות. חסוך לשעת צרה. כי

היא עומדת בפתח. ומי הוא החכם, אם לא זה הרואה את הנולד? בת שור, לך מראים הכו-

כים שבוע של אהבה וביוליים רבים. אך ה' מונח, „אהבה“ איננו בהכרח אותו מושג שאת מתכוונת אליו. לכן מוטב שתזהרי!

יחסיך עם בני-משפחתך עשויים להעסיק אותך עד מעל לראש. את מתרכזת אך ורק בילדיך, אינך שמה לב לראש המישפחה. הפי-תעה נעימה צפויה לך באמצע השבוע. אל תגנים בהשקעות ל-

טווח ארוך. אם תעשה כך, אתה עלול לאבד ברגע אחד הזדמנות שלא תשוב במשך שנה או אף יותר. התחל כבר השבוע בביצוע הרעיון שעלה במוחך לפני זמן קצר. ה' פעם הוא יצליח לבטח, בעזרת ידיך קרוב.

צפוי לך שבוע סוער מבחינה רגשית. מר' טב שתהיה ער, יותר מתמיד, כדי לא

לשעות ברגשותיך ה' אמיתיים כלפי האנשים הקרובים אליך. אם תשלוט ברגשותיך, תז-כה להצלחה חברתית ותפגוש באנשים מענ' יינים. במקום העבודה - התקדמות איטית אך בטוחה. הדיכאון שבו

אתה שרוי באחרונה יחלוף מהר. אילו היית מקדיש קצת יותר מחשבה לאדם הטוב

היית בוודאי ובוודאי יוצא נשכר.

במרכז של השבוע יעמדו שינויים מכ' רענים ביחסך לבעיות המשפחה. אתה עלול למצוא את עצ-

מך נבזך ומחוסס, מאי-חר שהשינויים הצפו-יים יתנו חריפים וי-סודיים הרבה יותר מ' כפי שעתיד. לבואת - חרשעות שלך עלי-

לה להיות בעוכרייך. הפסיקי להסתכל רק מסיבוב לסופיך שלך והשלימי עם העובדה שגם אנשים נוספים בעולם הם בעלי

זכות קיום. חדלי להציק להם ותבואי על שכרך. המהמר - השבוע טוב ללב אדום.

למרות האהדה וההבנה שהאנשים הקר' בים אליך מגלים כלפיך, תיאליץ לפתור את הבעיה המציקה לך בכוחות עצמך. ניס' יונותיהם לעזור לך יי-כשלו. ויוסיפו מתח מיותר למצב שהוא ג' רוע בלאו הכי. הפתעה נעימה צפויה לך לקי-ראת סוף השבוע, וכן אפשרות לגמול טובה תחת טובה לידיך קרוב.

חחרי מחברה קרובה, המסתירה את מחשבותיה במעטה חלקלך.

העניין יעלה כפי ש- את מקווה. אם לא - את יכולה לשכוח מי- מנו. אל תחכה, הש- בוע לרוטנים גדולים או סוערים במיוחד;

מוטב שתתרכז בתיקון קטירך עם הידודות הוותיקות שלך. כסף מוטב וורס לקופה; אל תחמיץ נסיעה ד-

רומה; היא תיראה כשיגרתית, אך כדאית. הג'ינס הוא הקו המתאים לך. החדש מתחיל עם זינוק קדימה - אך השבוע אינו, בהכרח,

חיוני לתוכניתך. ב' ייחוד יוס ב'; אם אתה מתכוון לבצע תוכניות ביום זה, מוטב שתיד-

הר. נסיעה קצרה תס-תיים בסיבוכים ואולי באטון. אל תתן לילדים לצאת לטיולים, דווקא

השבוע. בת דלי: הפני מרצן לשיפוצים והיזהרי מרכילות, ובעיקר של ידידתך.

מבחינה פינאנסית - שבוע מעניין מאוד. אפי-שר שתעשו כסף בעז-רת או כתוצאה מקשר רומאנטי ואפשר ש-

הרפתקא רומאנטית תעלה לכם בכסף רב. השתלל להמר ולא לסכן כסף שלא לצו-

רק, כי אתה עלול להי-גר לחוצאות כספיות.

העניין יעלה כפי ש- את מקווה. אם לא - את יכולה לשכוח מי- מנו. אל תחכה, הש- בוע לרוטנים גדולים או סוערים במיוחד;

מוטב שתתרכז בתיקון קטירך עם הידודות הוותיקות שלך. כסף מוטב וורס לקופה; אל תחמיץ נסיעה ד-

רומה; היא תיראה כשיגרתית, אך כדאית. הג'ינס הוא הקו המתאים לך. החדש מתחיל עם זינוק קדימה - אך השבוע אינו, בהכרח,

חיוני לתוכניתך. ב' ייחוד יוס ב'; אם אתה מתכוון לבצע תוכניות ביום זה, מוטב שתיד-



אם וילדים בכלא
שרה הם, בת ה-23, אם לארבעה ילדים פעור
טים, נעצרה באשמת "שזטזט" והושמה בכלא
יחד עם תינוקותיה, כמועמדת לגירוש. שוחררה לאחר זמן מה, בהתערבות עורך דינה.

בוס, ובתוכם לקחת שליחי הנשמה. הם לא התחשבו בכך שתינו רב ארבעה איש במקום, ונתנו לנו הופעה של שלוש שעות. מאז אותה הופעה, אני קורא להם "המלא" כים בשחור." אחרי ההופעה שלהם הפכנו להיות אנשים אחרים, כאילו שחזרו אלינו הכוחות שלנו. אני בכלל לא מסוגל לחסר ביר איזה שינוי פנטסטי הם חוללו בנו."

הרשויות

חסרות-אונים

מישרד הפנים הגיע כבר לידי הח' לטה סופית. מקומם של 400 הגברים, הנשים והילדים בני כת הכושים העבריים, אשר הגיעו לישראל בשנים האחרונות, לא יכירם כאן.

כלומר, יש לגרשם. אולם הבעיה העז מדת בפני השלטונות הינה — כיצד ליי שם החלטה זו הלכה למעשה. מבחינה מישפטית אין, לכאורה, כל בעיה. ישי בתן של הקהילה הכושית הקטנה בדימונה והקבוצה המצומצמת יותר בערד, אינה חוקית. אף שאחדים מבניהן קיבלו דירות ממישרד הקליטה, הרי תוקפן של אשרות

האחרון שלנו בעולם. אין לנו מקום אחר לחיות בו!"

דברים שקטים אך פסקניים אלה אמר לכתב העולם הזה בן-עמי קארטר (28), דובריה של קהיליית הכושים העבריים, היר שבת בדימונה מזה שנים אחדות. על שאלתו המפורשת של הכתב, "האם תת נגדן בכוח לגירושכם מהארץ?" שב קארטר ואמר:

"ישראל היא המקום האחרון שלנו בעור לם. כאן יהיה הסוף שלנו."

תגובתם העתידה של הכושים העבריים על כל ניסיון לגרשם, משתמעת מן הדבר בפרוש.

המלאכים

בשחור

לפני שבועות מספר שלח בן-עמי קארטר טר יפה לתואר, מורה לתנ"ך במקצועו, מיכתב לראשיה מממשלה גולדה מאיר. במיכר תבו הנירגש ביקש ממנה לעשות למען לא יגורשו בני העדה הכושית היושבים בדימונה מן הארץ. "אנו מוכנים להת יישב בכל מקום בארץ ולעשות הכל למען

סוף שחור

השהייה שהוטבעו בדרכוניהם האמריקאיים, פקע מכבר, את הדרכונים עצמם החזירו לשגרירות אמריקה בתל-אביב, לפני אר בעה חודשים, לאחר מאבק קשה. אשרות העולה שביקשו שוב ושוב, לא ניתנו להם.

אך מישרד הפנים, שהחליט לגרשם, יר דע היטב שהדבר אינו פשוט כלל, ואולי אפילו בלתי-אפשרי, כיוון שגירושם הקי בוצי של הכושים עלול לחולל שערורייה בינלאומית ממדיגה ראשונה, ומחאה קר לגינת מצד מיליוני הכושים באמריקה ו ארצות אפריקה, שאמנם ניתקו את יחסיהן עם מדינת-ישראל, אך השאירו בפניה "אופציות פתוחות."

מישרת ישראל, שמתפקידה להוציא את החלטתו של מישרד הפנים אל הפועל, יר

ישראל, כתב. "אנו מותירים מראש על זכויות עולים, ועל כל זכויות חומריות אחרות, ובלבד שיורשה לנו להישאר כאן."

אכן, ניראה שבני כת הכושים העבריים עושים ככל יכולתם על-מנת להיקלט בישראל, וכך, מבלי להתחשב בפקודת-הגירוש התלויה ועומדת נגדם, ממשיכים הכושים בפעולות ההתנדבות שלהם כמקודם.

פעמיים בשבוע מגיע לשכונת הניצחון בדימונה אוטובוס של צה"ל, המוביל את שליחי הנשמה לאחד מבסיסי הצבא. מן הנסיעות הממושכות והמייגעות הללו הם חוזרים סחוסים, ולא רק שאינם מקבלים כל תשלום, אלא גם את הצידה לדרך הם נוטלים עימם מבתיהם. אבל הם מרוצים. אומר הזמר חזקיה, ראש הלהקה:

לעבריים השחורים

טרה. ידענו שהוא הלך לשם בקשר לדרכון שלו. במישרת שאלנו מה קרה לו. הם אמרו לנו שלא ראו אותו בכלל, והיפנו אותנו למישרת הנגב בבאר-שבע. גם שם אמרו לנו שלא ידוע להם דבר.

"האמת נודעה לנו רק אחרי שקיבלנו ממנו מיכתב, מארצות-הברית. מהמיכתב הסתבר שכאשר שאלנו עליו במישרת הנגב, ואמרו לנו שלא יודעים עליו דבר, הוא היה בעצם עצור שם. יום-יומיים אחרי זה העבירו אותו ללוד וגירשוהו לארצות-הברית."

תומאס גלובר השאיר מאחוריו, בארץ, את אשתו קלורדיה ואת שישה ילדיהם, ביניהם תינוק בן חודשיים.

כך, ובאמתלות שונות אחרות, גורשו כבר 20 חברים ונשים, רובם ככולם נשואים ובעלי-משפחות. אבות הותירו מאחוריהם רעיות וילדים, נשים הותירו מאחוריהן בעי לים וילדים. גורשו אגר ברנצן (38), דויד שנייפס (21) שאשתו וילדיהם נשארו בארץ, אלפרד רוז (44), צ'רלס טיילור (22), ג'ורג' מקילור (24), נשוי ואב לבן שנשארו עם אמו בישראל, טיירון וויליאם (26), נשוי ואב לשלושה ילדים, וגריידי מקהולם (36), נשוי ואב לארבעה ילדים, שחקן-כדורסל מצויין, ששימש משך מרבית שנותיו בי

יהודים וזאת הארץ שלהם. למען האמת, אני בכלל לא יודע כיצד אפשר יהיה לסלק אותם מכאן. לא פשוט לסלק מתארץ קבור צה כזו, שעלולה להיות אלימה מאד."

גירוש

מתוחכם

אמנם, המישרת, כנראה בפעולה מתואמת עם מישרד הפנים, אינה מגי רשת את בני הכת מן הארץ באורח ישר. במיקרה מיוחד ו"עדין" זה, היא מפעילה שיטה אחרת, מתוחכמת הרבה יותר. בני הכת מגורשים מישראל בצניעה, ללא פירסום — טיפין-טיפין.

על השיטה בה מגרשים את הכושים מן הארץ מספר בן-עמי קארטר: "דוגמא טובה לכך יכול להיות המיקרה של תומס גלובר. תומס (33) קיבל מחברת אייזנשטיין לבנייה, שם עבד, שיק של משכורתו. הוא נטל את השיק והלך עימו לתחנת-המישרת בדימונה, לבקש את דרכונו שהיה מוחרם שם. על-מנת שיוכל לפדות את השיק, הדבר היה בחודש יולי 1973.

"מאז לא ראינו אותו", מספר קארטר. "אחרי שנוכחנו שהוא נעלם, פנינו למישרת

דעת אף היא שהמלאכה לא תהיה קלה. הכושים העבריים, הרואים בישראל את ביתם האחרון והיחיד בעולם, והיודעים כי נוכחותם בארץ הינה בבחינת חומר נפץ, עתידים להתנגד לכך בכוח. לכן, כל כניסה של כוח מישטרי, לצורך זה, לתחומי השיכונים בהם הם מתגוררים, תסתיים בשפיכות-דמים, כפי שנירמז מ תגובותיהם השקטות-ליכאורה של מנהיגי הקהילה.

על בעיה זו הגיב השבוע בפני כתב העולם הזה קצין בכיר במחוז הדרומי של מישרת ישראל, הקצין, שביקש להישאר בעילום-שם בגלל "עדינות הנושא", כפי שהגדיר זאת, אמר:

"הבעיה של הכושים העבריים הינה חמורה ביותר לגבינו. הם יושבים בארץ באופן בלתי-חוקי, וזה דבר שידוע היטב לכולנו, אך אינו דומה כלל לבעייתו של כל אזרח זר אחר, שהוחלט לגרשו מן הארץ מסיבה זו או אחרת. זו לא בעיה של קבוצה מיקרית של אנשים שנתפסו עם כמות של סמים ויש לגרשם. זהו מיקרה מיוחד-במינו שבכמותו עדיין לא נתקלנו מעולם.

"והי קבוצה גדולה של אנשים שבאו לארץ באופן חוקי. חלקם אפילו קיבלו כאן דירות ממישרד-הקליטה, והם טוענים שהם

"זה לא איכפת לי שבשביל המדינה אנחנו יושבים כאן באופן בלתי-חוקי. חשוב לי רק שאנחנו עושים להיילים טוב על הנשי מה. כל השאר לא משנה."

וחיילי צה"ל אמנם מעריכים זאת. בידו הלהקה, כיום עשרות מיכתבים מיחידות צבאיות שונות, המודות להם על פעור לתם הברוכה.

כתב, למשל, רבי-סרן מנחם, מפקד יחי דה: "היענותכם, התנדבותכם ומאמצים תרמו רבות לחיילינו." מביה"ח בבאר שבע קיבלו מיכתב בוז הלשון: "אחינו היקרים, הופעתכם שנעשתה בהתנדבות, השירים, הנגינה והריקודים הנפלאים רור ממו את מצב-רוחם של הפצועים, שלא יכלו לחגוג את חג התנועה עם משפחתי תיהם בביתם. ושוב, כמו בפעמים הקודות, אנו מקווים לשמור אתכם על קשר הדוק ולראותכם בשמחות." האגודה לעזרת בתי-החולים מ"השומר, יע"ל, שלחה ל לקחת הכושים העבריים תעודת-הזיכרון.

על אחת מהופעותיה של הלהקה מספר אברהם נקונסקי, חייל-מילואים בפלוגת טנקים, ונהג אוטובוס תיירים במיקצועו: "זה היה בזמן המילחמה. אני לא זוכר בדיוק באיזה יום. היינו רק ארבעה חייל לים במוצב מבודד ממערב לתעלה. חלק מאיתנו היו פצועים. פתאום הגיע אוטור

(המשך מעמוד 29)

דימונה כמאמן קבוצת הכדורסל הפועל באר-שבע, ועוד רבים אחרים. כאשר שאל הכתב את דובר מישטרת הנגב, רבי-פקד אשר דוידוביץ', המשמש כראש לישיבת החקירות במחוז, לתגובתו בעניין זה, השיב הדובר: "אני עסוק מאוד, אין לי זמן לענות על שאלות. אני לא יכול לדבר כל היום עם עיתונאים". וזאת, על-אף שתפקידו כדובר מחייבו, מצעם טיבו.



המנהיג בן-עמי קארטר (28), מנהיגה ודובריה של קהילת הכושים העבריים הגרים בדימונה.

לקיים קשר עם עיתונאים בכל שאלה הנוגעת לעבודת המישטרה. העובדות, לעומת זאת, מדברות בעד עצמן. עדעתה גורשו מהארץ כעשרים כושים עבריים. שמונה אחרים, שלוש נשים וחמישה גברים, נעצרו לאחרונה באשמת שוטטות (עבירה בלתי-מוגדרת, על-פי נ"ת) לעצור כל אחד, ואף ששוחררו ממעצרם לאחר-מכן, בהתערבותו של עורך-הדין בן-מנשה, גם הם מועמדים לגירוש.

גם כושים

רוצים לעבוד

כתבו עלינו בעיתון שאנחנו אל-ימים, מסתובבים עם גרזנים, שודדים, גונבים ומה לא? קובל בן-עמי קארטר. "העובדות במקרים השונים אולי נכונות, אבל הציגו אותן בצורה כזאת ש-הציבור קיבל עלינו תמונה מסולפת. עם הגרזנים הסתובבו שלהשה מאיתנו, שאחרי-כך התברר שהם פרוכטורים. הם אפילו ניסו לסכסך בינינו לבין שכנינו הישראלים. אחד מהם, קירק פטריק, נהרג בקטטה, והשניים האחרים חזרו לארצות-הברית. הם היו גם האנשים ששדדו את תחנת-הדלק במיצפה-רמון. אחרי השוד, התחרנו אנחנו את הכסף, 200 לירות, לי-בעל התחנה.

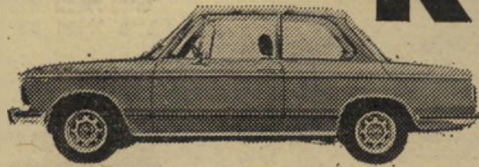
היחסים שלנו עם שכנינו מצויינים. תלך לאיזו מישפחה שאתה רוצה, ותשאל עלינו. ואני מבטיח לך שאף אחד לא יגיד עלינו מילה רעה אחת.

"כתבו עלינו שלקחנו מיצרכים בסופר-מרקט מבלי לשלם. זה היה הדבר הנכון היחיד שנכתב בעיתונים. עשינו זאת מפני שהיינו על סף רעב. בדרך זו רצינו לעזור את דעת-הציבור.

"אנחנו רוצים לעבוד פה. יש לנו מיק-צועות שבהם יש בישראל מחסור בכוח-אדם, אבל לא נותנים לנו לעבוד. למה? הרי אתם צריכים נהגים, מכונאים של רכב, כבד, מדוע אינכם משתמשים בנו? אנחנו רוצים להתפרנס, ואתם צריכים אנשים, מה רע בזה?

"כתבו עלינו שאנחנו רוצים להציף את הארץ במיליון כושים עבריים." אומר קארטר בחיך מר. "זה ממש מגוחך. אמנם יש לנו יותר ממיליון חברים באמריקה, אבל הם מרוצים שם. הם בכלל לא רוצים לבוא הנה. מה יש, כל היהודים שלכם רוצים לבוא לישראל? בסך-הכל רוצים לבוא לארץ עוד כאלפיים איש מאיתנו, לא יותר. מדוע שלא תתנו להם לבוא לכאן? יש לכם עודף של אנשים בארץ הזאת?"

דווקא היום אתה זקוק ל-BMW



BMW מכונית חזקה שאינה "מכירה" מוסכים!
BMW מכונית בטוחה עם שלדה מחוזקת!
BMW מכונית השומרת על ערך כספך לתקופה ארוכה!
BMW מכונית עם תצרוכת דלק נמוכה!

Fuel consumption in litres per 100 km during constant speeds

דגם	at 80 km/h	ק"מ/לטר	מחיר בל"י
1602	7,6	13,0	42,700
1802	7,2	14,0	43,600
2002	6,9	14,5	
520	8,4	12,0	
2500	8,5	12,0	
3,0 s	8,5	12,0	



היבואנים הבלעדיים
רכב ניר בע"מ
תל אביב, רחוב נירים 6
טלפון: 38777

המפיצים:
חיפה: "רכב העצמאות", דרך יפו 130, טל' 526544.
ירושלים: "ההרכב", א. ברקוביץ, רח' ינאי 3, טל' 225522.
באר-שבע: "עמיגל", בע"מ, רח' החלוץ 124, טל' 4533.

העולם הזה

תעריפון המנויים של

החל מ-1.2.1974

ל-1/2 שנה			לשנה בלירות		
ס"ה	מחיר הוצאות משלוח	העיתון	ס"ה	מחיר הוצאות משלוח	העיתון
63	= 6	+ 57	120	= 12	+ 108
66	= 9	+ 57	125	= 17	+ 108
80	= 23	+ 57	153	= 45	+ 108
75	= 18	+ 57	144	= 36	+ 108
95	= 38	+ 57	184	= 76	+ 108
97	= 40	+ 57	188	= 80	+ 108
110	= 53	+ 57	213	= 105	+ 108
107	= 50	+ 57	208	= 100	+ 108
125	= 68	+ 57	233	= 135	+ 108
132	= 75	+ 57	258	= 150	+ 108

דמי המנוי בארץ
לכל ארצות תבל בדואר רגיל

דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר
לכל ארצות אירופה ואיראן
לקפריסין
לארצות-הברית וקנדה
לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה,
קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד
לדרום אפריקה, זמביה ורוזויה
למקסיקו ופנמה
ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן
לאוסטרליה וניו-זילנד

איך איבד עולם

הדוגמנות הישראליות

את הכוכבת

החדשה שנו

"אני צריכה ללכת הביתה מוקדם, כי מחזר יש בית-ספר", אמרה הדוגמנית הר בלונדית היפהפיה, וכל משתתפי שבוע האופנה הישראלי, שנסתיים לפני שלושה שבועות נדהמו.

כי פזית אייזנר, אחת הדוגמניות המוצצות ביותר באירוע האופנה השנתי, היא בת 16 בלבד, ותלמידת הכיתה השביעית בגימנסיה ברמת-גן.

לדברי חברותיה ללימודים, חלמה פזית תמיד להיות דוגמנית. "בכל תמונות המחזור שצילמו אותנו", סיפרה אחת מחברות כיתה של פזית, "היא היתה נעמדת כמו דוגמנית מלידה". אביה, שהיה עד



דוגמנית פזית אייזנר קרש'קפיצה

לפני זמן-מה מעמד בבית-דפוס, וכעת הוא מלששי-הלומים, החליט להיענות ל"הפצרותיה החוזרות-ונישנות של בתו, ולעזור לה להגיע לעולם קסום זה, עליו חולמות נערות רבות בגילה של פזית.

האב לקח את פזית אל צלם האופנה והחתכות בן לם, ובקש ממנו לנסות ולראות "איך פזית יוצאת בצילומים".

אחרי שפחתו עשרות הצילומים שציי לם בן לם, התגלו תוצאות מדהימות. פזית הצטלמה כדוגמנית מלידה.

שבוע-האופנה הישראלי הכולל של שנה זו, בו ביקרו רק 180 קניינים מחו"ל, ולא החשובים מביניהם, היה קרש'קפיצה של פזית אייזנר אל עולם הדוגמנות. לעומת ששרות הדוגמניות הוותיקות ובע"ל-הניסיון שהשתתפו בהצגת הדגמים, בלטו משימכם ומעלה תוס'הנעורים. הי גוף התמיר, השיער הבלונדי הצבוע, והי חיוך המבויש — ההפכו להצלחה תבלתי מעורערת של השבוע.

אך הוריה של פזית, שנדהמו מהצלחתה המסיאורית של בתם, החליטו, מייד עם תום שבוע-האופנה: "חסל סדר!" אין יותר דוגמנות.

כך איבד עולם הדוגמנות הישראלי, ומי יודע מי עוד, את הכוכבת החדשה שלו, עוד קודם שהחלה וזהרת.

נוטו

LOTTO

150,000

לירות
מינימום
כרס
ראשון

יום שני

אחה"צ
המועד
האחרון
למסירת
טופסי
ההשתתפות

הגרלה

בנל
יום
שלישי

ביום שני אפשר למסור טופסי השתתפות עד שעה 8.00 בערב

בבית מפעל הפיס, רח' הפטמן 3, תל-אביב.



סקנדל משפחתי נגרם בגלל הליידי והלורד

המריבה הקולנית בין שני בני הזוג הסתיימה בהפיאנד...

מאת: ל. בנימין

החשד של צבי ב. כי אשתו בוגדת בו עם הלורד — היה מבוסס כראוי. זה כמה לילות הוא שומע את אשתו מדברת בשנאה על הלורד, כשהבעת אושר על פניה; "כמה שהוא יפה... — אני אחיה ממש מאושרת אתו! וכדומה.

בעלה ושאלה אותו בתמימות: "למה שלא יהיה לורד גם לאשתך?" תדהמתו של הבעל גברה והשכנה הוסיפה: "מה יש? גם לי יש לורד בבית ואני ממש מאושרת אתו!" כאן הגיעה סקרנותו של הבעל ל-שיאה. הוא פרץ לבית השכנה וראה את הלורד בפעולה... גם את יכולה לראות את מכונת הכביסה לורד בפעולה!

צבי ב. אינו קנאי מטבעו, אך לאחר שהדברים חזרו על עצמם כמעט כל לילה — התגבר חשדו והוא החליט לנקוט מייד אמצעים מרחיקי לכת. בוקר אחד העיר את אשתו וציווה עליה לומר לו מייד מה יחסיה עם הלורד ומיהו בכלל אותו לורד? אש-תו פרצה בבכי מר וניסתה תחילה ל-הכחיש את הכל. כל הפרשה עלולה היתה להסתיים בכי-רע אלמלא השכנה שפגשה ב-

קחי לבית את ליידי קריסטל או לורד קריסטל מכונות הכביסה הטורבות והחסכוניות מכולן — ותגלי מייד שאין יתרון שאינו נמצא בהן — גם את תהיי מאושרת אתן...

כל תוכניות הכביסה לכל סוגי ה-כביסה, הרתחה עד 100 מעלות, ציפוי אמאיל המונע חלודה, עיצוב אקס-קלוסיבי ועוד שכלולים טכניים בל-עדיים.

אין פלא שאשתו של צבי התאהבה בלורד קריסטל — ממבט ראשון.

הכניסי את הלורד לביתך לשבועיים נסיון ללא כל התחייבות.

את לא תוציאי אותו לעולם.

(מ.)



אם אתה עצמאי יתכן ויש לך בוס לא טוב.

פרסום א. טל

**הזדרז להצטרף לקופת עצמה
עד ה-31 במרץ.**

רק עד יום זה תוכל להנות מהקלות במס הכנסה
לשנת המס 1973/4.

פנה לסניף הקרוב של בנק לאומי, בנק אגוד,
בנק קופת-עם, בנק ישראלי-ערבי ותקבל פרטים
נוספים על קופה זו.

בנק לאומי
לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

האם אתה דואג לעתידך כפי שחברות דואגות
לעובדים שלהן?

זו הרגשה טובה להיות בוס לעצמך. אך מה יקרה
לכשתגיע לגיל פרישה ופתאום תגלה שאין לך
קרון פנסיה משום שלא דאגת לעצמך?
התחל לתכנן את עתידך כבר עכשיו, כל עוד זה
אפשרי.

הצטרף לקופת עצמה של בנק לאומי - קופת
התגמולים המיועדת לעצמאיים ולבעלי מקצועות
חופשיים.

לכספך - זוהי השקעה טובה נושאת הכנסה גבוהה
ופטורה ממס.

לך - זהו עתיד ללא דאגות.

רחל מדחלת על כל העולם

דליה והגילאים

לתותח מותר לירות שלוש פעמים עד שהוא פוגע: פעם רחוק מדי, פעם קרוב מדי, אבל השלישי: בול.

קחו, למשל, את דליה ויינשטיין בת ה-38, העובדת במשרדה הפירסום דחף.

דליה, או, בפי ידידיה, "דליה-טאליה" (בגלל הטאליה הצרעה-צרה שלה, שאפשר



דליה ויינשטיין
רחוק מדי, קרוב מדי

להקיף אותה ביד אחת, כימעט, מהווה חריזת חיה לכך שאשה יכולה לאהוב ואפילו להתחתן עם גבר בן כל גיל שהוא, ובלבד שתהיה ביניהם אהבה.

עובדה, זה כבר קרה לה פעמיים, והופ! — כנראה גם השלישית בדרך.

בגיל 20 התחתנה דליה הנאה, גדולת-העיניים, הלבושה תמיד במקוריות, עם דייב פגל, שהיה מבוגר ממנה ב-10 שנים טובות. דייב, פלמ"חניק לשעבר, איש הצ"ב הבריטי לשעבר, שהיה פעם שומר ראשו של משה שרת, נחשב בזמנו ל-"הגבר" בהאידריה של תל-אביב.

הם כל-כך אהבו עד שהתחתנו, ולקח להם שלוש שנים עד שהתגרשו.

11 שנה עברו על דליה בריקודים, ואז הכירה את היפה השני שלה, ראובן שטיינבוירצל, חתיר-למהדרין שעבד ב-מחשבים. דליה היתה אז כבר בת 34, אבל הבעל החדש, לעומת קודמו, היה צעיר ממנה ב-8 שנים.

הם גרו שנתיים ביחד, אחרי-כך התחתנו וגרו עוד שנתיים ביחד, ואחבה בערה כל הזמן על אש גדולה, עד שגם זה נגמר. לפני כחודש הם התגרשו.

כולם חשבו, הנה היא תתהלך עכשיו עם האף באדמה. אבל איפה!

עוד באותו יום בהיר, יום הגירושין מה-בעל השני, הכירה דליה חתיר לא-נורמלי חדש, הפעם בן-גילה ממש, ולקח להם בדיק צ'יק-צ'ק כדי להתאהב עד מעל ל-ראש.

מה זה להתאהב? הם לא זזים זה מזו מטר כבר חודש שלם.

לא אגלה לכם בינתיים מי האיש, כיוון שהוא עצמו עומד להתגרש בימים אלה, בלי שום קשר אליה, אלא שהיא פשוט הופיעה לו ברגע הנכון.

אז אחרי שהיא ניסתה אחד מבוגר, ואח"כ ריו אחד צעיר — נראה שגילתה שבן-אחר-גיל, זה מה שרשם לה הרופא.

קירחת מכאן ומכאן



אמא וכת דוורסקין
חמור מדי

אבא, הוא דאג להם לבית ולחינוך, והוא זה שדאג להם גם כיום.

רינה דוורסקין התגרשה מבעלה, עורך-הדין דוורסקין, לפני שנים רבות. לפני שהתגרשה, לא חסר לה כלום. היה לה בית מפואר בחיפה, והיא היתה דמות מקור בלתי בחוגי החברה הגבוהה של עיר-הפור-עלים.

כאן, בתמונה, אתם רואים את איריס דוורסקין היפהפייה, בטכס הכתרתה כ-מלכת-המים, כשלידה אמא שלה, רינה דוורסקין-לוי, שאפשר לראות עליה ש-היתה לא פחות יפה.

אך מה שלא כולם יודעים הוא, שאיריס והאמא לא היו מתראות כל-כך הרבה. לפי-עמים היו עובדים חודשים מבלי שתראינה זו את זו.

עד-כדי-כך שבאותו טכס-הכתרה, למשל, הופיעה אמא-דוורסקין פתאום, ולאחר-ה-הכתרה החגיגית מיהרה לטפס על הבמה, לחבק את הבת ולנסות לקלוט קצת מאור-החורקים.

מי שראה את איריס באותו רגע יכול היה להישבע שראה חיוך סרקסטי מריר פיתאמי על פניה. איריס עיקמה את האף, ואמרה:

"עכשיו היא נזכרת לבוא..." ומיהרה לקרוא לאביה לעלות אליה, אל הבמה.

כי איריס ואחיה גדלו, בעצם, בחיקו של

הכל בגלל המילחמה

בין כל הדברים שהמילחמה עשתה לאנשים בארץ הזאת, היא גם קירבה לבבות. אפילו מישפטי-גירושין בוטלו, את זה כולם יודעים.

אבל אני, לעומת זאת, רוצה לספר לכם הפעם על מיקרה הפוך, שבו המילחמה דווקא הפרידה בין הדבקים, כן, היו גם מיקרים כאלה.

אחת הציירות הכישרוניות ביותר בארץ היא חנה מנחמי, אשתו של הקבילן, נער הזוהר, היפה, העשיר, יגאל מנחמי, ואם שני ילדי.

יגאל הלך למילחמה, כמו כולם, והיה שם לבד, רחוק מהבית, כמו כולם. אבל כשכולם חזרו הביתה, הוא החליט שלהי-יות לבד זה דווקא לא רע — ושכר לו דירת-ירוקים, לשם שינוי.

בימים אלה מתגרשים בני-הזוג מנחמי,



יגאל מנחמי
בודד מדי

וצפוי כנראה שהגירושין תאלה יהיו מצור-פים בהרבה-הרבה כסף. הציירת תובעת מבעלה דמי-זמון בסך 4800 ל"ל לחודש, פלוס חצי מהווילת המפוארת שלהם ב-

שקט — זה טוב!

המריבות הקולניות שהיו בוקעות מ-דירת-הגג של צדוק ברחוב בוגרשוב בחל-אביב, שם התגוררו השניים בחדר-מישפ-חה, היו מסתיימות לא פעם בכך שרחל היתה מופיעה לעבודה עם סימנים כחולים כשודים.

אז בימים אלה הוסקו המסקנות הבלתי-נמנעות.

צדוק החליט שנמאס לו ודי, יצא את הארץ, כנראה בגלל סוף האהבה.

רחל פרי עזבה את דירת-הגג המיש-פחתית, הלכה לרעות בשדה אחר — ב-דירה ששכרה לה ברחוב הירקון.

העיקר שעכשיו יש סוף-סוף קצת שקט.



כהן ופרי
סוער מדי

זוכרים שיספרתי לכם בזמנו על רחל פרי, דיילת אל-על התימניה, היפהפייה, כחולת-העיניים, זאת שהזמר ליאונרד כהן התאהב בה עד מעל לראש והיה קופץ ארצה מפעם לפעם רק כדי לחזות בוי-פניה?

אז אולי חזיריו של הזמר המפורסם היו מחניפים מאד, כפי שיש לשער, אבל מה לעשות ורחל פרי אהבה דווקא את צדוק קראוס, אחיו של זמר אחר, שמואל ("שמוליק") קראוס.

הם, כלומר צדוק ורחל, אפילו עמדו אר-סו-טו להתחתן, אבל נראה שהטמפר-מנטים הסוערים של שניהם יחד, ושל כל אחד מהם לחוד, היו קצת נמרצים מדי.

אפקה, המוערכת, על תכולתה, בלמעלה ממיליון לירות.

אבל נדמה שיגאל איננו סובל ביותר מהסיכויים הנ"ל, כיוון שהוא מגלה פעי-לות חברתית עירנית למדי בזמן האחרון. את חנה מנחמי מייצגת במישפטי-גירור-שין זה עורכת-הדין דליה ברקלי, המת-פרסמת לאחרונה כפרקליטת גירושין.

ולראייה: היא ייצגה לפני חודשים אר-דים, גם כן במישפטי-גירושין, את רוי פרייזר, שהוא עכשיו החבר של אורנה, בתה של רחל דייב-בורם, שהתגרשה כבר קודם לכן.

אין רומן לסרו

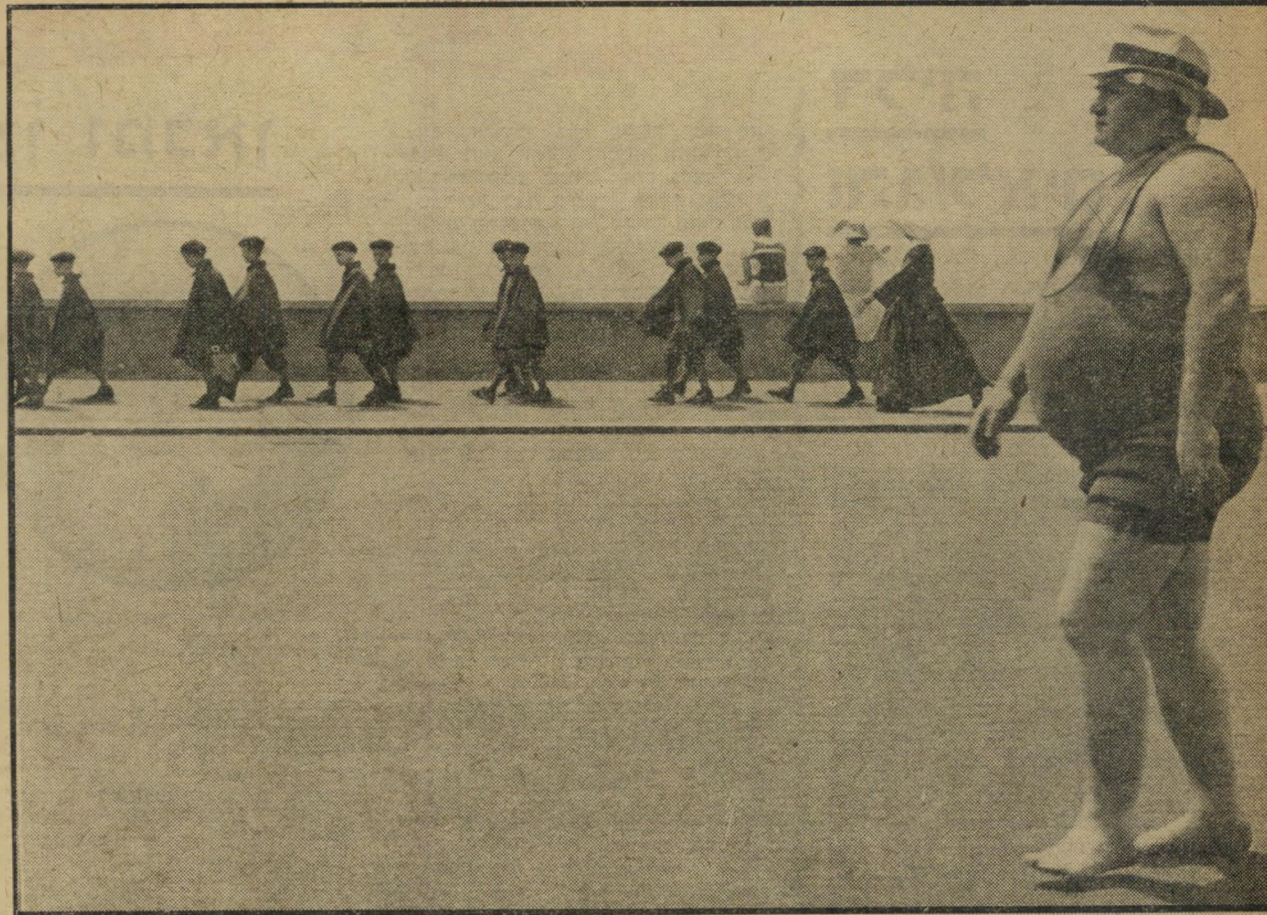
בשבוע שעבר סיפרתי לכם על רומן חדש, כביכול, של הסרן המפנין, אסא קדמוני.

אז מסתבר שכל הסיפור כולו נבע רק מעלילות פורמיות בנשן, ולא היה אלא מתיחה מן הסוג המקובל בנטיבות ובמסיבות כאלה.

כי, האמת ניתנת להיאמר: אסא בכלל לא בעסק, ויש לו אפילו חברה צמודה פרטית משלו, וגם אתי אולמן מצהירה בפה מלא: "מה פיתאוס?"



רומא פליני
האם הנצחית, הענקית, בע"ל המימדים העצומים, מופיעה ברומא ב"דמותן של יצאניות שמנות, המעניקות את הסדיהן לאזרחים אמידים בליכוד בביתן בו"ש מיוחס, במלחמת העולם השנייה. בתמונה מימין, צועדים תלמידי מינור מדוכאים על הטיילת של העיר האיטלי קית רימיני ליד אורחיקיז שמו בגדיים.



פליני פורע את

החשבון



פליני
בעבודה, בפוזת של מאלף קירקס המניף שוס. משמאל: פליני בשעת עבודת הבימוי, ליד המצלמה.

העיר היא רימיני, אם כי אין פליני מוכיר את השם בפירוש. התקופה היא שנות ה-30 — ימיהן של בניטו מוסוליני והחולצות השחורות שלו. הפרטים אינם מדויקים (בסרט מתה אמו של פליני, הנהנית למעשה במציאות מבריאות ומארי" כות"חיים). אך התמונה היא אמיתית ומזע"זעת.

על רקע אותנטי זה, מנסה לתאר פליני את העולם כולו. לתאר ולשפוט.

רומא הפשיטה את עירי הבירה מכל אגדותיה. בסרטו החדש חושף פליני ב"אופן אכזרי את "הימים הטובים ההם". הוא פורע את חשבונו עם עיר-מולדתו, הנראית על הבד כיורשת סדום ועמורה.

הנער, ששמו טיטא, גדל בין פושעים, נכים, זונות ופאשיסטים. מורים רודניים מתעללים בו, והוא עצמו מנהיג כנופייה. ברקע מסתכל הדוצ'ה מתוך תמונות-ענק. סעודה מישפחתית מסתיימת בשערורייה אדירה. בפיסקי של יום א' עולה הדוד פאטאקה, שקיבל חופשה מבית-המשועים, על עץ גבוה וחובע להעלות אליו לשם אשה.

האב נחשד שהשמיע את האינטרנציונל ממגדל הכנסייה. הבריגונים הפאשיסטיים נותנים לו את הטיפול שפירסם אותם ב"עולם: הם מכריחים אותו לשתות שמן קיק. אישתו השתלטנית מנקה את הצואה מעל גופו. וכמו בכל הסרטים של פליני, מלא הסרט בחלומות-מין ובהזיות-תשוקה, כבעיות התבגרות ובזנות.

גיבורת החלומות היא, הפעם, הספרית

כמה סרטים עשה סרדריקו פליני?
לדבריו: רק סרט אחד. סרט אחד, שהוא מצלם אותו שוב ושוב. עד כה צילם אותו 15 פעמים.

מאז ביים את הסרט החשוב הראשון שלו — לה סטראדה (1954) צבר מישקל אישי, מישקל גופני (כמאה קילו) ומישקל סגולי בעולם הקולנוע. אך תוכן הסרט לא השתנה: למעשה זהו היום של חייו.

לה סטראדה גולל סיפור עצוב של שחקנים וליצנים נודדים. 8½ תיאר את עולמו הרוחני של במאי-קולנוע בגיל-העמידה. ארבע שנים לפני-כן, ב-1959, צייר בסרט דולצ'ה ויטה תמונה עגומה של החברה החדשה. כך עשה, על רקע רומא העתיקה, בסרט סאטיריקון (1969). בסרט שלפני האחרון — רומא פליני (1972) עיבד זיכ"ר רונות משנותיו הראשונות בבירה האיטלקית.

ואז הבטיח משהו חדש לגמרי — אוטופיה. סיפורו של אדם בשנת 2000, המתרוקן מכל תוכן, המאורגנת-עד-כדי בחילה, והמחפש דרך כלשהי להמשיך לחיות. גם שם כבר היה לסרט המיועד: האיש שנפל קורבן להתנפלות.

אך כאשר סיים פליני את הסרט, נסתבר שהשתנה הכל — גם השם וגם התוכן. במקום לתאר את העתיד הרחוק, חזר שוב אל העבר. העבר שלו עצמו.

דוד מטורף

על העץ



ה שם הוא אמאקורד. הוא מתאר את ילדותו של פליני בעיר-שדה איטלקית.



סאטיריקון

מאגאלי נואל, שסימלה תמיד את הפילגש בחלומות פליני, הופיעה כאן כפילגשו של טרימאלכי, באורגיה שערך למקורביו, כשהיא משרתת את האורחים. בסרט החדש היא מופיעה בתפקיד דומה.



גראדישה (השחקנית מאגאלי נואל). אשה נחמדה וקל־דעת. כאשר אישיות רמת מעלה באה לביקור בעיר, מכניסים אותה למיטתו בבית־המלון.

עוד יותר משחוקק הנער המתבגר למוכר רתיגרינות. זוהי דמות מיכרת אצל פליני: האם הסימלית והאשה הסימלית. הנער טיטא מדמיין לעצמו איך הוא מצליח לכבוש את ליבה של המוכרת השמנה, ו־ כיצד היא מרשה לו לנשק את שדיה הר־ הענקיים.

תורו של

קאזאנובה



פליני של אמאקורד הוא הרבה יותר מריר מאשר פליני של רומא. הוא שופך קיתונות של לעג צורב על הכנסייה, הפאשיסטים והבורגנים הזעירים. אך אין הוא חוסך גם באהדה ובמידת הרחמים.

אחד משיאי הסרט מתאר את בואה של אוניית־פאר. תושבי העיר ממתנים לה במשך שעות, יוצאים לקראתה בסירות, וכאשר היא נקשרת למזח הם יוצאים מגידרם מרוב התלהבות, מוחאים כפיים, צוחקים ובוכים. כאשר ספינת־החלומות



האמא הניצחית

טרטיו של פליני. הפעם זוהי מוכרת־הסיגריות השמנה, המרשה לו לנשק את שדיה.



בשינאה מיוחדת נזכר פליני בפלגות־הסער הפאשיסטית של מוסוליני, המשי־ ליטים סידור אכזרי בעיר. בסרט הם מכריחים את אביו של פליני לשתות שמן־קיק.

החולצות השחורות

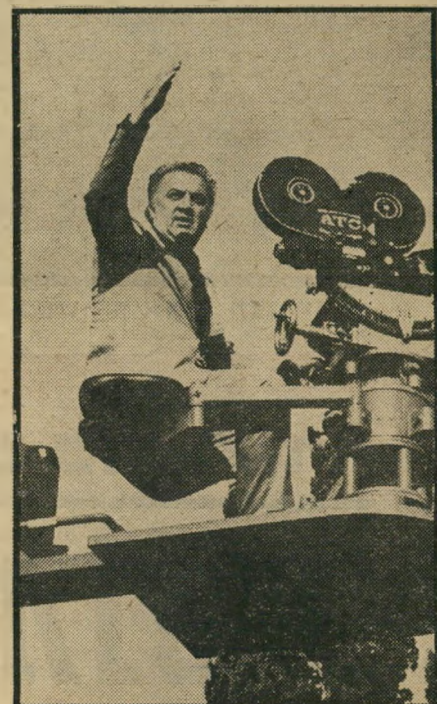
מתרחקת שוב, הם נשארים ריקים ומיוא־ שים בעירם המשעממת.

„זהו הסיפור של דורי, יותר מאשר של חייו“, אומר פליני, שליח את הסרט, כרגיל, בהרבה שחקנים בלתי־ידועים ו־ בסתם לא־שחקנים. הוא מנסה להתמודד עם העבר כדי לעקר את סיוטיו. רוב ה־ מבקרים מכירים בכך. אך עיתוני הכנסייה מגנים אותו. כמובן, בכל חומר הדין. „זהו, אולי, הסרט הגרוע ביותר של פליני“, טוען ביטאון קאתולי.

אולם פליני אינו מתחשב בביקורת. בה־ בשעה שנפרצו שמעות שהוא עומד ל־ התגרש מאשתו ג'ולייטה מאסינה (שעלתה לגדולה כגיבורת הסרט לה סטראדה) אחרי 30 שנות נישואין, הוא שקוע כבר בסרט ה־16 שלו: קאזאנובה. גיבורו הוא הרפתקן מונציה, בן המאה ה־18, רודף־ הנשים והסופר, ששמו הפך לסמל כלל־ עולמי.

„האמת היא שעד לפני חודשיים—שלושה לא קראתי מילה של קאזאנובה“, טוען פליני, „אבל המפיק שלי מתלהב מהרעיון לעשות עליו סרט. אז התיישבתי וקראתי את כל 10,570 העמודים שכתב קאזאנובה בחייו.

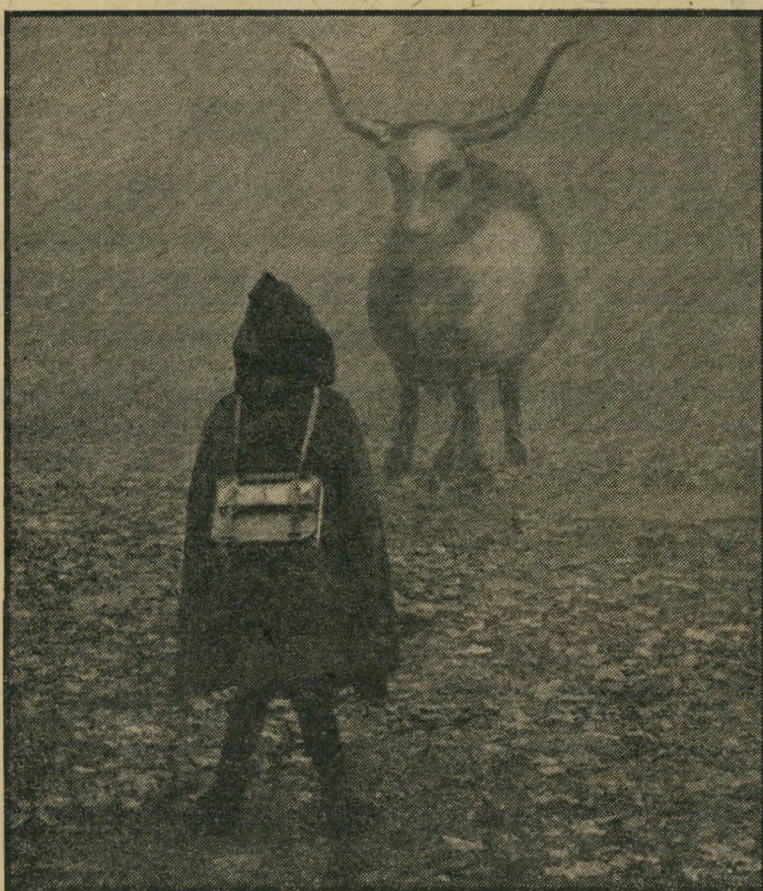
„אני חושב שאני האדם היחיד בי־ איטליה שקרא את כל זיכרונותיו.“ מה משך אותו לכתוב תסריט על איש



הספרית העליזה

בעלת השדיים הענקיים, משמשת, גיבורה בחלומות־המין של פליני הנער. בסרט שמה גראדישה (מאגאלי נואל), והיא ממלאה שליחות ציבורית במיטתם של אורחים חשובים.

זה דווקא? פליני, אדם מלנכולי ופסימי, מכריו על כך בפה מלא. הוא חוזר על פסוקיו של קאזאנובה: „כל אדם יוצר בעצמו את אסונותיו“, וכן: „האדם הוא בן־חורין, אך כאשר הוא חדל להאמין בכך, הוא חדל להיות כזה.“



המופיעה בחלומו של פליני הצעיר, שאותו מסמל הנער טיטא. פליני של אמאקורד יותר מריר מפליני של רומא. הוא שופך קיתונות של להג על הכנסייה, הפאשיסטים והבורגנים הזעירים.

חייה דימיזי

העולם הזה



צנחן חופשי עודד רוזנטל בסטריק אחרי הצניחה

אופנת מדוּוּצִי העירום הגִּיעָה לישראל

צנחנים עורכים
סטריק ברעננה

חברת-השיכון של המפד"ל זייפה מיסמכים כדי לסדר

דירות פאר לבנות המנכ"ל